འབར་ཞུན་འཕྲུལ་དེབ། [༠༠༩]

མར་ཏིན་ལུ་ཐར་ཀིང་གི་མི་ཚེའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ།

རྩོམ་པ་པོ། ཨི་ར་པེག
བྱད་ཧྲ་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྒྱུར།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྒྲིའི་ཨང་།

SJRB-0316

འབར་ཞུན་འཕྲུལ་དེབ་ཀྱི་པར་གཞི་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ལོའི་ཟླ་གཉིས་པར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

༢༠༢༢ ཟླ་བརྒྱད་པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཀར་ཆག

གླེང་བརྗོད། སྒྱུར་པ་པོའི་གསལ་བཤད། ༡

སྔོན་གླེང་། རྒྱལ་ཁའི་འོད་སྣང་དེ་ངས་དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་། ༡

དང་པོ། ཁོང་དང་ཁོང་གི་དུས་སྐབས། ༥

གཉིས་པ། དབུ་ཁྲིད་དུ་བསྐོས་པ། ༡༣

གསུམ་པ། ཀིང་དང་སྨན་རྩི། ༡༨

བཞི་བ། རྫམ་ཁུ་རོ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར། ༢༥

ལྔ་པ། སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱས་པ། ༣༢

དྲུག་པ། འཚེ་མེད་ཞི་བ་དང་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་བར་གྱི་འགལ་འདུ། ༤༠

བདུན་པ། རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་པ། ༥༢

བརྒྱད་པ། དེང་རབས་ཀྱི་མའོ་སེ་ས(Moses) ༦༡

དགུ་པ། བྷིར་མིན་ཧྥམ་(Birmingham)གྱི་གཡུལ་འགྱེད། ༦༨

བཅུ་པ། གྲོང་ཁྱེར་བྷིར་མིན་ཧྥམ་གྱི་བཙོན་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་རྒྱལ་ཁ་བླངས་པ། ༧༥

བཅུ་གཅིག་པ། སྙིར་མིན་ཕླམ་གྱི་ལས་འགུལ་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མི་རིགས་ནག་པོའི་གསར་བརྗེ། ༨༥

བཅུ་གཉིས་པ། ཨཱ་ལཱ་བྷཱ་མཱ་ས་ཁུལ་དུ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ། ༨༧

བཅུ་གསུམ་པ། དབྱུལ་ཕོངས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་སེལ་ཆེད་འཐབ་རྩོད་བྱས་པ། ༡༠༣

བཅུ་བཞི་པ། མཐར་རང་དབང་གི་དཔལ་ལ་རོལ་བ། ༡༠༨

གླེང་བརྗོད།

སྒྱུར་བ་པོའི་གསལ་བཤད།

མར་ཏིན་ལུ་ཐར་ཀིང་མཆོག་ནི་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མཁན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རིམ་བྱོན་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་འདི་ནི་དྲང་བདེན་དང་རང་དབང་ཆེད་འཐབ་རྩོད་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་དང་། འཚེ་མེད་ཞི་བ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། ད་དུང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་རིག་གཞུང་ཟབ་མོའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྙིང་སྟོབས་དང་གསོན་ཤུགས་སྐྱེད་དེ། མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱའི་བཙན་གནོན་དང་དབང་བསྒྱུར་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གྷན་དྷི་མཆོག་གི་མཛད་བཟང་ལ་བཀུར་བསྟི་དང་ཡི་རང་བྱེད་མཁན་ནུབ་ཕྱོགས་པ་ཞིག་གིས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་གྲུབ་ལག་བསྟར་གྱིས་རྒྱལ་ཁ་བླངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡིན།

རང་དབང་དང་དྲང་བདེན་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱིམ་གཞི་ཆེན་པོར་མཁོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དྲོད་ཁོལ་ཡིན་ལ། རང་དབང་དང་དྲང་བདེན་མེད་པའི་སེམས་རྩ་འཁྱུག་ས་ནས་ཚེ་སྲོག་ལ་མཛེས་སྡུག་གི་གཉོམ་ལག་རྒྱུས་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་དམ་པ་ཁོང་དྲོད་ཁོལ་དང་མཛེས་སྡུག་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཚོལ་སྙེག་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནས། གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་རྒོལ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཁོང་གི་སྐུ་སྲོག་འཕྲོག་པའི་སྒྲོར་བ་ལན་མང་བརྩམས་མོད། ཐེ་ཚོམ་དང་འཇིགས་སྣང་གི་དྲ་བ་ཡོངས་སུ་

གཏོར་ཏེ་ཁོང་གི་སྐུ་སྲོག་མེ་མདའི་ཁ་ནས་མ་ཤོར་བར་ཐབས་ཆེན་གྱི་ཟླི་ལམ་ཞིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་འབད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་བྲག་རི་དེ་ཞིག་མ་སྨྱོང་།

རང་རིགས་ལ་མཚོན་ན། རིན་ཐང་ལྡན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སློབ་གསོ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྨོངས་གཉིད་ལས་དཀྲོག་པའི་ཅོང་བརྡ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྨུན་གླིང་དུ་འཁྱུར་བར་སྒྲོན་མེ་ཞིག་ཀྱང་ལོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གནོད་འགྲོད་དང་བཅས་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་ཀློག་པ་པོ་ཚོར་དགོངས་དག་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ནི། ལོ་ཙཱའི་བྱ་བ་འདིར་ཐོག་མར་འཛུག་པའི་རྐང་སྟབས་འཁྱུར་འཁྱོར་འདིས་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཡིད་མི་ཚིམ་པའི་སྣང་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་ངེས་པ་དེ་ཡིན།

ཀིང་གི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཨིན་ཡིག་ལས་བསྒྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྒྱུར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་དོན་སྒྱུར་དང་ཐད་སྒྱུར་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཡོད་མོད་གཙོ་བོ་ཐད་སྒྱུར་བྱས་ཡོད། དེབ་འདིའི་ནང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ས་ཆའི་མིང་དང་། ཚོགས་པའི་མིང་། མི་སྒེར་གྱི་མིང་སོགས་བོད་སྐད་ཀྱི་གཤིས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྒྲ་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

མཐར་དེབ་འདིའི་ལས་དོན་ཐད་རོགས་རམ་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

སྒྱུར་བ་པོས། སྤྱི་ལོ༢༠༡༠ཟླ་༩ཚེས་༢༥ཉིན།

སྔོན་གླེང་།

རྒྱལ་ཁབ་འོད་སྣང་དེ་ངས་དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་།

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༨ ལོའི་ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༤ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ཙམ་ལ་ཊེན་ནེ་སི་ས་ཁུལ་གྱི་མེམ་ཧྥི་ས་ཊུ་ཀིང་གི་སྐུ་སྲོག་མེ་མདའི་ཁ་ནས་ཤོར་བ་དང་། ཁོང་སྐུ་གྲོངས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ནི་ལོ་ངོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྔོན་དུ་སྲིད་འཛིན་དམ་པ་ཀེན་ནའེ་ཊི་(John F. Kennedy)གྲོངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མདུན་ལམ་མུན་ནག་གི་གློང་དུ་བྱིང་བའི་གྱོང་གུན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

ཁོང་སྐུ་གྲོངས་སྐབས་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ལས་ཟིན་མེད་ན་ཡང་། ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ནག་པོའི་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་གནང་སྟེ་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལྷག་འགོར་ཡོད། ཨ་ལཱ་བྷཱ་མཱ་(Alabama)ས་ཁུལ་གྱི་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རི་(Montgomery)རུ་མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་དམངས་ཚོས་ཁོང་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་པའི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་གྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་འདེམས་བསྐོ་བྱས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་ཁོང་མི་རིགས་ནག་པོའི་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་

དབུ་ཁྲིད་དུ་གྱུར་བ་རེད། སྐབས་དེར་ཁོང་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རི་རུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་བསྒྲུབ་སའི་ཡེ་ཤུ་ལྷ་ཁང་ནང་གི་འབྱོར་བ་བཟང་བའི་ཆོས་དཔོན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེར་ཁོང་གིས་མཛད་བཟང་གི་ཕྱུག་ལས་མང་པོ་གནང་སྐྱོང་བ་མ་ཟད་ཧ་ཅང་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་མི་ཚེ་ཞིག་བསྐྱལ་རྒྱུའི་འགོ་བཙམས་ཟིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཁ་ཤས་ཀྱིས"ཐབས་ཆེན་མཛད་བཟང་རང་གི་ཁུར་དུ་ལེན"ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། ཀིང་ནི་ཐབས་ཆེན་མཛད་ཁུར་དང་དུ་ལེན་མཁན་དེའི་རིགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད།

ཐོག་མར་ཁོང་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་གྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་འོས་འདེམས་བྱེད་པའི་སྐབས་ལས་དོན་དེ་དང་དུ་ལེན་རྒྱུར་འདོད་མོས་གཏན་ནས་མ་བྱུང་མོད། ཕྱིས་སུ་དབུ་ཁྲིད་དུ་དངོས་སུ་འདེམས་བསྐོ་བྱས་པ་ནས་ཁོང་གི་ཐུགས་སུ་རང་དང་ཤ་ཁྲག་གཅིག་པའི་མི་དམངས་ཚོ་དཀའ་སྡུག་གི་ནང་དུ་ལྷུང་ཡོད་པར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་དགོངས། ཀིང་གིས་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རི་རུ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པར་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་གྱི་སྣེ་ཁྲིད་དེ་འགོག་རྐྱེན་ཡོད་ཚད་ལས་ཐར་ཐུབ་པ་བྱུས། ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་དྲག་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁོང་གིས་ཕྱུག་ལས་གནང་བར་འགོག་རྐྱེན་བཟོས་ཀྱང་། ཁོང་གིས་ལས་དོན་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་པར་འཛིགས་ཞུམ་གཏན་ནས་མ་བྱུས། དེ་ནས་བཟུང་ཀིང་གི་ཐུགས་སུ་མི་རིགས་ནག་པོའི་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་སྣེ་ཁྲིད་རྒྱུ་དེ་ནི་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རི་ས་ཁུལ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རིགས་རུས་ཐད་དྲང་བདེན་མིན་པའི་དབྱེ་འབྱེད་ཡོད་སའི་ས་ཆ་གང་དུ་ཡིན་ཡང་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་སྣེ་ཁྲིད་དགོས་པར་དགོངས། ཁོང་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རི་རུ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་དང་བྲལ་ཏེ་

ཇིར་ཇོར་ཇི་ཡ་(Georgia)ས་ཁུལ་གྱི་ཨ་ཊ་ལན་ཊ་(Atlanta)རུ་ནང་དུ་ཡོག་སྐབས། ཁོང་གིས་ཕ་ཡུལ་གྱི་མི་དམངས་ཚོ་ལ་"ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ངའི་ཕྲག་ཏུ་འདོར་ཐབས་བྲལ་བའི་འགན་ཁུར་ཞིག་བཀལ་བྱུང་།" ཞེས་གསུངས། ཀིང་གིས་ཁོང་གིས་དང་དུ་བླངས་པའི་ལས་ཁུར་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་འཁྱོངས་མེད་པའི་ཕྱི་བཤོལ་ནམ་ཡང་བྱས་མ་མྱོང་། མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་"ཁོང་གིས་ཕྲག་ལས་གནང་བ་དེ་ཚད་ལས་བརྒལ་སོང་། ཁོང་དཀའ་ངལ་ལ་གཏོད་མཁན་ཞིག་རེད་"ཟེར་མྱོང་ཡོད་ལ། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་"ཁོང་གིས་དམིགས་ཡུལ་མངོན་འགྱུར་གྱི་ཆེད་བྱ་གཞག་འཐུས་སྒོ་ཚང་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཐུབ་མ་སོང་"ཟེར། འོན་ཀྱང་། ཀིང་གིས་གསུངས་ན"ཁོང་ནི་རྒྱུན་དུ་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་ལམ་དབུ་མ་བ་ཞིག་ཡིན་"ཟེར། ཀིང་གིས"མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་དང་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ལས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྣང་མེད་དུ་འཇོག་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་འཁོན་སེམས་ཆེན་པོས་མི་རིགས་དཀར་པོར་དྲག་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒོལ་ལན་སློག་དགོས་པ་རེད་ཟེར་མཁན་ཡོད་"གསུངས། ཀིང་གིས"ཁོང་གི་ཐབས་ལམ་ནི་འཚེ་མེད་ཞི་བ་ཡིན་ལ། འཚེ་མེད་ཞི་བ་ནི་ཐབས་ལམ་ལེགས་ཤོས་ཏེ་ཨ་རིའི་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་ནག་པོ་ཚོར་འདྲ་མཉམ་དང་ཆེ་མཐོང་རག་ཐབས་ཀྱི་ལམ་བུ་ཉག་གཅིག་དེ་ཡིན་པ་རེད་"གསུངས། ཀིང་གིས་རིགས་རྒྱུད་དཀར་པོ་ཚོས་ཁོང་གི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་བྱས་ཚེ། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་མི་རིགས་ནག་པོའི་རིགས་ཞེན་གྱི་ལྟ་བ་བཟུང་སྟེ། མི་རིགས་དཀར་པོའི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་ཡོད་ཚད་ལ་སྡང་སེམས་དང་འཁོན་འཛིན་བྱེད་མཁན་འབའ་ཞིག་ཏུ

འགྱུར་ངེས་པའི་ཉེན་བརྡ་བཏང་། ཁོང་གིས"ནམ་ཞིག་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་རིགས་ཞེན་གྱི་ལྟ་བ་བཟུང་ཚེ། དེ་ནི་བློ་ཡིད་ལས་འདས་པའི་ཉེན་ཚབས་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས"གསུངས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥ དང་༡༩༦༧ ལོའི་དབྱར་དུས་སུ་བྱུང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་དོན་རྐྱེན་དེས་ཁོང་གི་དགོངས་ཚུལ་ལ་གསལ་འདེབས་ཤིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བ་གཙིགས་སུ་འཛིན་པའི་ཀིང་གི་སྐུ་སྲོག་ལ་གནོད་འཚེ་གཏོང་ཐབས་ལན་མང་བྱས་མཐར་ཁོང་དྲག་པོའི་མཚོན་ཆའི་ཁ་ནས་གྲོངས་དགོས་བྱུང་བ་རེད། ཀིང་གིས་ཁོང་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་དུ་གྱུར་བ་ནས་ནམ་ཞིག་འཆི་རྐྱེན་ཞིག་ལ་འཕྲད་ངེས་པའང་སྔ་ས་ནས་མཁྱེན་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཐར་ཁོང་འཆི་རྒྱུར་འཇིགས་ཞུམ་གཏན་ནས་མ་སྐྱེས། ཁོང་སྐུ་མ་བཀྲོངས་པའི་ཉིན་གཅིག་གི་སྔོན་དུ་ཁོང་གིས་གསུང་རྒྱུར"ང་ལ་མཚོན་ན་ད་སྐབས་འཆི་བ་ནི་འཇིགས་སྣང་དང་དོགས་སྣང་སྐྱེ་དགོས་ས་ཞིག་ཙ་བ་ནས་མ་རེད། རྒྱུ་མཚན་ནི་ད་ལྟ་ང་རྒྱལ་ཁའི་རི་རྩེ་ལ་སླེབས་སོང་བ་འདི་རེད། ངས་རི་རྩེ་ནས་རྒྱང་ལྟ་བྱས་པས་ཕྱུགས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་དེ་མཐོང་བྱུང་། ང་ཁྲིད་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཡུལ་གྲུ་དེར་སླེབས་མི་ཐུབ་པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་མོད། འོན་ཀྱང་ངས་དོ་དགོང་ཁྱེད་ཚོར་ང་ཚོ་ཕྱུགས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ལ་སླེབས་ཐུབ་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་ཤེས་སུ་འཇུག་འདོད་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་དོ་ནུབ་ཏ་ཅང་སྐྱིད་པོ་འདུག ང་ལ་སེམས་ཁྲལ་བྱ་ས་གང་ཡང་མེད། ང་མི་སུ་ལ་ཡང་སྐྲག་གི་མེད། ངས་དཀོན་མཆོག་ཁོང་མགོན་སྐྱབས་གནང་བར་ཕེབས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་གཟི་བྱིན་གྱི་འོད་སྣང་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་།" འདི་ནི

དང་པོ། ཁོང་དང་ཁོང་གི་དུས་སྐབས།

ཀིང་གི་སྐུ་ཁམས་ཏ་ཙང་བདེ་ཐང་རེད། མཁའ་དབྱུགས་གཙང་ཞིང་ནམ་དུས་བཟང་བའི་དགུན་ཁ་ཞིག་ལ་ཁོང་རླངས་འཁོར་དུ་བསྡད་དེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཨ་ལཱ་བཱ་མཱ་(Alabama)ཡི་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རི་ས་ཁུལ་དུ་བསྐྱོད་བཞིན་ཡོད། ཁོང་གིས་རླངས་འཁོར་ནང་དུ་སྒྲ་སྙན་འཕྲུལ་འཁོར་ལས་གྲགས་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རོལ་དབྱངས་ཤིག་ལ་ཉན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ཁོང་ནི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རོལ་དབྱངས་རིགས་ལ་ཉན་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟ་ཉན་བཞིན་པ་དེ་ནི་ཁོང་དགའ་ཤོས་བྱེད་སའི་རོལ་དབྱངས་ཤིག་རེད། རོལ་དབྱངས་དེ་ནི་སྙན་ཞིང་འཇེབས་ལ༏ ཁོང་གི་མཐའ་འཁོར་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱང་མཛེས་ཤིང་སྡུག སྐབས་འདིར་ཀིང་ནི་སྤྲོ་སྣང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཤས་ཡོད་དེ། ཁོང་ལོ་ན་གཞོན་(དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ)ཞིང་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་གི་འགོ་གཙོ་ཡིན་པ་རེད། དེའི་ཁར་ད་དུང་ཁོང་ལ་རང་འདོད་དུ་འདེམས་ཀ་བྱ་ཆོག་པའི་ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཁ་ཤས་རག་སྟེ། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་གཉིས་ཀྱིས་ཁོང་འགོ་གཙོ་རུ་བསྐོ་འདོད་ཡོད་ལ། མཐོ་རིམ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གསུམ་གྱིས་ཁོང་ལ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ལས་ཀ་བཀོད་སྒྲིག་བྱ་འདོད་ཡོད་པ་རེད།

ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་གཅིག་གིས་ཁོའི་ཐོག་ལ་ཅུང་ཙམ་གཟབ་ནན་གྱིས་ལྟ་ཞིབ་བྱས་ཏེ། ཁོང་ལ་འགོ་གཙོ་ཡི་གོ་གནས་དངོས་སུ་མ་སྤྲད་པར། ཁོང་

གིས་རེས་གཟའ་ཉི་མ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ཆོས་བཤད་འདོད་ཡོད་ཚེ་བཤད་ཆོག་པར་བྱས་པ་དང་། ཀིང་གིས་དེ་ནི་ཁོང་གི་མཁྱེན་ཡོན་ལ་ཚོད་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཁོས་བྱ་གཞག་ཡག་པོ་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཁོང་ལ་འགོ་གཙོ་ཡི་གོ་གནས་དེ་རག་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཀིང་གི་བསམ་པར་ཡང་ལས་གནས་དེ་རག་ན་བསམ་གྱི་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོའི་ཟླ་དང་པོའི་ནང་ཁོང་རྫོར་རྗེ་ཡ་ཡི་ཨ་ཊ་ལན་ཊ་རུ་ཡོད་པའི་རང་ཁྱིམ་ནས་རླངས་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཏེ་མོན་ཊི་གྷོ་མི་རེ་ས་ཁུལ་དུ་སོང་། ཀིང་མོན་ཊི་གྷོ་མི་རེ་ས་གནས་སུ་འབྱོར་བ་དང་ཁོང་གདན་ཞུ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་དེར་ལྟ་རུ་སོང་། དེ་ནི་ཌེག་སེ་ཊེར་(Dexter)གཞུང་ལམ་འགྲམ་གྱི་ཁྲུས་ཆོག་བྱེད་སའི་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ནང་དུ་ནང་འཁྲུག་བྱུང་རྗེས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་པའི་ས་ཕག་གི་ཁང་རྩེག་ཅིག་ཡིན། ཁང་རྩེག་དེའི་རྡོ་སྐས་ལས་ནང་འཁྲུག་འདུམ་སྒྲིག་ལྷན་ཁང་གི་དབུ་ཁྲིད་དམ་པ་ཇེ་ཧྥེར་སིན་ཌཱ་ཝི་ས་(Jefferson Davis)ཡིས་དམ་འབུལ་བྱེད་སའི་མཛེས་ཤིང་བརྗིད་ཆགས་པའི་སྲིད་གཞུང་གི་ཁང་རྩེག་དེ་མཐོང་ཐུབ། མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རེ་ནི་ནང་འཁྲུག་འདུམ་སྒྲིག་ལྷན་ཁང་ཐོག་མར་དབུ་བརྙེས་ས་ཡིན་པར་གྲགས།

དགོང་མོ་དེར་ཀིང་གི་ཐུགས་སེམས་ཙུང་ལྷོད་ལ་མི་འབབ་པའི་སྣང་བ་ཞིག་ཤར། ཁོང་གི་སེམས་སུ་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་འདིའི་འབྲེལ་ཡོད་ཚོའི་བློ་ལ་ཁོ་རང་འབབ་ཀྱི་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་དང་། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཁང་འདིའི་འཐུས་མི་མང་ཆེ་བ་ཤེས་ཡོན་དང་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོས་ཀྱང་རང་གི་རིག་སྟོབས་དང་འཛོན་ཐང

ཡོད་ཚད་ཁོང་ཚོའི་མིག་སྔར་སྟོན་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས་སམ། ཡང་ན་ཁོ་རང་གི་འདུན་མ་ཡོད་ཚད་དཀོན་མཆོག་གི་བསླུ་བ་མེད་པའི་མགོན་སྐྱབས་གནང་རྒྱུར་རེ་བཅོལ་བྱ་དགོས་སྙམ་གྱིན། མཐར་ཀིང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདུན་མ་ཡོད་ཚད་དཀོན་མཆོག་གི་བསླུ་བ་མེད་པའི་མགོན་སྐྱབས་གནང་རྒྱུར་བློ་བཅོལ་རྒྱུའི་ཐག་བཅད་དེ། ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ"ཀིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ན་བྱ་གཞག་ཡོད་ཚད་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་ངེས"ཞེས་བཤད་སྐྱོང་།ཁོང་གི་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན། ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་དེའི་འཐུས་མི་ཚང་མས་ཁོང་ཆོས་ཁང་དེའི་འགོ་ཁྲིད་དུ་འདུག་པའི་རེ་འདུན་ཞུས། སྐབས་དེར་ཀིང་གིས་བྱ་གཞག་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཐག་གཅོད་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས། ཁོང་དང་ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་ཀོ་རེ་ཏྟ(Coretta)གཉིས་ཀ་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་དེར་དགའ་པོ་གཏན་ནས་མ་བྱུང་། ཁྲིམས་སྲོལ་དེས་རིགས་རྒྱུད་དཀར་ནག་ཐ་དད་དུ་དགར་བར་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་དེ༎ མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་མི་རིགས་དཀར་པོ་འགྲོ་སའི་སློབ་གྲྭ་དང་སྤྱི་གླིང་། ཟློས་གར་ཁང་དང་མགྲོན་ཁང་། དེ་བཞིན་ཟ་འཐུང་བྱེད་སའི་ས་ཆ་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་མི་ཆོག་པ་དང་། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་མེ་འཁོར་དང་སྤྱི་སྤྱོད་རླངས་འཁོར་ནང་དུ་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་དུས་ཀྱང་འདུག་སའི་རྐུབ་སྟེགས་མི་རིགས་དཀར་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་རེད། རིགས་རྒྱུད་དབྱེ་འབྱེད་འདི་ལ་ཇིམ་ཁུ་རོ་(Jim Crow)ཞེས་འབོད་པ་དང་། ཇིམ་ཁུ་རོ་ཡི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་གྲལ་རིམ་གཉིས་པའི་མི་སེར་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་དེ་རེད།

གནས་བབ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཆ་ནས་རྣམ་ཁྲུ་རོ་དབྱེ་འབྱེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདི་ཁྲིམས་སྲོལ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་གོམས་གཤིས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་ཡོད། མི་རིགས་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་གཉིས་དད་མོས་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཁང་མི་འདྲ་བའི་ནང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མི་རིགས་ནག་པོ་དང་དཀར་པོའི་སྨན་པ་དང་ཁྲིམས་རྩོད་པ་དང་དགེ་རྒན་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་དུ་འཛོམས་ཀྱི་མེད།

བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་གིང་དང་ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་གཉིས་ལ་རྣམ་ཁྲུ་རོ་ཡི་ཁྲིམས་སྲོལ་གྱིས་མི་སྐྱིད་པའི་སྣང་བ་ཡེ་ནས་སྤྱད་མྱོང་མེད་ལ། དེར་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བྱིས་པ་ཚོ་ལ་ཡང་དཀའ་ངལ་འཕྲད་མ་མྱོང་། གིང་དང་ཁོང་གི་གཟའ་ཟླ་གཉིས་ཀ་བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དེར་སློབ་གྲྭ་རུ་ཞུགས་མྱོང་ཡོད་པ་དང་། དེར་ཁོང་གཉིས་ཀར་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོའི་ལྟ་སྣང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད།དེ་ལྟར་ཡང་གིང་གིས་ཁོང་གི་བཟའ་ཟླས་མོས་མཐུན་བྱས་པ་བཞིན་ཨ་ལ་བྷ་མ་ཡི་མོན་ཊ་ཀོ་མེ་རི་ས་ཁུལ་དུ་བྱ་བ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ནི་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་རང་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གཉིས་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བརྡར་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། ལས་སྐལ་དམན་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་རོགས་རམ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ལས་འགན་དུ་གྱུར་ཡོད་ལ། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་སེམས་སུ་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་ངོ་མཚར་བའི་དོན་དག་ཅིག་འབྱུང་བར་ངེས་སྙམ་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དེ་རྣམ་ཁྲུ་རོ་ཡི་ཁྲིམས་སྲོལ་ལས་ཐར་ཏེ་རྣམ་པ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་རེད་སྙམ་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ངེས་ལ། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་འགྱུར་ལྡོག་གི་རྣམ་པ་གསར་པ་དེ་མཐོང་འདོད་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ༡༠ པའི་ཚེས་༡ ཉིན་ཀེང་དངོས་སུ་ལས་གནས་གསར་པ་དེར་ཞུགས་ནས་བྱ་བ་བསྒྲུབ་འགོ་བརྩམས། ལས་གནས་ལ་ཞུགས་པའི་ཐོག་མའི་ཟླ་ངོ་དེ་དག་གི་རིང་ཁོང་ལས་བྲེལ་ཧ་ཅང་ཆེ་ཞིང་ཆེས་སྐྱིད་སྣང་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གིས་ཆོས་ཁང་གི་འགོ་གཙོ་ཆོས་ཕྱུག་ལས་གནང་བའི་རྒྱུན་སྲོལ་ལྟར་བྱ་གཞག་བསྒྲུབས་ཏེ། རེས་གཟའ་ཉི་མ་ནམ་ཡིན་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ཆེད་དུ་གསུང་ཆོས་གནང་བ༏ དེ་བཞིན་འདས་མཆོད་བསྒྲུབ་པ་སོགས་བྱས་པ་དང་། བདུན་ཕྲག་རེའི་ནང་ནས་ཉིན་གཅིག་ལ་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་སྐྱེ་བོ་ཚོའི་ཁྱིམ་དུ་སོང་སྟེ་ཁོང་ཚོའི་ཆེད་གསོལ་བ་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་རྒྱུན་སྲོལ་གྱི་བྱ་གཞག་འདི་དག་གིས་ཀེང་གི་ཐུགས་འདོད་ཡེ་ནས་མ་ཚིམ། ཁོང་གིས་ལྷ་ཁང་གི་འཐུས་མི་ཚོ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་མི་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡང་ཁེ་ཕན་ཡོད་པའི་བྱ་གཞག་མང་ཙམ་བསྒྲུབ་འདོད་སྐྱེས། ཁོས་རང་གིས་བྱ་བ་བསྒྲུབ་སའི་ལྷ་ཁང་དེའི་ངོས་ནས་དབུལ་ཕོངས་དང་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་སྐྱེ་བོ་ཚོར་རོགས་རམ་བྱ་འདོད་སྐྱེས། ད་དུང་ཁོང་གིས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭར་ཞུགས་པའི་རོགས་རམ་དང་། ན་གཞོན་སྨྱུ་རྩལ་པ་ཚོར་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་གཞོགས་འདེགས་གནང་རྒྱུ་དང་། མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་དམངས་ཚོ་ཐོ་འགོད་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་རག་པར་རོགས་རམ་བྱ་འདོད་སོགས་ཡོད་པ་རེད། (དེ་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་འདིར་བསྒྲུབ་དཀའ་ཤོས་ཀྱི་ལས་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།) ཁོང་གི་ངོས་ནས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་རྒྱལ་ཡོངས་རིགས་རྒྱུད་དཀར་པོའི་ཡར་ཐོན་ལྷན་ཚོགས་ནང་

ཞུགས་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་རིགས་རྒྱུད་དཀར་པོའི་ཡར་ཐོན་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཁྲིམས་གཏུགས་ཀྱིས་མི་རིགས་ནག་པོའི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱ་འདོད་ཡོད། ཀིང་གི་བསམ་པར་ལྷ་ཁང་ཞིག་གི་ངོས་ནས་དེའི་མདའ་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གཅིག་ཕྱུར་ལྷ་སྒྲོང་བྱེད་པ་ནི་དེ་ཙམ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ལྷ་ཁང་ཞིག་གི་ལས་འགན་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གནས་བབ་དངོས་ལ་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པར་འདོད།

ཁོང་གིས"འཚོ་བའི་གནས་བབ་ཇི་ཞིན་དུ་གྱུར་བ་དེས་མི་སེམས་ལ་འཇིགས་སྣང་བསྐྱུན་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལས་འགན་ནི་དབུལ་ཕོངས་ཀྱིས་མནར་བའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་རྒྱུ་དེ་རེད།"ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

ཡེ་ཤུ་ལྷ་ཁང་དེའི་འཐུས་མི་ཚོ་ཀིང་གི་རྣམ་པ་གསར་བའི་ལྷ་ཚུལ་དེར་འདོད་མོས་བྱུང་བ་དང་། ཁོང་ཆོས་ལྷ་ཚུལ་དེ་དག་གང་མགྱོགས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཐབས་བྱས། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཟླ་བ་འགའ་ཤས་ནང་ཊེག་སེ་ཊེར་(Dexter)གཞུང་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་བྲིས་ཚོག་བྱེད་སའི་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་དེར་མི་འབོར་ཇེ་མང་དུ་སོང་བ་དང་། འཐུས་མི་ཚོས་ལས་དོན་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་བར་ཕྱུལ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་མ་དངུལ་ཡང་ཇེ་མང་དུ་གྱུར། ཀིང་གིས་ལྷ་ཁང་གི་རྣམ་པ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བ་མཐོང་བས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་སྐྱེས། སྐབས་དེར་ད་དུང་ཁོང་གིས་ཆེས་མཐོའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོའི་མཚན་གནས་ཐོབ་པར་ཕྱག་ལས་ཀྱང་གནང་གི་ཡོད། མི་འགྱངས་པར་ཁོང་གི་མཚན་གནས་དེ་འབུམ་རམས་པ་ཆགས་རྒྱུ་རེད། ཟླ་ངོ་འདི་དག་ནི་ཁོང་གི་མི་ཚེའི་ནང་ཆེས་སྤྲོ་སྣང་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པར་ངེས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་༡༢ པའི་ཚེས་༡ ཉིན་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རི་ས་ཁུལ་དུ་བྱུང་བའི་དོན་རྐྱེན་དེས་ཀིང་གི་མི་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་འགྱུར་ལྡོག་བཏང་བ་མ་ཟད། དེས་ད་དུང་ས་ཁུལ་དེའི་མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་དམངས་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་ཡི་འཚོ་གནས་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་། དེས་ལོ་རྗེ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ཨ་མེ་རི་ཁ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་མང་ཆེ་བའི་འཚོ་གནས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་པར་རམ་འདེགས་བྱས་པ་མ་ཟད་བསམ་ཤེས་ཡོད་པའི་མི་རིགས་དཀར་པོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་བཏང་།

ཉིན་མོ་དེར་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རི་ས་ཁུལ་དུ་དོན་རྐྱེན་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། མི་རིགས་ནག་པོའི་བུད་མེད་རློ་སླ་པག་ས་(Rosa Parks)ཟེར་བ་ཞིག་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་གི་མི་རིགས་དཀར་པོ་འདུག་སའི་རྒྱབ་ཀྱི་རྐུབ་སྟེགས་ཤིག་ཏུ་བསྡད་ཡོད། ཁྲིམས་སྲོལ་ལྟར་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོ་མདུན་དང་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་རྒྱབ་ཏུ་འདུག་དགོས།

བུད་མེད་པག་ས་ནི་ཚེམ་བཟོ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་ཁོ་མོ་ལས་ཀ་ནས་ཕྱིར་ཁྱིམ་ལ་ལོག་ཡོང་བའི་སྐབས་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཁ་ཤས་ཁོ་མོ་ཡོད་སའི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་འཛུལ་བྱུང་། ཁོང་ཚོར་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་པོ་འདུག་སའི་རྐུབ་སྟེགས་ཀྱིས་མ་འདང་བས། འགྲུལ་འཁོར་ཁ་ལོ་བས་བུད་མེད་པག་ས་(Parks)དང་མི་རིགས་ནག་པོ་གཞན་པ་གསུམ་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་མཇུག་ཏུ་སོང་ཞེས་བཤད། བུད་མེད་པག་སེ་མཇུག་ཏུ་སོང་ཚེ་འགྲུལ་འཁོར་ནང་མི་ཡིས་ཁེངས་ཏེ་ཡར་ལངས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མི་རིགས་ནག་པོ་གཞན་གསུམ་གྱིས་ཁ་ལོ་བས་ཅི་བཤད་ལ་ཉན་ཏེ་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་མཇུག་ཏུ་སོང་། བུད་མེད་པག་ས་ཡིས་"མི་འགྲོ་

"ཞེས་མོ་རང་འདུག་སའི་རྒྱབ་སྟེགས་དེ་བློས་མ་བཏང་། རྗེས་སུ་ཁོ་མོས་བཤད་པ་ལྟར་ན་མོ་རང་གི་རྐང་པར་རྨས་སྐྱོན་ཐོག་ཡོད་པ་རེད།

ནམ་རྒྱུན་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ནམ། བུད་མེད་པག་ས་ཡིས་མི་འགྲོ་ཞེས་འགྲུལ་འཁོར་ཁ་ལོ་བར་ཡ་ལན་བསློགས་པ་དེས་མོ་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་འགལ་ཡོད། ཨ་ལ་བྷ་མ་ས་ཁུལ་གྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་ལྟར་ན་མོ་རང་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་མོས་ཁ་ལོ་བས་བཤད་པར་མ་ཉན་ཚེ། མོ་རང་འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུ་དང་ཉེས་ཆད་གཅོད་པའམ་ཡང་ན་བཙོན་འཇུག་ཀྱང་བྱ་སྲིད་པ་རེད། བུད་མེད་པག་སེ་དེ་མ་ཐག་འཛིན་བཟུང་བྱས།

ཁོ་མོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རེའི་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་ནང་དུ་ས་ཁྲབ་རྡོ་ཁྲབ་ཏུ་གྱུར། ཁོང་ཚོས་གནས་ཚུལ་དེར་རྡོ་རྒོལ་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་བཅད། ཉིན་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོས་མར་ཏིན་ལུ་ཐར་ཀིང་ཁོ་རང་ཚོའི་འགོ་ཁྲིད་དུ་འདེམས་བསྐོ་བྱས། དེ་ནི་ཁོང་ལ་མཆོན་ན་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་མོད་ཁོང་གིས་དེར་མོས་མཐུན་བྱས། ཁོང་ཚོས་ཁོ་རང་ཚོའི་གྲོང་སྡེ་དེར་གསར་དུ་སླེབས་པའི་ཀིང་དེ་ལྟར་འདེམས་བསྐོ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ནམ། སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན་ཁོང་ཕྱི་མི་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ཕལ་ཆེར་དེ་རུ་ཁོང་ལ་ལས་སྐལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད་ལ། ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་དེས་ཁོ་རང་ཕུལ་བྱུང་མི་སྣ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་རྒྱུ་རེད།

གཉིས་པ། དབུ་ཁྲིད་དུ་བསྐོས་པ།

ཀིང་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༣༩ ལོའི་ཟླ་༡ པོའི་ཚེས་༡༥ ཉིན་རྫོར་རྗེ་ཡཱ་ས་ཁུལ་གྱི་ཨྱཱ་ཊ་ལན་ཊླ་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁོང་གི་ཡབ་ནི་ཨེ་བྷེ་ནེ་ཛེར་བླབ་ཊི་སཊ་(Ebenezer Baptist Church)ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཁང་གི་མཆོད་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ཀིང་(ཡབ)གིས་ཨྱཱ་ཊ་ལན་ཊླ་ཡི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་གྲས་སུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྤྲོ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ཁང་ཁྱིམ་ཞིག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱིམ་མི་དང་ལྷན་དུ་འཚོ་བ་བསྐྱལ་ཞིང་། སྤྱི་ལོ༡༩༣༠ ལོའི་སྐྱུ་ཟད་སྤོ་གཏུགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སུའང་ཁོང་གི་ཁྱིམ་མི་ཚོར་འདང་ངེས་པའི་ཟས་ཞིམ་པོ་དང་གོས་ཡག་པོ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཀིང་(ཡབ)ནི་ཆེས་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གནས་བབ་ལ་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་དེ། ཁོང་གི་ཡབ་ནི་ཞིང་བྲན་དུ་གྱུར་སྡོང་ཡོད་ལ། རྒྱུན་དུ་ཁོས་བསགས་པའི་དངུལ་ཚང་མ་ས་བདག་ལ་སྤྲོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དུས་ཡུན་རིང་པོར་ལས་ཀར་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་། ཁོས་རང་གི་གནས་བབ་ཇེ་ཡག་ཏུ་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་ལ། ཁྱིམ་གྱི་གནས་སྟངས་ཀྱང་ཇེ་ཞན་ནས་ཇེ་སྡུག་ཏུ་གྱུར།

ཀིང་(ཡབ)གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཚེ་ཞིག་སྐྱེལ་འདོད་མེད་པས། ལོ་ན་བཅོ་ལྔར་སོན་རྗེས་ཞིང་ལས་གཉེར་རྒྱུ་མཚམས་བཞག་སྟེ་མ་ལེ་ཉི་ཤུ་ཡི་ལམ་ཐག་ཡོད་པའི་ཨྱཱ་ཊ་ལན་ཊླ་ཏུ་སོང་། དེར་ཁོང་གིས་ཉིན་མོ་ལས་ཀ་ཙུང་ཙམ་རེ་ལས་ཏེ་མཚན་མོ་སློབ་གྲྭར་སོང་། དེ་ལྟར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་འགོར་མེད་མཐར་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་དང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་འགྲིམས་ཏེ་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཁོང་གིས་ཨ་ཊ་ལན་ཊ་ཡི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་གི་བུ་མོ་དང་ལྷན་དུ་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ཁྱིམ་གཞི་

བཟུང་། ཁོང་གི་བྱིས་པ་གསུམ་ནི་ཁ་རི་ས་ཊེན་(Christine)དང་། མར་ཏིན་(Martin, Jr)དང་། ཨལ་ཕྲ་རེཊ་ཌ་ནེལ་(Alfred Daniel)བཅས་རེད།

ཀིང་(ཡབ)ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གྱི་རྨམ་ཁྲུ་རོ་ལམ་ལུགས་ལ་ཡེ་ནས་དགའ་བོ་མ་བྱུང་། ཁོང་ནི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གི་བུ་མར་ཀྲེན་གྱིས་ཁོང་གི་ས་ནས་ཆེས་ཐོག་མའི་སློབ་གསོ་འགའ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡོད། ཉིན་ཞིག་ཀིང་(ཡབ)གིས་ཁོང་གི་བུ་ཆུང་ཁྲིད་དེ་ཚོང་ཁང་ཞིག་ཏུ་ལྷམ་ཉོ་བར་སོང་། ཚོང་ཁང་གི་མདུན་གྱི་རྐུབ་སྟེགས་དང་པོ་སྟོང་བ་ཡིན་པས་ཁོང་གཉིས་དེར་བསྡད། ཚོང་བདག་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཀིང་ལ་ངག་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས"རྣམ་པ་གཉིས་རྒྱབ་ཀྱི་རྐུབ་སྟེགས་སྟེང་བཞུགས་དང་།"ཞེས་པར། ཀིང་གིས"འདིར་བསྡད་ན་མི་ཚོག་པ་གང་ཡང་མི་འདུག ངེད་གཉིས་ལ་རྐུབ་སྟེགས་འདི་ཏ་ཙང་བདེ་པོ་འདུག"ཅེས་ལན་འདེབས་གནང་བ་དང་། ཚོང་བདག་དེས"དགོངས་པ་མ་ཚོམས། རྣམ་པ་གཉིས་ངེས་པར་དུ་རྒྱབ་ལ་སྤོ་རོགས"ཞེས་བཤད།

ཀིང་(ཡབ)ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ཏེ"ངེད་གཉིས་འདིར་བསྡད་དེ་ལྷམ་ཉོ་འདོད་ཡོད་ཙང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལྷམ་ཙ་བ་ནས་ཉོ་རྒྱུ་མིན"ཅེས་བཤད་ཞོར་དུ། བུ་ཆུང་གི་ལག་པ་ནས་ཁྲིད་དེ་ཚོང་ཁང་གི་ཕྱིར་ཐོན། ཁོང་གིས"ལམ་ལུགས་འདི་དུས་ཡུན་ཅི་ཙམ་རིང་པོར་གནས་ཀྱང་ངས་ངོས་ལེན་ཙ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མིན"ཞེས་བཤད།

ཡང་ཉིན་ཞིག་མར་ཏིན་ཁོང་གི་ཡབ་དང་མཉམ་དུ་རླངས་འཁོར་ལ་བསྡད་ནས་འགྲོ་བའི་སྐབས། ཀིང་(ཡབ)གིས་དོ་སྣང་མ་བྱུང་བར་རླངས་འཁོར་འདུག་དགོས་པའི་བརྡ་རྟགས་དང་བརྒལ་ནས་སོང་བས། སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་ཞིག་ཡོང་སྟེ་ཁོང་ལ། "ཡ་

བུ་ཚུང་། ཁྱེད་ཀྱི་ཚོག་མཆན་ལག་ཁྱེར་སྟོན་དང་།” ཞེས་བཤད།

བུ་ཚུང་ཞེས་འབོད་ས་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་མཐོང་ཚུང་བྱེད་སྟངས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད། ཀིང་(ཡབ)ཡང་བསྐྱར་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ཏེ་ཁོང་གི་བུ་ལ་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས”འདི་བུ་ཚུང་ཞིག་རེད། ང་མི་རྒན་པ་ཞིག་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་མ་བོས་པར་ངས་ཁྱེད་ཀྱི་ཁ་ལ་ཉན་རྒྱུ་མིན”ཞེས་སྲི་བདེ་མི་སྣ་དེར་བཤད།

སྲི་བདེ་མི་སྣ་དེས་ཁོང་ལ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཞིག་གིས་ཡ་ལན་སློག་གི་རེད་བསམ་པ་ཡིད་ལའང་ཤར་སྲིད་མེད། ཁོ་ཏ་ལས་པའི་ཚོར་སྣང་དང་བཅས་མགྱོགས་པོར་འཛིན་བྱང་སྤྲད་དེ་འགྲོ་བཙུག

ཀིང་(ཡབ)གིས་ཨ་ཏ་ལན་ཊ་ས་ཁུལ་དུ་རང་གི་རིགས་མཐུན་ཚོའི་ཆེད་གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པའི་བྱ་བ་གལ་ཆེན་ཁ་ཤས་བསྒྲུབས་ཡོད། དེར་ཁོང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོའི་དགེ་རྒན་ཚོ་ལ་མི་རིགས་དཀར་པོའི་དགེ་རྒན་ཚོ་དང་གླ་ཆ་གཅིག་མཚུངས་རག་ཐབས་ཀྱི་རོགས་པ་བྱས་པ་དང་། ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཇུམ་ཁྲུ་རོ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ཐད་ལྟ་སྟངས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་མེད་པར་བཟོ་ཐབས་ལ་རོགས་བྱས་ཡོད།

མར་ཊིན་ལོ་ན་དྲུག་ཡིན་དུས་ཨ་མའི་ས་ནས་ཀྱང་བསླབ་བྱ་གལ་ཆེན་ཞིག་རག་སྲོང་ཡོད། མར་ཊིན་ལ་མི་རིགས་དཀར་པོའི་གྲོགས་པོ་གཉིས་ཡོད། ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་མིས་ཀིང་ཚང་གི་མདུན་གྱི་གཞུང་ལམ་ཕར་ཕྱོགས་སུ་ཚོང་ཁང་ཞིག་གཉེར་གྱི་ཡོད། མར་ཊིན་དང་མི་རིགས་དཀར་པོའི་གྲོགས་པོ་དེ་གཉིས་

རྒྱུན་དུ་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ཉིན་ཞིག་མི་རིགས་དཀར་པོའི་བྲིས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཨ་མས་མར་ཀྲིན་ལ་ད་ནས་བཟུང་ཁྱོང་གཉིས་ཁྱེད་དང་མཉམ་དུ་རྩེད་མོ་རྩེ་ཚོག་གི་མ་རེད་ཅེས་བཤད།

མར་ཊིན་གྱིས་དེའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཧ་མ་གོ་བས་ཨ་མར་དེའི་སྐོར་དྲིས་པ་ན། ཨ་མས་ཁོང་པར་དུ་ཉར་ཏེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་སྐོར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་སྟེ། ཁོ་མོས་མར་ཀྲིན་ལ"འོན་ཀྱང་དོན་འདི་ནས་ཡང་བརྗེད་དུ་མ་འཇུག ཁྱེད་རང་མི་གཞན་པ་ཚོ་ཇི་བཞིན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད།"ཅེས་བཤད།

མར་ཊིན་ཁོང་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ལ་མི་དགའ་བའི་སྣང་བ་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་མ་ཟད། ཁོང་ལོ་ན་ཆུང་བས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་རྒྱབ་ཀྱི་ཀུབ་སྟེགས་སྟེང་འདུག་རྒྱུར་མི་དགའ། མེ་འཁོར་ནང་ཟ་ཁང་གི་ཡོལ་བའི་རྒྱབ་ཏུ་བསྡད་དེ་ཟས་བཟའ་དགོས་པ་དེས་ཁོའི་སེམས་ནང་མ་སྐྱིད་པའི་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་བསླངས། ཁོང་གི་བསམ་པར་ལམ་སྲོལ་འདི་ཚ་ཚང་དྲང་བདེན་མིན་པ་དང་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་རེད་སྙམ། ད་དུང་ཁོང་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ལས་བྱུང་བའི་དྲག་སྤྱོད་དང་འཚེ་བའི་ལས་ལ་མི་དགའ། ཁོང་གིས་ཀེ་ཀེ་ཀེ་(K.K.K.)ཚོ་མཚན་མོར་སྣུམ་འཁོར་ལ་བསྡད་ནས་འགྲོ་བ་མཐོང་ལ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་ཉེས་མེད་བསྙོན་འཛུགས་ཀྱིས་རྡུབ་རྡུང་བྱེད་སའི་ས་ཆ་མང་པོ་བརྒྱུད་སྡོང་བ་དང་། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁོང་མི་རིགས་དཀར་པོ་ལ་མི་དགའ་མཁན་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར།

སློབ་གྲྭའི་ནང་དུ་མར་ཊིན་ནི་ཧ་ཅང་བློ་རིག་བཀྲ་བའི་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་ནི་ཁོང་གིས་གཏམ་བཤད་གནང་སྟངས་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ལ།   རྒྱུན་དུ་མི་ཡོང་ནང་ལ་བལྟས་ཏེ་གཏམ་བཤད་སྟངས་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་འབྲིང་རིམ་སློབ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལོ་དེར་གཏམ་བཤད་འགྲན་བསྡུར་ཞིག་གི་ནང་ཞུགས་ཏེ་བྱ་དགའ་ཨང་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྐབས་དེ་ནི་ཁོང་གི་མི་ཚེའི་ནང་སྤྱོབས་པ་དང་གདེང་ཚོད་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་རེད།

མར་ཊིན་ནི་རྣམ་དཔྱོད་བཀྲ་བའི་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་སློབ་གྲྭའི་ནང་དུ་འཛིན་རིམ་གཉིས་འཕར་མཆོང་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ལོ་ན་བཅོ་ལྔ་ལ་སོན་སྐབས་ཨ་ཊ་ལན་ཊ་(Atlanta)ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་མོར་ཧོ་སེ་(Morehouse)མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ནང་ཚུད། སློབ་གྲྭ་འདི་ནི་སྔོན་ཆད་ཁོང་གི་པ་ལགས་སློབ་མཐར་ཕྱིན་ས་ཡིན་ལ། མི་རིགས་ནག་པོའི་གནད་ཡོད་འགོ་ཁྲིད་མང་པོ་ཞིག་སློབ་གྲྭ་འདི་འབྲིམས་ནས་སློབ་མཐར་ཕྱིན་པ་རེད། སྐབས་དེར་ད་དུང་མར་ཊིན་གྱིས་མ་འོངས་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབ་དགོས་མིན་གསལ་པོ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཁོང་གི་སེམས་སུ་བསྒྲུབ་དགོས་སྙམ་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་རོགས་རམ་བྱ་དགོས་སྙམ་པ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་བྱ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ལེགས་འགྲུབ་ཐུབ་མིན་ནི་ད་དུང་གསལ་པོ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཁོའི་བསམ་པར་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་རང་གི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱུན་ཟླ་ཚོ་རིགས་རུས་དབྱེ་འབྱེད་དང་བཀྲེས་ལྟོགས་སྐྱོང་བའི་དཀའ་ངལ་ལས་གྲོལ་བར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་མ་རེད་སྙམ་པ་དང་། ཡང་སྨན་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོ་ནད་སྡུག་ལས་སྐྱོབ་ཐབས་བྱས་ན་ཅི་

འདྲ་ཡོད་དམ་སྙམ་ཞིང་། རེ་ཞིག་ཁོང་གི་ཐབས་ལམ་དེ་ཡག་ཤོས་རེད་སྙམ། ཡང་སྐབས་ཤིག་ཁོང་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་རྩོད་ཀྱི་གཏམ་བཤད་སྤེལ་ནས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ཁྲིམས་རའི་ནང་ནས་སྐྱོབ་ཐབས་བྱས་ན་ཅི་འདྲ་ཡོད་དམ་སྙམ་ཞིང་། ཁོང་འདོད་ཚུལ་འདི་ལ་ཧ་ཅང་དགའ་སྟེ་རང་ཉིད་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ཞིག་བྱས་ནས་ཁྲིམས་ཁང་ནང་དུ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་དགོས་སྙམ།

འོན་ཀྱང་རིང་པོ་མ་འགོར་བར་ཁོང་གི་བསམ་བློ་འགྱུར་བ་ཐེབས། སློར་ཧློ་སེ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དགེ་རྒན་གཙོ་བོ་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན་གཉིས་རེད། དགེ་རྒན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན་པ་ཞིག་བྱས་ན་མི་རིགས་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་འབྱེད་དང་། ལྟོགས་སྐོམ་དང་ནད་སྡུག་གིས་མནར་བའི་མི་ཚོར་རོགས་རམ་ཐུབ་པའི་ལམ་སྟོན་བྱས། མར་ཏེན་ལོ་ན་བཅུ་བདུན་ལ་སོན་སྐབས་ཁོང་གི་ཡབ་ཀྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་སའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཁང་དུ་ཆོས་འཆད་ཁྲིད་བྱེད་པའི་ཚོད་ལྟ་ཞིག་བྱས་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཁོང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆོས་ཁང་གི་འཐུས་མི་ཚང་མ་ཐེལ་གྱིས་མནན་པས། མར་ཀྲིན་གྱི་ཡབ་དམ་པས་བུས་མོའི་ལྷ་ང་གཉིས་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་གསོལ་འདེབས་བྱས། མར་ཏེན་ཁོང་ལོ་ན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོན་སྐབས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན་དང་ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་རོགས་སུ་གྱུར། *གིང་(ཡབ)ནི་མར་ཏེན་ལུ་ཐར་གིང་གི་ཡབ་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ཡིན།

གསུམ་པ། ཀིང་དང་རྨན་རྡི།

མར་ཏིན་ལོ་ན་བཅུ་དགུར་སོན་པ་ན་མློར་ཧློ་སེ་མཐོ་སློབ་ནས་སློབ་མཐར་ཕྱིན། འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་བསམ་པར་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་པར་སློབ་སྦྱོང་ལ་སྔར་ལས་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱ་དགོས་སྙམ། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༨ལོའི་ཟླ་བཅུ་བའི་ནང་པེན་སེལ་ལྦ་ནྱེ་(Pennsylvania)ཡི་ཆེ་ས་ཁྲེར་(Chester)ས་ཁུལ་གྱི་ཁ་རོ་ཛེར་(Crozer)ཞེས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཞུགས། སློབ་གྲྭ་དེའི་ནང་སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་མི་རིགས་ནག་པོའི་སློབ་མ་དྲུག་ལས་མེད། སྐབས་དེར་མར་ཀྲེན་གྱི་བསམ་པར་ཨ་མས་རྒྱུན་དུ"ཁྱེད་རང་མི་གཞན་དག་ཇི་བཞིན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད།"གསུངས་པ་དེ་ར་སྦྲོད་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས་སྙམ།

མར་ཏིན་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་བརྩོན་ལྷོད་མེད་བྱས་པས་གྲུབ་འབྲས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སློབ་མ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

ཁོང་གིས་རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་རོགས་རམ་བྱ་དགོས་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མར་ཏིན་གྱི་བསམ་པར་ཁོང་ཚོ་དཀའ་ཁག་གཙོ་བོ་གཉིས་ལ་ཐུག་འདུག་སྙམ་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་མི་རིགས་དཀར་པོ་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་དང་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་འཚོ་བ་དབུལ་པོ་ཡིན་པ་དེ་རེད། ཁོང་གི་བསམ་པར་དཀའ་ངལ་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པར་འདོད། དུས་རྒྱུན་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་མཐུན་རྐྱེན་ཞན་པའི་སློབ་གྲྭ་དག་གི་ནང་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཁོང་ཚོར་བླ་ཆ་དམའ་ཤོས་སྤྲད་དེ་མི་འདོད་པའི་ལས་ཀ་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་

ཧུ་འཇུག་གི་ཡོད་དམ། ཁོང་ཚོའི་ཚེ་སྲོག་མེ་མདའི་ཁ་ནས་ངེས་མེད་དུ་འཕོར་དགོས་ཐུག་གི་ཡོད་དམ། ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་བསམ་བཞིན་རྫམ་ཁྲུ་རོ་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་དང་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གནད་དོན་གཉིས་ནི་དོན་དངོས་ཀྱི་དཀའ་ཁག་ཆ་གཅིག་ཡིན་པར་སྣམ་གྱི་ཡོད།

དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་ཀིང་གི་ངོས་ནས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་རོགས་རམ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་གང་ཡང་མ་རྙེད། མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་འགྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གིས་ཧེན་རེ་ཌྭ་ཝི་ཊ་ཐོའོ་རོས་(Henry David Thoreau)ཡི་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་བཀླགས་མྱོང་ཡོད། ཐོའོ་རོས་ནི་དགུང་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་བཞུགས་མྱོང་བའི་ཨ་རིའི་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཐོའོ་རོས་ཡིས་མི་ཞིག་གི་བསམ་པར་ཁྲིམས་ལུགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དྲང་བདེན་མིན་པར་མཐོང་ཚེ་དེར་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པར་དགོངས་ཀྱི་ཡོད། ཐེངས་ཤིག་ཁོང་གིས་བྲན་གཡོག་ལམ་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཏེ་དཔྱ་ཁྲལ་མ་སྤྲད་པས་བཙོན་དུ་བཅུག་པ་དང་། གྲོགས་པོ་ཞིག་བཙོན་ཁང་དུ་ཁོང་ལ་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་དུ་ཡོང་ནས"ཁྱེད་རང་བཙོན་དུ་འཛུག་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ"ཞེས་དྲིས་པར། ཁོང་གིས"ཁྱེད་རང་བཙོན་དུ་མ་བཅུག་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ།"ཞེས་ལྡོག་འདྲི་བྱས། ཀིང་ནི་ཐོའོ་རོས་ཡིས་མི་ཚོས་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་བཀུར་མི་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ་བརྟོན་པར་དགའ་པོ་ཡོད་ལ། ཁོས་རྩོམ་ཡིག་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཀླགས་མྱོང་ཡོད།

ཁོང་ཁ་རོ་ཛེར་སློབ་གྲྭ་རུ་ཞུགས་པ་ནས་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ལམ་ལུགས་དེར་རྒོལ་ལན་སློག་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རག་ཆེད་འབད་བརྩོན་སྤར་ལས་ཆེན་པོ་

བྱས།ཁོས་བསམ་བློ་བ་དང་རྩོམ་པ་པོ་གྲགས་ཆེན་དག་གིས་མཛད་པའི་ཕྱག་དཔེ་མང་པོ་བཀླགས་ཤིང་། ཁོང་གིས་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་པར་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ནི་དབུལ་པོངས་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མོད། ཁོང་གིས་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལ་ངོས་ལེན་བྱས་མེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དམར་ཕྱོགས་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པས་ཡིན། དཀོན་མཆོག་ལ་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་གང་ཟག་ཅིག་གི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་ཡོད་པ་རེད། དམར་ཕྱོགས་རིང་ལུགས་པ་ཚོས་དབང་ཆ་འཐོབ་ཆེད་རྫུན་བཤད་ཚོག་ལ། གོ་མཚོན་བཀོལ་ཚོག་པ་དང་ཐ་ན་མི་དམངས་དམར་གསོད་ཀྱང་གཏོང་ཚོག་པར་འདོད་ཀྱི་ཡོད། གིང་གིས་འདོད་ཚུལ་འདི་ཀུན་ལ་དགག་རྒྱག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གི་བསམ་པར་དམར་ཕྱོགས་རིང་ལུགས་ལས་ལྷག་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པར་འདོད་ཀྱི་ཡོད།

ཉིན་ཞིག་ཁོས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྣན་ཧྲིའི་སྐོར་གྱི་གཏམ་བཤད་ཅིག་སྤྱེལ་བ་ཐོས། སྣན་ཧྲི་ནི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡབ་ཆེན་དུ་བཀུར་གྱི་ཡོད་ལ། བགྲང་བྱ་དུ་མ་ཞིག་གི་རིང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་ཆེད་འཐབ་རྩོད་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལོ༡༩༤༧ ལོར་དབྱིན་ཇི་སྲིད་གཞུང་འོག་ནས་རྒྱལ་ཁ་བླངས་པ་རེད། ཁོང་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་སྤྱད་དེ་རླབས་ཆེན་གྱི་བྱ་གཞག་དེ་བསྒྲུབས་པ་རེད། ཆེས་ཐོག་མར་ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་མི་དམངས་ཚོར་དབྱིན་ཇིའི་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པར་དྲག་པོའི་ལས་གང་ཡང་མ་སྒྲུབས་ཞེས་སྐུལ་མ་བཏང་ལ། ཁོང་གིས་མི་མང་ཚོར་དབྱིན་ཇི་སྲིད་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པར་

འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཁོ་ན་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས། འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་ལམ་དུ་ཅོག་ནས་འདུག་པའམ་གན་རྒྱལ་དུ་ཉལ་ནས་འདུག་པ། ལས་མཚམས་འཇོག་པ། ཟས་བཅད་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པ། ཨིན་གཞུང་ནས་ཐོན་སྐྱེད་བྱས་པའི་ཅ་དངོས་མི་སྤྱོད་པ་བཅས་ཀྱི་རིགས་བྱ་ཚོག་པར་གསུངས། ཀྣན་ཧྲིས་ཀྱང་རྩོམ་པ་པོ་ཐའོ་རོས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་བཀླགས་མྱོང་ཡོད་ལ། ཁོང་གིས་ཀྱང་མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཐའོ་རོས་བཞིན་ཁོང་གིས་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་རིགས་མེད་པར་བཟོ་དགོས་ན་མི་ཚོ་བཙོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་དགའ་དགོས་པར་འདོད་དེ། ཁོང་གིས"བཙོན་ཁང་ཡོད་ཚད་ཁེངས་སུ་ཆུགས་ཤིག"ཅེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ནའང་འཚེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་དུ་རྒྱ་བ་ནས་ཞུགས་འདོད་བྱེད་ཀྱི་མེད། འཚེ་བའི་ལས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཕམ་པར་རྒྱུག་ངེས་ཤིང་། འཚེ་བ་ཡིས་འཁོན་འཛིན་གྱི་བློ་དང་འཚེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་སྔར་ལས་ཇེ་ཆེར་གཏོང་ངེས། ཀྣན་ཧྲིས་ཁོང་གི་ཇེས་འཇུག་པ་ཚོ་ལ་ལུས་ཀྱི་དྲག་ཤུགས་བཤོལ་བར་སེམས་ཀྱི་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་ཁ་གཏད་བྱེད་དགོས་ལ། ཕ་རོལ་པོའི་འཁོན་འཛིན་བཤོལ་བར་བརྩེ་སེམས་ཀྱིས་ཁ་གཏད་བྱེད་དགོས། ཁོང་གིས་མི་དམངས་ཚོ་ལ་བརྗོད་རྒྱུར་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་འདོད་ན་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་ངེས་པར་དུ་རྟོགས་དགོས་གསུངས། ཀྣན་ཧྲིས་གསུངས་རྒྱུར"ཁྱེ་ཅག་ལ་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁ་མ་ཐོབ་གོང་ཟུངས་ཁྲག་གི་གཙང་པོ་བཞུར་དུ་འཇུག་དགོས་ཀྱང་སྲིད། འོན་ཀྱང་ཟུངས་ཁྲག་དེ་ངེས་པར་དུ་ཁྱེ་

ཅག་གི་ཟུངས་ཁྲག་ཡིན་དགོས།"གསུངས། ཁོང་གིས་ད་དུང་གསུང་རྒྱུར་ང་ཚོར་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་དགོས་ལ། ང་ཚོར་དབྱིན་ཇི་བའི་ངོས་ནས་བརྩེ་འཇོག་ཀྱང་འཐོབ་དགོས། དེ་ནི་ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་གསུངས། སྔན་རྗེས"དེ་ལ་འཆི་བ་མེད་པའི་གཡུལ་འཐབ།"ཅེས་འབོད་ལ། དེས་ནི་རྒྱ་གར་ལ་དབྱིན་ཇི་དབང་སྒྱུར་འོག་ནས་རང་དབང་ཐོབ་པར་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ blangs

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོ་ནས་ཀིང་གི་བསམ་པར་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་ཀྱང་རང་དབང་རྩོད་ལེན་གྱི་ཐབས་སུ་སྔན་རྗེའི་ལམ་ལུགས་སྤྱད་ན་མི་འགྲིག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྔན་རྗེའི་ལམ་ལུགས་ནི་ཡེ་ཤུ་དཀོན་མཆོག་གི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ཡེ་ཤུ་དཀོན་མཆོག་གིས"གལ་ཏེ་མི་ཞིག་གིས་ཁྱེད་ལ་འཁོན་འཛིན་གྱིས་རྡུང་འདེད་བྱེད་པ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་དེར་ཡིད་ཚིམ་པ་ཞིག་རྡུང་འཇུག་དགོས།"གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡེ་ཤུ་དཀོན་མཆོག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགྲ་ལ་བརྩེ་བ་བཅངས་དགོས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་བློ་དགའ་བའི་སྣང་བ་ཤར། ཀིང་གི་བསམ་པར་སྔན་རྗེ་ཡི་ལྟ་ཚུལ་དག་ཨ་རིའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་དཀའ་ངོག་སེལ་ཐབས་སུ་སྤྱད་ན་འགྲིག་འདུག་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་སོང་། ཞི་བའི་སྒོ་ནས་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ལས་ལ་རྒོལ་ལན་སློག་པའི་ལྟ་བ་འདི་ལ་འཆི་མེད་ཞི་བ་ཟེར། ཀིང་ནི་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་ཚུལ་གཙོ་བོར་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་གྲུབ་འདི་ཡིས་སྔན་རྗེ་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་རེད། དེ་ནི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། འཆི་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་འདི་སྟོར་མའི་བྱེད་ཐབས་ཤིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཀིང་གིས་དེ་ནི་སྟོར་མའི་བྱེད་ཐབས་ཤིག

མིན་པར་བརྗོད་ལ། དེ་ནི་གཞན་ཞིག་གིས་ཚུར་རྡུང་བ་ན་ཕར་འཁོན་འཛིན་མི་བྱེད་པར་བཟོད་བསྲན་ཐུབ་པའི་སྙིང་སྟོབས་དང་དཔའ་ངར་ཆེན་པོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོའི་ཟླ་༨ པའི་ནང་ཀིང་ནི་ཁ་རོ་ཛེར་སློབ་གྲྭ་ནས་མཐར་ཕྱིན། ཁོང་ནི་མཐར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་དེའི་ནང་སློབ་ཚན་ཚང་མར་གྲུབ་འབྲས་ཡག་ཤོས་ཐོབ་པའི་རྩེ་ཕུད་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཨ་སྒོར་༡༢༠༠ ཡི་གཟེངས་བསྟོད་བྱ་དགའ་ཡང་ཐོབ། ཁོང་གིས་བྱ་དགའི་དངུལ་དེ་དག་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་སྦྱོང་བྱ་ཆེད་བེད་སྤྱོད་བཏང་སྟེ་སྦོ་སི་ཊོན་(Boston)གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་ཞུགས།

དེ་ལྟར་ནའང་ཀིང་ནི་སློབ་སྦྱོང་ཁོ་ནར་མགོ་འཁོར་ཏེ་རྩེད་མོ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་མིན་ཏེ། ཁོང་གིས་དུས་བཏབ་སྐེ་ལན་མང་འཛོམས་སྒྲོང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ནི་སྦྲོ་གཡེང་ལ་རོལ་བའི་ཞབས་བྲོ་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཁོང་གི་བསམ་པར་གཉེན་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་ནི་མ་འོངས་པའི་བྱ་གཞག་ཅིག་ཡིན་པར་དགོངས་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་དེར་ཁོང་ཀོ་རེ་ཊྭ་སུ་ཀོ་ཊ་ལ་འཕྲད། ཁོ་མོ་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་བའི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་ལ་དགའ་བོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཁོ་མོས་སྦོ་སི་ཊོན་གཙུག་ལག་མཐོ་སློབ་ཏུ་གར་སྟེགས་སྟེང་གི་གཞས་མ་ཞིག་ཆགས་པར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གཉིས་ཐོག་མར་འཕྲད་སྐབས་ཀིང་གིས་ཁོ་མོ་རང་གི་ཚུང་མ་བྱ་འདོད་ཡོད་པའི་འདོད་ཚུལ་བརྗོད་སྒྲོང་། ཐོག་མར་ཁོ་མོ་དེ་ཙམ་འཐད་པ་མ་བྱུང་། སྐབས་དེར་གཞས་གཏོང་བའི་ལས་དེ་ནི་ཁོ་མོར་མཚོན་ན་ཆེས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་

པ་རེད། ད་དུང་ཁོ་མོའི་སེམས་སུ་ཆོས་པ་ཚོ་ནི་བརྩེ་དུང་ཟབ་མོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད་སྙམ་གྱིན་མེད། རིང་པོ་མ་འགོར་བར་ཀིང་གིས་ཁོ་མོས་ཆོས་པ་ཚོར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དེར་འགྱུར་བ་ཐེབས་སུ་བཅུག སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོའི་ཟླ་༦ པའི་ཚེས་༡༨ ཉིན་ཁོང་གིས་ཀོ་རེ་ཊ་དང་མཉམ་དུ་གཉེན་བསྒྲིགས། གཉེན་སྒྲིག་གི་དུས་སྟོན་དེ་ཨ་ལ་བྷ་མ་ས་ཁུལ་གྱི་མ་རིོན་(Marion)དུ་ཁོ་མོའི་ཁྱིམ་གྱི་མེ་ཏོག་གླིང་ག་ཞིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་སྟོན་ཐོག་མི་ཚེར་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཤིས་ཚིག་རྗོད་མཁན་ནི་ཀིང་གི་ཡབ་ཡིན་པ་རེད།

བཞི་བ། རྫམ་ཁུ་རོ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་ཀིང་དང་ཀོ་རེ་ཊ་གཉིས་ཨ་ལ་བྷ་མ་ས་ཁུལ་གྱི་མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ལ་སྤོ་སྐབས་དེ་ནི་ཞི་འཇགས་ཀྱི་གྲོང་རྡལ་ཞིག་རེད། དེ་ཞི་འཇགས་ཀྱི་གྲོང་རྡལ་ཞིག་ཡིན་དོན་ནི་སུས་ཀྱང་རྫམ་ཁུ་རོ་ལམ་ལུགས་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་མ་ནུས་པས་རེད། མི་རིགས་ནག་པོ་འགའ་ཤས་ལམ་ལུགས་དེའི་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་པར་ཞེད་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁོང་ཚོས་ལམ་ལུགས་དེར་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཚེ་རང་གི་ལས་གནས་ཤོར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ཡང་མི་རིགས་ནག་པོ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ལམ་ལུགས་དེར་ངོ་རྒོལ་བྱས་ནས་འགྱུར་བ་ཞིག་ཐེབས་རྒྱུ་ནི་མི་སྲིད་པ་ཞིག་རེད་བསམ་སྙེ་རེ་བ་ཟད་ནས་བསྡད་ཡོད། ཀིང་གིས་གྲོང་ཚོ་འདི་ཞི་བདེ་རེད། འོན་ཀྱང་ཞི་བདེ་འདི་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཞི་བདེ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས།

སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པའི་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྫམ་ཁུ་རོ་ལམ་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་སྐད་

ཆ་བཤད་སྒྲོང་ཡོད་ལ། ཁོང་ཚོས་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་སེམས་སུ་ལམ་ལུགས་དེར་འཁོན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཙུང་ཙམ་ཞིག་བཞག་སྒྲོང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་བར་དེ་ནི་ངོ་རྒོལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཙམ་ལས་མ་འདས། མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རེའི་ས་ཁུལ་དུ་ཞི་བདེའི་གནས་བབ་ཇེ་ཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ས་ཆ་གཅིག་ཡོད། དེ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་སྐྲུག་ས་དེ་རེད། དེར་ཁ་ལོ་བ་མི་རིགས་ནག་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཁ་ལོ་བ་མི་རིགས་དཀར་པོ་འགའ་ཤས་དང་རྒྱུད་རིང་པོ་ཡོད་མོད། མང་ཆེ་བ་མི་རིགས་ནག་པོ་ལ་སྡང་སེམས་ཆེན་པོ་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་རེད། དུས་རྒྱུན་ཁོང་ཚོས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་འགྲོ་མཁན་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་མི་སྙན་པའི་མཚང་ནས་འབེད་ཀྱི་ཡོད། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ཐད་ནས་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་འགྲུལ་གླ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་མོད། ཁོང་ཚོས་འགྲུལ་གླ་སྤྲོད་ཚར་བ་དང་ཕྱིར་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ལ་སོང་སྟེ་ནང་དུ་འཛུལ་བ་ལས་མདུན་སྒོ་ནས་འགྲོ་མི་ཆོག

མཚམས་མཚམས་སུ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་གླ་ཆ་སྤྲོད་དེ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོའི་ནང་དུ་འཛུལ་བར་འགྲོ་སྐབས་ཁོང་ཚོ་ནང་དུ་མ་འཛུལ་གོང་འགྲུལ་འཁོར་བསྐོར་འགྲོ། ད་དུང་དེའི་ཁར། གལ་ཏེ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་འདུག་སའི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་རྒྱབ་ཀྱི་འདུག་ས་ཁེངས་ཏེ་འདུག་ས་མེད་པར་གྱུར་ཚེ། མདུན་གྱི་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོའི་འདུག་ས་རུ་རྒྱབ་སྟེགས་སྟོང་བ་ཡོད་ནའང་དེར་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་འདུག་མི་ཆོག ཁོང་ཚོ་རྒྱབ་ཏུ་ཡར་ལངས་ནས་འདུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་འདུག་མཁན་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་སྐད་ཆ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བཤད་ཀྱི་

ཡོད། གལ་ཏེ་མདུན་གྱི་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོ་འདུག་ས་ཁེངས་ཏེ་མི་རིགས་དཀར་པོ་འགའ་ལ་འདུག་ས་མི་རག་པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་ན། འཁྲུལ་འཁོར་ཁ་ལོ་བས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ཡར་བསླངས་ཏེ་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོར་འདུག་ས་སྤྲོད་ཅེས་བཀའ་གཏོང་བ་དང་། ཁོང་ཚོ་རྒྱབ་ལ་སློས་ཏེ་ཡར་ལངས་ནས་འདུག་དགོས། གལ་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་ནང་ནས་སུ་ཞིག་གིས་ཁ་ལོ་བའི་བཀའ་མ་བརྩིས་ཚེ་དེ་འཛིན་བཟུང་གིས་ཁྲིམས་ལ་སྐྱོར་གྱི་ཡོད་པས། བཀའ་མི་རྩི་མཁན་ཏ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་༣ པའི་ནང་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་འབྲིམ་པའི་མི་རིགས་ནག་པོའི་བུ་མོ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཞིག་ལ་མོ་རང་བསྡད་ཡོད་པའི་རྐུབ་སྟེགས་མ་སྤྲད་པས། ཁོ་མོ་འཁྲུལ་འཁོར་ལས་མར་འཐེན་ཏེ་སར་འབབ་ཏུ་བཙུག་པ་དང་། ལག་ལྕགས་བརྒྱབ་ནས་བཙོན་ཁང་དུ་ཁྲིད། དོན་རྐྱེན་འདིས་མོན་ཊ་གོ་མེ་རི་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་སྐུལ་སློང་ཐེབས་ཏེ། སྤྱི་སྤྱོད་འཁྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱ་རྒྱུའི་གླེང་སློང་བྱས། ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་བར་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཁག་ཅིག་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་བཙུགས་པ་དང་། གིང་ནི་དེའི་ནང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་གནས་ཚུལ་བཤད་དེ་ཆེད་སྤྱི་སྤྱོད་འཁྲུལ་འཁོར་སྡེ་ཚན་གྱི་དོ་དམ་པ་དང་སྤྱི་བདེ་མི་སྣའི་འགོ་ཁྲིད་སར་སོང་། འགོ་ཁྲིད་དེ་གཉིས་ཀ་གཞིས་རྒྱུད་འཛམ་པའི་མི་ཡ་རབས་རེ་ཡིན་པས། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་ཕྲུག་བུ་མོ་དེར་བརྙས་བཅོས་བཏང་བར་བློ་ཕམ་ཡོད་ཚུལ་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་ཁ་ལོ་བ་ལ་དེའི་སྐོར་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་ཚོག རྗེས་སུ་འཁྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་མཁན་མི་

རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་ལྷ་སྐྱངས་ཡག་ཏུ་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་པ་བྱ་ངེས་ཞེས་བཤད།

འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མ་སོང་། གནས་སྟངས་ཚང་མ་སྔར་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་མཁན་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་སྔར་བཞིན་མཐོང་ཆུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་དེར་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེན་ཞིག་བྱུང་བ་སྟེ། མོན་ཏ་ཀྲོ་མེ་རེ་ཡི་མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་དམངས་ཚོ་འཛིགས་སྣང་གི་འཆིང་རྒྱ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཐག་བཅད་ཅིང་། ཁོང་ཚོར་སྙིང་སྟོབས་དང་སྤོབས་པའི་བླ་སྲོག་གསར་པ་ཞིག་རྒྱས་འདུག་པ་དེ་རེད། བུད་མེད་རོ་ས་པག་ས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པའི་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་སྙིང་སྟོབས་དང་སྤོབས་པའི་བླ་སྲོག་གསར་པ་དེ་མངོན་པར་བྱུས། པག་ས་ནི་སྐད་གྲགས་ཆེ་ཞིང་མོ་ཏ་ཀྲོ་མེ་རེ་ཡི་མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་ཚང་མས་དགའ་པོ་བྱེད་སའི་བུད་མེད་ཅིག་ཡིན། ཁོ་མོ་སྔོན་ཆད་རྒྱལ་ཡོངས་རིགས་རྒྱུད་དཀར་པོ་ཡར་ཐོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་བྱེད་མྱོང་ཡོད་ལ། སྤྱི་ལོ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ༡༢ པའི་ཚེས༡ ཉིན་ཏེ་རེས་གཞའ་ཕུར་བུའི་ཕྱི་དྲོ་ཙམ་ལ་ཁོ་མོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་མི་ཚང་མས་ཁ་པར་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ནས་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ"ཁྱེད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་གོ་བྱུང་ངམ། རོ་ས་པག་ས་ཡིས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་རང་ཉིད་འདུག་སའི་རྐུབ་སྟེགས་མི་རིགས་དཀར་པོ་ལ་མ་སྤྲད་པས་འཛིན་བཟུང་བྱས་འདུག"ཅེས་བཤད་རེས་བྱས།

དགོང་མོ་དེར་མི་རིགས་ནག་པོའི་བུད་མེད་འགོ་ཁྲིད་ཁག་ཅིག་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་མི་འགྲོ་རྒྱུའི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུའི་ཐག་བཅད། ཁོང་ཚོས་མེ་འཁོར་འབབ་ཚུགས་སུ་འགྲུལ་བ་ཚོའི་ཅ་ལག་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན

སྐུ་ཞབས་ཨེ་ཊ་ནིག་སན་(E.D.Nixon)ལ་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་གྱི་སྔོ་ཁྲིད་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུས། ནིག་སན་མཆོག་ནི་ཡུན་རིང་རིགས་རྒྱུད་དཀར་པོ་ཡར་ཐོན་ལྷན་ཚོགས་ནང་འབད་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་དུ་འཛིགས་ཞུམ་མེད་པར་ཇམ་ཁྲུ་རོ་ལམ་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་ཅིག་ཡིན་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་རེད། ཁོང་གིས་བུད་མེད་དེ་ཚོས་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྟར་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེའི་སྔོ་ཁྲིད་རྒྱུར་མོས་མཐུན་བྱས།

ཇི་ཉིན་ཞོགས་པ་དེར་ནིག་སན་གྱིས་ཀིང་དང་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་གཞན་པ་རཱལ་ཕྷ་ཨ་བྷེར་ནཱ་ཐེ(Ralf Abernathy)སོགས་སྐད་བཏང་སྟེ་གནས་ཚུལ་རྣམས་བཤད་པ་དང་། དེ་དུང་མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚང་མ་སྐད་བཏང་སྟེ། དགོང་མོ་དེར་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་འདིའི་སྐོར་ལ་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ནས་གྲོས་བསྡུར་ཞིག་བྱ་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་བཏོན། ཀིང་གིས་ཚོགས་འདུ་དེ་ཁོ་རང་གི་ཆོས་ཁང་དུ་འཚོགས་ཆོག་པའི་མོས་མཐུན་བྱས་ཏེ། དགོང་མོ་དེར་རྣོ་སླ་བག་ས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་དོན་རྐྱེན་ཐད་གྲོས་བསྡུར་དང་། ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚང་མར་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་བྱས།

དགོང་མོ་དེར་གནམ་གཤིས་ཀྱི་དྲོ་གྲང་སྨོམས་ཤིང་སྐྱིད། ཀིང་གི་ཆོས་ཁང་དུ་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཅིག་ཚོགས་འདུ་ལ་ཞུགས། ཚོགས་འདུར་ཞུགས་མཁན་དེ་དག་གི་གྲས་སུ་སྨན་པ་དང་། ཁྲིམས་རྩོད་པ། དགེ་རྒན་དང་ཚོང་པ། སྤྱག་ཁང་གི་གཞུང་ཞབས་པ་དང་། ལྷན་ཁང་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་དང་། ཡེ་ཤུ་ཆོས་ཁང་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་སོགས་ཡོད།

ཡེ་ཤུ་ལྷ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཚོའི་ནང་ནས་གཅིག་ཚོགས་འདུ་གཙོ་སྐྱོང་བ་རུ་བསྐོས་ཤིང་། གཙོ་སྐྱོང་བ་དེས་ཉིན་གཅིག་རིང་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་མི་འགྲོ་བར་ངོ་རྒོལ་མཚོན་པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན་པ་དང་། ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེ་སྤྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ཚེས་༥ ཉིན་ཏེ་རེས་གཟའ་ཟླ་བའི་ཉིན་དངོས་སུ་འགོ་འཛུགས་བྱ་རྒྱུ་བྱས། མཚན་མོ་དེར་མི་ཚང་མ་འཛོམས་པའི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཚོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་དེའི་སྟེང་ནས་རྗེས་ཕྱོགས་ལས་འཆར་ཅི་ཞིག་སྤེལ་དགོས་མིན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་གྱི་འཆར་གཞི་དེ་ལ་འགོ་ཁྲིད་ཚང་མས་མོས་མཐུན་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ཚོས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྐོར་གྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་དཔར་སྐྲུན་བྱ་འཆར་ཡང་ཡོད། ད་དུང་ཁོང་ཚོས་མི་རིགས་ནག་པོའི་གླ་འཁོར་སྤྱི་ཚན་ཁག་ལ་རོགས་རམ་བྱ་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡང་བསྒྲིགས། ཁོང་ཚོས་མི་རིགས་ནག་པོའི་གླ་འཁོར་ཁ་ལོ་བ་ཚོས་རེས་གཟའ་ཟླ་བའི་ཉིན་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལས་གནས་སོ་སོར་འགྲུལ་གླ་དངུལ་སེན་ཁྲི་བཅུ་བླངས་ཏེ་བསྐྱལ་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་བཏོན། གླ་ཆ་དེ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་འགྲུལ་གླ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་རེད།

ཚོགས་འདུ་དེ་གྲོལ་སྐབས་ཀིང་གི་ཡིད་སེམས་སྤྲོ་བས་ཁེངས་ནས་འདུག དགོང་མོ་དེར་དུས་ཡུན་ཙུང་འགོར་ཡོད་ནའང་ཁོའི་སེམས་སུ་འགོར་སོང་བའི་སྣང་བ་ཅི་ཡང་མ་ཤར། རྩིག་ལྕིབས་སུ་བཀལ་བའི་དུས་ཚོད་འཁོར་ལོས་མཚན་གོང་ལ་སླེབས་ཡོད་པའི་གསལ་བརྡ་བཏང་ནའང་། ཀིང་གི་སེམས་སུ་ང་ཚོའི་ཡིད་དུ་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་འཁོར་ལོས་ད་ནི་ནམ་ལངས་པའི་ཚད་རེད་ཅེས་གསལ་བརྡ་སྟོན་གྱིན་

འདུག་སྙམ།

དགོང་མོ་དེར་ཀིང་གི་ཡིད་སེམས་སྐྱོ་བས་ཁེངས་ཏེ་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་གཉིད་ཀྱང་མ་ཁུག ཕྱི་ཉིན་ཞོགས་པ་སྔ་པོ་ནས་ཡར་ལངས་ཏེ་ཁོ་རང་གི་ཚོས་ཁང་དུ་ངོ་གྲོལ་ལས་འགྱུལ་སྐོར་གྱི་ཡིག་ཆ་དཔར་སྐྲུན་བྱས་ཡོད་པར་ལྟ་རུ་སོང་། ཡིག་ཆའི་ངོས་སུ"མི་རིགས་ནག་པོ་གཞན་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བཙོན་དུ་བཅུག་འདུག་ཁོ་མོ་དེ་ལྟར་འཛིན་བཟུང་གིས་བཙོན་འཇུག་བྱེད་དོན་ནི། མོས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་རང་ཉིད་འདུག་སའི་རྐུབ་སྟེགས་དེ་མི་རིགས་དཀར་པོ་ལ་སྤྲོད་རྒྱུར་མོས་མཐུན་མ་བྱས་པས་ཡིན་པ་རེད། སྤྱི་ཟླ་༧༣ པའི་ཚེས་༥ སྟེ་རེས་གཟའ་ཟླ་བའི་ཉིན་སློབ་གྲྭ་དང་། གྲོང་རྡལ་ལས་གནས་སོགས་གང་ལ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་མ་འགྲོ་རོགས། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་ལས་གནས་ལ་བསྐྱོད་དགོས་ཚེ་གླ་འཁོར་ཆུང་བའི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བའམ། ཕན་ཚུན་རོགས་རམ་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་ན་རྐང་ཐང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་གང་རུང་བྱ་རོགས། རེས་གཟའ་ཟླ་བའི་དགོང་དྲོ་ཆུ་ཚོད་བདུན་པའི་སྟེང་ཏོལ་ ༌ གཞུང་ལམ་གྱི་ཁྲིམས་ཚོགས་བྱེད་སའི་ལྷ་ཁང་དུ་མི་དམངས་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་འཚོག་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཚང་མ་དེར་ཕེབས་རོགས།"ཞེས་འཁོད་ཡོད།

ཞོགས་པ་དེར་བུད་མེད་དང་བྱིས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཡིག་ཆ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་འགོ་བཙུགས། སྐབས་དེར་ངོ་གྲོལ་ལས་འགྱུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་མོན་ ༌ སྒོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་གྱི་གསར་འགྱུར་ཚགས་པར་ངོས་ཀྱི་མདུན་ཤོག་སྟེང་བཀོད། དེ་ནི་ངོ་གྲོལ་ལས་འགྱུལ་གྱི་རྐྱེན་གྲོགས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། གྲོང་རྡལ་ནང་གི་མི་

རིགས་ནག་པོ་ཚང་མས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་གྱུར། དགོང་མོ་དེར་གནས་ཚུལ་ཇེ་ཡག་ཏུ་སོང་། མི་རིགས་ནག་པོའི་གླ་འཕོར་སྡེ་ཚན་ཁག་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་སེན་ཁྲི་བཅུ་རེ་སྤྲད་ན་ལས་གནས་དང་ཁྱིམ་གྱི་བར་ཕན་ཚུན་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས།

ཀིང་ལ་མཚོན་ན་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཇམ་ཁུ་རོ་ཡི་ལམ་སྲོལ་ངན་པ་དང་ལེན་མི་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ནི་ཁོང་ལ་ཐའོ་རའོ་ཡིས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་སྐོར་ལ་ཅི་ཞིག་བྲིས་ཡོད་དྲན་གསོ་བྱས་པ་དང་། ཁོང་གི་སེམས་སུ་འདི་ནི་ཐའོ་རའོ་ཡི་ཐུགས་དགོངས་དང་མཐུན་པར་འདོད། རེས་གཟའ་ཉི་མའི་དགོང་མོར་ཀིང་ལ་སེམས་ཁྲལ་ལངས་བྱུང་། ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེ་ལམ་སློང་ཡོང་ངམ། མི་དམངས་ཚོར་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེ་སྤེལ་བའི་སྙིང་སྟོབས་ཡོད་དམ། ཁོང་གིས་གཉིད་ཚོད་མ་རྙེད། ཁོང་དང་ཀོ་རེ་ཊ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པར་གལ་ཏེ་རེས་གཟའ་ཟླ་བའི་ཉིན་མི་རིགས་ནག་པོ་ལྔ་ཡི་ནང་ནས་གསུམ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་མ་སོང་ཚེ་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་ངེས་རེད་སྙམ་གྱི་ཡོད།

ལྔ་པ། སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱས་པ།

ཀིང་དང་ཁོང་གི་གཟའ་ཟླ་གཉིས་རེས་གཟའ་ཟླ་བའི་ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་དང་ཕྱེད་ཀ་ནས་ཡར་ལངས། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་ནས་ཐཱི་ཁྲི་ལྔ་ཙམ་གྱི་ས་ན་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་འབབ་ཚིགས་ཤིག་ཡོད་ལ། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་སྒེའུ་ཁུང་ལས་འབབ་ཚིགས་དེ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། འབབ་ཚིགས་དེ་ལས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་དང་པོ་དེ་

ཞོགས་པའི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་གི་སྟེང་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ཀེང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་རྣམས་དེའི་ནང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་མེད་ལྟ་ཞོར་དུ་ཐབ་ཚང་ནང་སོང་ནས་འཚིག་ཇ་དཀར་ཡོལ་གང་འཐུང་བའི་སྐབས། གློ་བུར་དུ་ཀོ་རེ་ཊ་ཡིས་"མར་ཁྲེན་མགྱོགས་པོ་འདིར་ཤོག་དང་།"ཞེས་སྐད་གཏོང་བ་ཐོས་པས། ཀེང་ཐབ་ཚང་ལས་མགྱོགས་པོ་ཀོ་རེ་ཊ་སར་རྒྱུགས་ནས་སོང་། ཀོ་རེ་ཊ་ཡིས་སྲི་སྲྫོད་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ཏེ་"ལྟོས་དང་། སྲི་སྲྫོད་འགྲུལ་འཁོར་དེ་སྟོང་པ་རེད།"ཅེས་བཤད། ཀེང་གིས་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་རང་གི་མིག་གིས་མཐོང་བ་འདི་དངོས་གནས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དགའ་ཚོར་དང་སྤྲགས་ཡིད་མི་ཆེས་བའི་སྣང་བ་ཞིག་ཤར། ནམ་རྒྱུན་སྲི་སྲྫོད་འགྲུལ་འཁོར་དེ་ལས་ཀར་འགྲོ་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་ཁེངས་འགྲོ་མོད། དེ་རིང་སྟོང་པ་རེད་འདུག་ལ། དེའི་རྗེས་ཀྱི་འགྲུལ་འཁོར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན་པ་མཐོང་། སྲི་སྲྫོད་འགྲུལ་འཁོར་གསུམ་པ་དེའི་ནང་གཞི་ནས་མི་རིགས་དཀར་པོ་གཉིས་འགྲོ་མཁན་བྱུང་།

ཀེང་གིས་རང་གི་རླངས་འཁོར་བསྐོར་ནས་གྲོང་རྡལ་ཡོངས་ལ་ལྟ་རུ་སོང་། ས་གནས་ཚང་མ་ནས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་སྲི་སྲྫོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་མ་སོང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གིས་ཞོགས་པ་ནས་ཉིན་གུང་བར་མི་རིགས་ནག་པོ་སྲི་སྲྫོད་འགྲུལ་འཁོར་དུ་འགྲོ་མཁན་བརྒྱད་མ་གཏོགས་མ་མཐོང་། ཀེང་གིས་"གློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་སོང་།"ཞེས་བཤད། མཐའ་མ་དེར་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་གཉིད་ལས་སད་བྱུང་། ཁོང་ཚོ་གང་ལ་སོང་ཡང་སྲི་སྲྫོད་འགྲུལ་འཁོར་དུ་མ་བསྡད་པར་རྐང་ཐང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གླ་འཁོར་

ཆུང་ཆུང་ཚོའི་ནང་དུ་འདུག་པ། སྙེར་གྱི་རླངས་འཁོར་ནང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་བྱས་ལ། འགའ་ཤས་ཀྱིས་དྲེལ་ཞོན་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་ཁག་ཅིག་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོར་བསྡད་ནས་སོང་། ཀིང་དང་སྤུན་ཟླ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་སྤོབས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས།

ཁོང་གི་བསམ་པར་ཁོང་ཚོས་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་དཀའ་སྡུག་མྱོང་བར་ཅི་མི་སྙམ་པའི་སྙིང་སྟོབས་དེ་ལས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་སྙམ།

དེ་ནས་ཀིང་གིས་རླངས་འཁོར་བཏང་སྟེ་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་རྣོ་སླ་པག་ས་ཡི་ཁྲིམས་རྩོད་ལ་ལྟ་རུ་སོང་། ཁྲིམས་དཔོན་གྱིས་ཁོ་མོ་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ལམ་སྲོལ་དང་འགལ་བར་བརྩིས་ཏེ་ཁྲིམས་ཆད་ཨ་སྒོར་བཞི་བཅུ་བཅད། དེའི་དགོང་མོར་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ཚོགས་འདུ་གཞན་ཞིག་བསྐོངས་ཏེ། ཁོང་ཚོས་ལས་འགུལ་ལ་སྣེ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཤིང་། ཚོགས་པ་དེའི་མིང་ལ་མོན་ཊེ་གྷོ་མེ་རི་ཡར་ཐོན་ལྷན་ཚོགས་ཞེས་བཏགས། སྐབས་དེར་ཀིང་ཏང་སང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཁོང་གིས་མིན་ཐེར་ཁོམ་མ་སོང་གོང་ཁོ་རང་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རི་ཡར་ཐོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ལ་འོས་འདེམས་བྱས་འདུག་པ་དང་། ཁོང་ལས་འགན་དེ་ལ་འདོད་མོས་རྒ་བ་ནས་མ་བྱུང་། ཁོང་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རི་ཡར་ཐོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ལ་འོས་འདེམས་མ་བྱས་པའི་བདུན་ཕྲག་གསུམ་གྱི་གོང་ཏག་ཏག་ལ་ཁོང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་མི་རིགས་དཀར་པོའི་སྟོན་ཐོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བྱ་རྒྱུར་མོས་མཐུན་བྱས་མེད། ཁོང་གི་བསམ་པར་ཁོ་རང་ལ་ཆོས་ཁང་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་བར་དུས་ཚོད་མང་ཙམ་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྙམ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཁོང་འོས་འདེམས་

བྱས་ཚར་བས། མིན་ཟེར་ཐབས་མེད་པར་གྱུར། དེར་བརྟེན་ཀིང་མོན་ཊ་ལྒོ་མེ་རི་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོའི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་གྱི་སྣེ་ཁྲིད་བྱེད་མཁན་དུ་གྱུར། དེ་ནི་ཁོང་གིས་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་གྱི་སྣེ་ཁྲིད་པའི་འགན་ཁུར་བ་ཐོག་མ་ཡིན་པ་རེད།

མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་དེའི་རྗེས་སུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་གཏན་མ་ཁེལ་བར་ལུས། ཁ་ཤས་ཀྱིས་དོ་དགོང་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་འཁྲུལ་འཁོར་ནང་མི་འགྲོ་བའི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེ་མཚམས་བཞག་ན་ཡག་པོ་རེད། དེ་ཉིན་གཅིག་ཙམ་རིང་ཡག་པོ་བྱུང་ནའང་རྗེས་ཕྱོགས་ཕལ་ཆེར་ནུས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས། དེ་དུས་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོས་འཕྱ་སྨོད་བྱ་སའི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་སྙམ། མཐར་དགོང་མོ་དེར་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐོངས་ཏེ་དེའི་སྟེང་ཐག་གཅོད་ཅི་བྱུང་ན་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་བྱས། གལ་ཏེ་མི་མང་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་ངོས་ནས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེ་མུ་མཐུད་ནས་སྤེལ་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡོད་ཚེ་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཐག་གཅོད་བྱུང་།

ཀིང་དགོང་མོ་དེར་གཏམ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་པར་ནང་ལ་ལོག འོན་ཀྱང་དང་པོ་ཁོས་རང་གི་བཟའ་ཟླ་ཀོ་རེ་ཊ་ལ་ཁོང་མོན་ཊ་ལྒོ་མེ་རི་ཡར་ཐོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ལ་འོས་འདེམས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་དགོས། ཁོས་རང་གི་བཟའ་ཟླས་དེའི་ཐད་ལ་ལྟ་སྟངས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྙམ། མོས་ཀིང་གིས་ཕྱུག་ལས་དེ་གནང་ཚེ་རང་ཉིད་དང་མཉམ་འགྲོ་མཉམ་འདུག་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཉུང་དུ་འགྲོ་ངེས་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ། མི་རིགས་དཀར་པོ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་དྲག་རྒོལ་ཡང་བྱ་སྲིད་པས་

ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་། མོས་ཀིང་ལ་ཁྲིད་རང་གིས་ལས་དོན་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབ་ཀྱང་ངས་དེ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་ཅེས་བཤད།

དེ་ནས་ཀིང་གིས་གཏམ་བཤད་གྲ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུའི་འགོ་བཙུགས། དུས་ཡུན་ཐུང་འགོར་སོང་བས། ཁོང་ལ་གཏམ་བཤད་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་ཁོམ་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་ལས་མེད། དུས་རྒྱུན་ཁོང་གིས་རེས་གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན་ཆོས་བཤད་པར་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔའི་རིང་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་འདིའི་གཏམ་བཤད་ནི་ཁོང་གི་མི་ཚེའི་ནང་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། ཁོང་གིས་དཀོན་མཆོག་གིས་མགོན་སྐྱབས་གནང་བར་གསོལ་འདེབས་བྱས། དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཁོང་གིས་མི་དམངས་ཚོ་ལ་སྐུལ་ཤུགས་ཐེབས་པའི་གསུང་བཤད་དང་ར་ཤུགས་ལྡན་པ་ཞིག་གནང་འདོད་ཡོད་མོད། འཚེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྣ་འདྲེན་དུ་འགྱུར་བའི་འཁོན་སེམས་བསླངས་འདོད་ཡེ་ནས་མེད་པས། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་མེད་པའི་ཐྲུག་ལས་ཤིག་གནང་དགོས་པ་དེ་རེད།

ཀིང་གིས་སེམས་ནང་ལ་གཏམ་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་ནང་དོན་རྣམས་གྲ་སྒྲིག་བྱས་རྗེས། དགོང་ཟས་མགྱོགས་པོར་ཟོས་ཏེ་ཧོལ་ཊ་གཞུང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤུ་ཆོས་ཁང་(Holt Street Church)དུ་ཚོགས་འདུ་ལ་ཞུགས་པར་སོང་། ཆོས་ཁང་དུ་སླེབས་པར་ཁང་རྩིག་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པའི་སར་སླེབས་དུས། ཀིང་གཞུང་ལམ་ཁྲོད་ཀྱི་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་འཚང་ཁའི་ནང་དུ་ལྷུང་། དང་པོ་ཁོང་གིས་འཚང་ཁ་ཆེ་བའི་འགྲུལ་འཁོར་དེ་དག་ཚང་མ་ཚོགས་འདུ་ལ་ཞུགས་པར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཤེས། མི་གྲངས་སུམ་སྟོང་བཞི་སྟོང་ཞིག་ཆོས་ཁང་གི་ནང་དུ་མ་ཤོང་བས་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཡར་

ལངས་ནས་བསྡད་ཡོད། ཁོང་ཚོས་སྐད་གསེང་མཐོན་པོ་གྲགས་པའི་སྒྲ་སྐྱེལ་འཕྲུལ་ཆས་ལས་གཏམ་བཤད་ཐོས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། འཚང་ཁའི་ཁྲོད་ནས་ཀིང་ཚོས་ཁང་ནང་གི་མདུན་གྲལ་དུ་སླེབས་པར་སྐར་མ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་འགོར། ཀིང་གིས་འདུ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མི་དམངས་ཚོས་བསླངས་པའི་བློ་ཡི་ངར་ཤུགས་དེ་ནི་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རླབས་ཐེང་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་གསུངས། "མདུན་དུ་སྐྱོད་པའི་ཡེ་ཤུ་ཆོས་ལ་དད་མཁན་དམག་གི་དཔུང་།།"ཞེས་པའི་མགུར་དབྱངས་ཀྱིས་སྣེ་དྲངས་ཏེ་ཚོགས་འདུ་འགོ་འཛུགས་བྱས། མི་དམངས་ཚོས་ཀིང་ལ་སྒྲོག་པའི་སྐད་གསེང་མཐོན་པོའི་སྒྲ་དབྱངས་དེ་ནི"ལྷ་ཡི་ཡུལ་གྱི་དགའ་མགུའི་དབྱངས་སྙན་ཐག་ཅར་འཁོར་དང་མཚུངས།།"དེ་རྗེས་ཀིང་མགྱོགས་པོ་གཏམ་བཤད་གནང་བར་ཡར་བཞེངས།

ཁོང་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ས་ཚིགས་ཁག་ཏུ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་མཐོང་ཆུང་གི་ལྟ་སྟངས་ངན་པ་འཛིན་པའི་སྐོར་ལ་གཏམ་བཤད་བྱས། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་མཐོང་ཆུང་ཁྱད་གསོད་བྱས་པ་མང་དྲགས་པས་ལུས་སེམས་ནད་ཀྱིས་མནར་ཞིང་ངལ་དུབ་ཀྱིས་གཟིར་གྱིན་ཡོད། ཁོང་ཚོས་དྲང་བདེན་རྟོད་ཀྱི་ཡོད། ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་དུས་ལ་སླེབས་ཟིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། ཁོང་གིས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེ་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་བཀའ་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་དུ་བསྟུན་དགོས་གསུངས། ཁོང་ཚོས་ཀེ་ཀེ་ཀེ་(K.K.K)-(Ku Klux Klan)ཡི་འཚེ་བའི་ལས་ལ་རྩ་བ་ནས་དཔེ་ལྟ་མི་རུང་། བརྩེ་སེམས་ནི་ཁོ་ཚོའི་རང་ལུགས་སུ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡེ་ཤུ་སྟོན་པ་མཆོག་གིས་ཀྱང་"རང་ལ་དམོད་ཚིག་འཕེན་པ་ཡི། །ལན་དུ་ཤིས་ཚིག་བརྗོད་

པར་བྱ། །དགྲ་རྣམས་བརྩེ་བས་སྐྱོང་བར་བྱ། །"ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་མིན་ནམ། ཁོང་ཚོས་མི་རིགས་དཀར་པོའི་སྤུན་ཟླ་ཚོའི་བར་ལ་འཁོན་འཛིན་གཏན་ནས་མི་བྱུང་། དེ་ནས་ཀིང་གིས་བྷོ་ཀེར་ཊེ་ཝ་ཤིང་ཊོན་(Booker T.Washington)གྱི་གསུང་བཤད་ཅིག་ཕྱིར་དྲན་བྱས། "ཝ་ྰཤིང་ཊོན་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༠ ལོའི་ནང་གི་མི་རིགས་ནག་པོའི་དབུ་ཁྲིད་གྲགས་ཅན་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་མི་གཞན་ལ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱོན་འཛུགས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མ་སྤྲད།"ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

ཀིང་གིས་གཏམ་བཤད་གནང་ཚར་བ་དང་། མི་ཚང་མ་ཡར་ལངས་ནས་དགའ་འཐོད་ཀྱི་སྐད་གསེང་མཐོན་པོར་བསྒྲགས། དེ་ནས་བུད་མེད་རྣོ་སླ་བག་ས་ཡར་བཞེངས་བཙུག་པ་དང་། མི་དམངས་ཀྱིས་མོ་ལ་དགའ་བསུ་ཆེན་པོ་བྱས།

རཱལ་ཧྥ་ཨ་བྷེར་ནཱ་ཐེ་(Ralf Abernathy)ཡིས་མཇུག་སྡོམ་གསུང་བཤད་གནང་། ཁོང་གིས་མི་དམངས་རྣམས་ལ་དོན་ཚན་ཁ་ཤས་བསྒྲགས་ཏེ་དོན་ཚན་དེ་དག་ལེགས་འགྲུབ་མ་བྱུང་བར་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་མི་འགྲོ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཞུས།

དོན་ཚན་དང་པོ། འགྲུལ་འཁོར་ཁ་ལོ་བ་ཚོས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་ལྷག་སྣང་ཡག་པོ་འཛིན་དགོས།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འདུག་མཁན་འགྲུལ་བ་ཚོ་སུ་སྔོན་ལ་སླེབས་ན་དེར་སྔོན་ལ་འདེམས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་རྒྱབ་དང་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོ་མདུན་དུ་འདུག་དགོས།(འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་བ་མེད་པར་བཟོ་ཆེད་མ་ཡིན། དེ་ནི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་རང་གི་

རྐུབ་སྟེགས་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོ་ལ་སྤྱོད་མ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཆེད་ཡིན།)

དོན་ཚན་གསུམ་པ། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་འདུག་སའི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུག་བྱེད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ཁ་ལོ་བར་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་བསྐོ་དགོས།

དོན་ཚན་དེ་དག་བཀྲང་ཚར་བ་དང་ཨ་བྷེར་ནཱ་ཐེ་ཡིས"དོན་ཚན་འདི་དག་ལ་མོས་མཐུན་ཡོད་མཁན་ཚང་མ་ཡར་བཞེངས་རོགས།"ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཚོས་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པའི་མི་མང་ཚང་མ་ཡར་ལངས་ཏེ་སྐད་གསེང་མཐོན་པོས་དགའ་བའི་འཐོད་སྒྲ་བསྒྲགས། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་མི་འགྲོ་རྒྱུའི་མང་མོས་གྲོས་ཐག་བཅད།

ཚོགས་འདུ་གྲོལ་རྗེས་ཀིང་གིས་རླངས་འཁོར་བསྐོར་ཏེ་ནང་དུ་ལོག་སྐབས་སེམས་ལ་དགའ་སྣང་གིས་ཁེངས་ཡོད། ཁོང་གི་བསམ་པར་ཚོགས་འདུ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་སྙམ། ཁོང་ཚོར་དཔལ་དང་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་བླ་སྤྲོག་གསར་པ་ཞིག་རྒྱས་ཏེ་དྲང་བདེན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡར་ལ་ལངས་བྱུང་། ཀིང་གིས་ཉིན་མོ་དེ་ནི་མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ཡི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད། དེར་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་ལས་འགུལ་ཞིག་གི་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ཕྱོགས་ཀུན་ན་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚང་མར་རེ་བཞག་གསར་པ་ཞིག་བསྐྲུན།

དྲུག་པ། འཚོ་མེད་ཞི་བ་དང་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བར་གྱི་འགལ་འདུ།

རིང་པོ་མ་འགོར་བར་ཀིང་དང་མོན་ཊ་གོ་མེ་རི་ས་ཁུལ་ཡར་ཐོན་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་བྱ་གཞག་ཁག་ཅིག་ལ་གདོང་ལེན་བྱ་དགོས་བྱུང་། ཐོག་མར་ཁོང་ཚོས་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ཁྱིམ་དང་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་བར་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཐག་གཅོད་བྱ་དགོས། གནས་སྐབས་རིང་ཁོང་ཚོ་མི་རིགས་ནག་པོའི་གླ་འཁོར་སྡེ་ཚན་ཁག་ལ་བརྟེན་དགོས་བྱུང་ཞིང་། གླ་འཁོར་དེ་ཚོས་ཀྱང་སྔར་བཞིན་འགྲུལ་གླ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་གོང་ཚད་དང་གཅིག་མཚུངས་སེན་ཁྲི་༡༠ ལས་ལེན་གྱི་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཉིན་ཁ་ཤས་འགོར་རྗེས་ས་གནས་བདེ་འཛུགས་ལས་ཁུངས་ནས་མི་རིགས་ནག་པོའི་གླ་འཁོར་སྡེ་ཚན་གྱི་འགྲུལ་གླ་ཉུང་ཉུང་ལེན་པ་དེ་བཀག་འགོག་བྱས། བདེ་འཛུགས་ལས་ཁུངས་ནས་མི་རིགས་ནག་པོའི་གླ་འཁོར་སྡེ་ཚན་ཁག་ལ་ཉུང་མཐར་ཡང་མི་རེ་ནས་འགྲུལ་གླ་ལ་སེན་ཀྲི་༤༥ ལེན་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། དེ་ནི་ཁྲིམས་སྲོལ་རེད། དེར་བརྟེན། ཀིང་གིས་ལྷངས་འཁོར་ཡོད་མཁན་སྒེར་བ་ཚོ་དང་ཁ་ལོ་བ་ཚོར་གླ་འཁོར་གྱི་ཚབ་བྱེད་པའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་པ་དང་། མི་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་གིས་སྒེར་གྱི་ལྷངས་འཁོར་སྤྱོད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་བ་དང་ཁ་ལོ་བ་བྱེད་པའི་དང་ལྷངས་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབས། དེ་སྔར་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་རྒྱུན་དུ་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་སའི་ལྷངས་འཁོར་འབབ་ཚིགས་ཁག་གཏན་འབེབས་བྱས། ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་པའི་སྒེར་གྱི་ལྷངས་འཁོར་དེ་

དག་གིས་དུས་རྒྱུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ རླངས་འཁོར་ལས་ལྷག་པའི་ཞབས་ཞུ་ཡག་པོ་བསྒྲུབས། དེ་ལྟར་ནའང་མི་རིགས་ནག་པོ་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་རྐང་ཐང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཁོང་ཚོས་རྐང་ཐང་དུ་སོང་ན་གནས་བབ་ཡར་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ངེས་རེད་སྙམ་གྱི་ཡོད། མི་རིགས་ནག་པོའི་བུད་མེད་ཅིག་གིས་"ང་རང་ཉིད་སྙེར་གྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་དུ་རྐང་ཐང་ལ་འགྲོ་ཡི་མེད། ང་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བུ་རབས་ཚ་རྒྱུད་ཚོའི་ཆེད་དུ་རྐང་ཐང་ལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།"ཅེས་བཤད།

དཀའ་ངལ་གཞན་ཞིག་འཕྲད་པ་ནི། མ་དངུལ་གྱི་དཀའ་ངལ་རེད། ཁོང་ཚོར་རླངས་འཁོར་ལ་རླངས་རྫས་ཉོ་བྱེད་དང་། གཞུང་བསྒྲུབ་ཁང་གི་འགྲོ་སོང་། ལས་ཀ་ལས་མཁན་ཚོའི་འགྲོ་སོང་དང་། ཁ་པར་གྱི་གླ་སོགས་ལ་འགྲོ་སོང་གཏོང་རྒྱུའི་དངུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མོན་ཊ་ཀོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་མ་དངུལ་ཞིག་སྒྲུབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁོས་འབྱོར་ལ་དཔག་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་ཞལ་འདེབས་དེས་འགྲོ་སོང་གཏོང་བར་མ་འདང་། གནས་ཚུལ་བཟང་པོ་ཞིག་ནི། གསར་ཤོག་ཚང་མའི་མདུན་ཤོག་ངོས་སུ་ཁོང་ཚོས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་སྙོར་ཐོན་པ་དང་། ས་ཆ་གང་སར་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་མི་འགྲོ་བའི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱས་ལོན་བྱེད་ཆེད། གསར་ཁང་ཁག་གིས་ས་གནས་སོ་སོར་གསར་འགོད་པ་མངགས་པ་དང་། རིང་པོ་མ་འགོར་བར་ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་སྡེ་ཁག་དང་། འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་མ་དངུལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུའི་འགོ་བཙམས་པས། སྒུ་མཐུད་དུ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་དངུལ་འདང་ངེས་བྱུང་།

འོན་ཀྱང་ལས་འགུལ་དེར་རླངས་འཁོར་དང་མ་དངུལ་ལས་ལྷག་པའི་ལམ་སྟོན་གྱི་སྙིང་སྟོབས་ཤིག་ཀྱང་མཁོ་ཡོད། ལས་འགུལ་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་མི་རིགས་དཀར་པོའི་བུད་མེད་ཅིག་གིས་འདིའི་ཐད་འགྲེལ་བརྗོད་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། ཁོ་མོས་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་གྱི་གསར་ཤོག་སྟེང་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་གི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྐོར་བྲིས་ཡོད། མོས་མི་རིགས་ནག་པོའི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་གི་ལས་འགུལ་དང་རྒྱ་གར་ནང་སྤེལ་བའི་ཀན་དྷིའི་ལས་འགུལ་གཉིས་བསྡུར་ཡོད། ལས་འགུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་གསལ་པོ་ཆགས་སོང་བས། རིང་པོ་མ་སོང་བར་མི་ཚང་མས་ཀན་དྷི་དང་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་སྐོར་ལ་གླེང་སློང་བྱས།

ཀིང་དང་འགོ་ཁྲིད་གཞན་པ་ཚོས་བདུན་ཕྲག་རེའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་ཀན་དྷིའི་དགོངས་ཚུལ་དག་གི་ཐོག་གྲོས་བསྡུར་ཡང་ཡང་བྱས། ཀིང་གིས་ཀན་དྷི་ལ"རྒྱ་གར་གྱི་དྲང་སྲོང་སྨུག་ཆུང་།"ཞེས་འབོད། མི་མང་ཚོ་ལ་ཐ་རོལ་པོ་བརྩེ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་ལས་སྡང་སེམས་ཀྱིས་གནོད་མ་བྱེད་ཅེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབོད་སྐུལ་བྱས། ཁོང་ཚོར་ཕ་རོལ་པོའི་དྲག་སྤྱོད་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་པའི་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་རང་ངོས་ནས་དྲག་སྤྱོད་ནམ་ཡང་སྤེལ་མི་ཉན་ཞེས་གདམས། ཀིང་གིས"ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་མི་རིགས་དཀར་པོའི་སྤྱུན་ཟླ་ཚོ་ཕམ་པར་རྒྱག་རྒྱུ་དང་ངོ་ཚར་གཏད་རྒྱུ་དེ་མིན། ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་སྤྱུན་ཟླའི་མཛའ་བརྩེ་དང་བསམ་ཤེས་འཐོབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།"ཞེས་གསུངས།

ཉིན་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་གི་ངོ་

གྲོལ་ལས་འགྱུལ་མཚམས་འཛུག་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བསྐོང་བ་དང་། ཚོགས་འདུ་དེར་མོན་ཊ་ཀོ་མེ་རེ་ཡར་གྲོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལས་བྱེད་རྣམས། སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་སྡེ་ཚན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་དོ་དམ་པ་གཉིས་བཅས་འཛོམས་ཡོད་པ་དང་། ཀིང་གིས་མོན་ཊ་ཀོ་མེ་རེ་ཡར་གྲོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་བྱས་ནས་གཏམ་བཤད་བྱས། ཁོང་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་མི་སུ་སྔོན་ལ་སླེབས་ན་དེ་རང་མོས་ཀྱིས་རྐུབ་སྟེགས་སྟེང་འདུག་ཆོག་པ་སྟེ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་མཚོན་ན། རྒྱབ་ཀྱི་རྐུབ་སྟེགས་སྟེང་འདུག་ཆོག་པའི་ཡ་རབས་ཚུལ་མཐུན་གྱི་ལྟ་སྟངས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། མི་རིགས་ནག་པོ་ཁ་ཤས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་བར་འཛུག་དགོས་ཚུལ་སོགས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་རེ་འདུན་གསལ་བཤད་བྱས།

ཐོག་མར་ཀིང་གིས་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལས་བྱེད་ཅིག་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་གི་རྐུབ་སྟེགས་སྐོར་གྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་འགྲིག་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན། འོན་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་སྡེ་ཚན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་དོ་དམ་པ་གཅིག་གིས་དེ་ནི་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་དང་འགལ་བ་རེད་ཅེས་ཨུ་ཚུགས་བྱས། ཁོང་གིས་ད་དུང་"མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་གང་ས་གང་དུ་ཁོང་ཚོ་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཡོད་པའི་སྙམ་སེམས་བྱེད་པར་ལྟོས་དང་། ང་ཚོས་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་མིན།"ཞེས་བཤད།

ཀིང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་སྙམ་སེམས་བྱས་མེད། དེ་ལྟར་བྱེད་དོན་མེད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཁོང་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་དོ་དམ་པ་དེར་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་སྡེ་ཚན་གྱི་ངོས་ནས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་

ཡིན་ཞེས་དྲིས། འཛིན་སྐྱོང་དོ་དམ་པ་དེས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་སྡེ་ཚན་གྱི་ངོས་ནས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་ལྟ་སྐྱངས་ཡག་པོ་འཛིན་ཚོག་དེ་ལས་ལྷག་གང་ཡང་བྱ་ཐབ་ཀྱི་མེད་ཅེས་བཤད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་འདོད་བློ་མ་ཁེངས་པས། གྲུབ་འབྲས་གང་ཡང་མེད་པར་ཚོགས་འདུ་གྲོལ། ཀིང་གིས་མི་རིགས་དཀར་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ཁོང་ཚོའི་ལུགས་སྲོལ་དེ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་ཆེད་ཁ་གཏད་ཀྱི་དར་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་བ་ཤེས་བྱུང་།

ཁོང་གི་མཐོང་ཚུལ་དེ་བདེན་པ་རེད། ཡུན་རིང་ཞིག་ལ་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་སྐོར་ལ་རྟེན་གཏམ་བསྒྲགས་ཤིང་། མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་དམངས་ཚོ་ལ་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོ་ཀཱ་ཊི་ལླག་ས་(Cadillacs)ཡི་ཕྱོགས་མཐའ་ཁག་ཏུ་སོང་ནས་ལས་འགུལ་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ་དངུལ་རག་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ངན་སྐུལ་བྱས། མི་རིགས་དཀར་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོ་དབྱེན་དཀྲུག་བྱ་ཐབས་བྱས། ཁོང་ཚོས"ཀིང་དང་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་པོ་གཞན་ཚོ་མེད་པར་བཟོས་པ་ན་གཞི་ནས་གནས་ཚུལ་ཚང་མ་ཐག་ཆོད་ངེས།"ཞེས་བཤད། ཁོང་ཚོས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་འགོག་ཐབས་ཐེངས་མང་བྱས་མོད་གྲུབ་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་། མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་དམངས་དང་ཁོང་ཚོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོ་ཇོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ནས་བསྡད།

དེ་རྗེས་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལས་བྱེད་ཚོ་དར་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་འགོ་བརྩམས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་གྱིས་གཟིགས་མཐོང་གློག་འཕྲིན་བརྒྱུད་གཏམ་བཤད་ཅིག་སྤེལ། ཁོང་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་

མཚམས་འཛོག་གི་ལས་འགུལ་དང་ལྷན་དུ་གོམ་པ་རིམ་སྤོ་བྱས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་འགོག་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད། རིང་པོ་མ་འགོར་བར་སྤྱི་བདེ་མི་སྣས་སྣེར་གྱི་ རླངས་འཁོར་ཁ་ལོ་བ་ཚོ་གནད་དོན་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འཛིན་རྐྱང་བྱེད་པའི་འགོ་བཙུགས། ཁ་ལོ་བ་ཁ་ཤས་ལ་རླངས་འཁོར་གཏོང་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་དང་རྡ་འཛིན་ཡིག་ཆ་ཡོད་མེད་འདྲི་དཔྱོད་བྱས། རླངས་འཁོར་གཞན་གྱི་ནང་འགྲོ་མཁན་དང་རྐང་ཐང་ལ་འགྲོ་བའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་གཞན་གྱི་རླངས་འཁོར་ནང་འགྲོ་བ་དང་རྐང་ཐང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད། མི་རིགས་ནག་པོ་འགའ་ཤས་འཁྲུམ་པོ་ལྩོམ་པོ་རེད་ཅེས་འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཉེན་བརྡ་བཏང་། རླངས་འཁོར་ཁ་ལོ་བ་ཁ་ཤས་ལས་གནས་ནས་ཕུད། ཁ་ལོ་བ་ཚོ་རླངས་འཁོར་གཏོང་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་ལག་ཁྱེར་ཤོར་འགྲོ་ངེས་རེད་སྙམ་སྟེ་ཞེད་སྣང་སྐྱེས། འོན་ཀྱང་ཀིང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་མང་ཚོ་ལ་སྙིང་སྟོབས་ཇེ་ཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས།

མཐར་ཀིང་ཁོ་རང་ཡང་རླངས་འཁོར་གཏོང་བའི་མགྱོགས་ཚད་ཐལ་དྲག་པའི་སྐྱོན་འཛུགས་འོག་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ། བདེ་འཛུགས་མི་སྣའི་རླངས་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བཙོན་ཁང་ཕྱོགས་སུ་ཁྲིད། ལམ་བར་དུ་ཀིང་གི་བསམ་པར་སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་འདི་ཚོས་ཁོ་རང་ལམ་ལོག་ཏུ་ཁྲིད་དེ་མི་མེད་ལུང་གྲོག་ཅིག་ནས་ཁྲིམས་མེད་ལུགས་མེད་ཀྱིས་ལག་རྡུབ་བྱས་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་སྟེ་དངངས་སྐྲག་སྐྱེས། འོན་ཀྱང་མཐར་ཁོང་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཉེ་སར་སླེབས་པ་ཤེས་པས་སེམས་སུ་དགའ་ཚོར་སྐྱེས།

ཀིང་ནི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་མི་སེར་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དེ་སྔོན་

ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཏེ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དུ་སྐབས་ཁོང་ལ་ཉེས་ཅན་པ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞིག་ལྟར་བཙོན་ལས་བྱས། ཐོག་མར་ཁོང་ལ་མཛུབ་ཐེལ་རྒྱག་བཙུག་པ་དང་། དེ་ནས་ར་བཟི་དང་རྐུན་ཛག་ཚོ་བཙུག་སའི་མི་སྡུག་པའི་དྲི་ངན་གྱིས་ཁེངས་པའི་བཙོན་དོང་ནང་དུ་གཡུགས། ཀིང་གིས་བཙོན་ཁང་ནང་གི་ཡ་ང་བའི་གནས་སྟངས་དེ་མཐོང་བས་ཧ་ལས་ཤིང་། ནམ་ཉི་མ་ཞིག་ལ་ཁོང་གིས་ཡ་ང་བའི་གནས་སྟངས་འདི་ལ་འགྱུར་ལྡོག་གཏོང་བའི་བྱ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་ངེས་པའི་དམ་བཅའ་སྙིང་ལ་བཅངས།

ཀིང་བཙོན་ཁང་དུ་ཡུན་རིང་འདུག་དགོས་མ་བྱུང་། དུས་ཡུན་ཐུང་ཐུང་ཞིག་གི་ནང་ཁོང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་གྲོང་རྡལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ། དེ་མ་ཐག་ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་ཚོ་བཙོན་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུགས་ཏེ། མི་ཚོགས་ཀྱིས་བཙོན་ཁང་གི་མདུན་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པ་དང་། བཙོན་སྲུང་བ་ཚོར་དངངས་སྐྲག་སྐྱེས། ཁོང་ཚོས་ཀིང་ལ་འགན་ལེན་གྱི་ཁྲིམས་དབང་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་མགྱོགས་པོར་གློད་གྲོལ་བཏང་། (དེ་ནི་མི་ཞིག་གིས་འགན་ལེན་ཁྲིམས་དབང་གི་དངུལ་སྤྲད་པ་ན་ཁྲིམས་བཤེར་མ་བྱས་གོང་རང་དབང་དང་གློད་གྲོལ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།) ཀིང་གིས་ཁོང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་དུ་འཛོམས་པའི་གྲོགས་པོ་ཚོ་མཐོང་བས་སེམས་ནང་གི་སྙིང་སྟོབས་ཇེ་བརྟན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཁོ་རང་ཁེར་རྐྱང་མིན་པ་ཤེས་བྱུང་།

བཙན་དབང་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་འཁྱུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཚམས་འཛོག་བྱེད་པའི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་འགོག་ཐབས་བྱས་པ་དེ་ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་གྱུར་བ་དང་། མི་རིགས་དཀར་པོའི་རིགས་ཞེན་གྱི་ལྟ་བ་འཛིན་མཁན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གཡོ་སྒྱུ་ཡིས་

འཛབ་སྐོལ་གྱི་ངན་ལས་སྒྲོལ་འགོ་བཙུགས། ཉིན་མཚན་མེད་པར་ཀིང་གི་ནང་དུ་ཁ་པར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གཏོང་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། ཁ་པར་གཏོང་མཁན་ཚོས་ཀིང་དང་ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་ལ་གྲོང་རྡལ་དང་ཁ་བྲལ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་འདེམས་ཀ་གཞན་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་ཉེན་བརྡ་བཏང་། རྒྱུན་དུ་ཀིང་དང་ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་གཉིས་ལ་མཚང་མིང་ནས་འབོད་པ་དང་། ཁོང་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་མང་པོ་བཏང་སྟེ་གྲོང་རྡལ་དང་ཁ་བྲལ་དགོས་པའི་ཉེན་བརྡ་ཡང་ཡང་བཏང་། ཕལ་ཆེར་ཉིན་རྟག་ཏུ་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོས་ཀིང་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་འཕེན་གྱི་ཡོད་སྐོར་གྱི་ཉེན་བརྡ་བཏང་། ཐོག་མར་ཀིང་གིས་ཁོ་རང་ཤིན་ཏུ་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་གནས་བབ་ཅིག་ཏུ་ལྷུང་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ། བདུན་རེའི་ཚོགས་འདུ་འཚོག་གི་ཡོད་པའི་དགོང་མོ་ཞིག་ལ་ཁོང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་"གལ་ཏེ་ཉིན་ཞིག་ཁྱེད་ཚོས་ང་གན་རྐྱལ་དུ་འགྱེལ་ཏེ་ཤི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་ནའང་། ངའི་རེ་བ་ནི་ཁྱེད་ཚོ་ཕྱི་ཉུར་བྱས་ཏེ་འཚེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མི་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལ། ངའི་རེ་བ་ནི་ཁྱེད་ཚོས་མུ་མཐུད་ནས་ད་ལྟ་བར་ཕྱི་རུ་མངོན་པའི་རྩིས་ཐང་གི་གཟི་བརྗིད་དེ་མི་འདོར་བར་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།"ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་གསུང་བ་ཐོས་པ་དང་འདུ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མང་ཚོགས་ཚོ་ཁྲུ་སིམ་མེར་གྱུར།

ཐོག་མར་ཀིང་གིས་ཁ་པར་དང་ཡི་གེ་མང་པོ་ཡོང་བ་ལ་གདོང་ལེན་བྱས། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཁ་པར་དང་ཡི་གེ་དེའི་རིགས་ཀྱིས་ཁོང་གི་སེམས་བག་མི་ཐེབས་པ་བཟོས། མཚན་མོ་ཞིག་ལ་ཀིང་གི་སེམས་སུ་ད་ནས་བཟུང་གདོང་ལེན་བྱེད་དཀའ་བའི་སྣང་བ་ཞིག་ཤར་ལ། ཁོང་གི་སེམས་སུ་འཇིགས་སྣང་སྐྱེས་ཏེ་ལས་དོན་བསྒྲུབ་

རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱ་དགོས་པའི་སྐད་བཤར་བ་དང་། ཁོང་གིས"ད་ནི་ངའི་ནུས་ཤུགས་ཡོད་ཚད་ཇོགས་སོང་། ད་ང་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཡང་མེད། ད་ནས་བཟུང་ང་གཅིག་པུས་གདོང་ལེན་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་མཚམས་ལ་སླེབས་སོང་།"ཞེས་བཤད་དེ་གསོལ་འདེབས་བྱས།

སྐབས་དེར་ཀིང་གི་སྐད་བར་དཀོན་མཆོག་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཆོར། ཁོ་རང་གི་སེམས་ནས"ཐོབ་ཐང་དང་དྲང་བདེན་གྱི་རྒྱབ་རྒྱ་ལ་ལོངས་ཤོག་དང་། དཀོན་མཆོག་གིས་ཉིད་ལ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་མགོན་སྐྱབས་གནང་ངེས།"ཞེས་པ་ཞིག་དྲན་ཞིང་། དེ་མ་ཐག་ཀིང་གི་སེམས་ནང་གི་འཇིགས་སྣང་ཚང་མ་ཡལ་ཏེ་ད་ནས་བཟུང་གནས་ཚུལ་ཆེ་ཕྲ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་བཅད། ཀིང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་བློའི་ངར་ཤུགས་ཡོད་ཚད་གང་མགྱོགས་སླར་གསོ་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཉིན་གསུམ་འགོར་བའི་རྗེས་སུ་མི་ཞིག་གིས་ཀིང་གི་ནང་སྒོའི་ཁྱམས་འོག་ཏུ་འབར་རྫས་ཤིག་གཡུགས་པས་འགས་གཏོར་ཆེན་པོ་བྱུང་། འབར་རྫས་དེ་འགས་འཐོར་བྱུང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁང་པའི་མདུན་ངོས་གཏོར། སྐབས་དེར་ཀིང་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ལ་སོང་ནས་ནང་དུ་མེད་པ་དང་། ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་དང་བུ་མོ་ཡོ་ཀི་(Yoki)གཉིས་གྲོགས་མོ་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་ནང་ན་ཡོད་པ་རེད། སྟབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་མི་གཅིག་ལའང་རྨས་སྐྱོན་མ་ཐེབས། སྐབས་དེར་བུ་ཡོ་ཀི་སྦྲུག་གི་ཁང་པ་ཞིག་ནང་ཉལ་ནས་བསྡད་ཡོད་པ་དང་། ཀིང་གི་བཟའ་ཟླ་ཀོ་རེ་ཊ་དང་མོའི་གྲོགས་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་ཁྱམས་འོག་ཏུ་ཅི་ཞིག་གཡུག་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་ནང་ལ་བྲོས་སོང་བས་བསད་རྨས་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་།

ཀིང་གིས་དོན་རྐྱེན་དེ་གོ་མ་ཐག་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུགས་ནས་སོང་། ཁོང་སླེབས་དུས་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་འགྲམ་དུ་མི་རིགས་ནག་པོ་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་འབར་རྫས་གཡུག་པའི་གནས་ཚུལ་དེར་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ནས་བསྡད་ཡོད། མང་པོ་ཞིག་གི་ལག་ཏུ་གྲི་དང་མེ་མདའ་ཤེལ་དམ་སོགས་ཁྱེར་ཡོད། སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་ཚོས་ཁོང་ཚོ་འགོག་ཐབས་བྱས་མོད་འགོག་མ་ཐུབ་པར་སྣང་ས་འཛིན་བྱ་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ལ་ཐུག

ཀིང་ནང་དུ་ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་དང་བུ་མོ་གཉིས་ལ་ལྟ་རུ་རྒྱུགས་ནས་སོང་། ཁོང་གིས་བུ་མོ་དང་བཟའ་ཟླ་གཉིས་བདེ་འཇགས་ཡིན་པ་མཐོང་བས་གཞི་ནས་སེམས་ཕྱོད་ལ་བབས། གྲོང་རྡལ་གྱི་སྤྱི་དཔོན་དང་། བདེ་འཇགས་མི་སྣའི་འགོ་ཁྲིད་དང་། མི་རིགས་དཀར་པོའི་གསར་འགོད་པ་མང་པོ་ཡང་སླེབས། ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མི་མང་རྣམས་ངར་ལངས་ཡོད་པར་ཞེད་སྣང་སྐྱེས། དེ་རྗེས་ཀིང་ཕྱི་ལ་ཐོན་ཏེ་མདུན་སྒོའི་འགྲམ་ནས་མི་མང་ཚོར་སྐད་ཆ་བཤད། ཁོང་གིས་ངོས་དང་ནང་མི་ཚང་མ་བདེ་མོ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དེ། མི་མང་ཚོ་ལ་སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཚོས་མཚོན་ཆའི་རིགས་ཁྱེར་ཡོད་ན་ཕྱིར་ཁྱེར། ང་ཚོས་དཀའ་ངོག་འདི་འཚེ་བའི་ལམ་ནས་ཐག་ཆོད་ཐབས་མེད། ཡེ་ཤུ་སྟོན་པ་མཆོག་གིས"རལ་གྲིར་རྟེན་མཁན་ཚོ་རལ་གྲིའི་ཁ་ནས་འཛིག་པར་ངེས།"ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིད་ལ་ཟུངས། ཁྱ་ཅག་གི་ངོས་ནས་སྤུན་ཟླ་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོ་ལ་བརྩེ་སེམས་བཅངས་དགོས། ཁོང་ཚོའི་ངོས་ནས་ང་ཚོ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་བྱས། གལ་ཏེ་ང་མེད་པར་གྱུར་ནའང་ངོ་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་མུ་མཐུད་ནས་སྤེལ་དགོས། རྒྱུ་མཚན་ནི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་མགོན་དུ་དཀོན་མཆོག

ཡོད་པ་རེད།”ཅེས་གསུངས།

མི་མང་ཚོས“ལགས་སོ། དཀོན་མཆོག་གིས་ཁྱེད་ལ་མགོན་སྐྱབས་གནང་བར་ཤོག”ཅེས་སྐད་གསེང་མཐོན་པོས་བསྒྲགས། མི་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་བཞིན་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་ཁྲུ་སིམ་མེར་ནང་དུ་ལོག ཁྲག་དྲི་བྲོ་བའི་མི་རིགས་དཀར་ནག་གི་ཟིང་འཁྲུག་དེ་འཛུགས་པར་གྱུར། རིང་པོ་མ་འགོར་བར་མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོས་ཀིང་ལ་ཡི་གེ་དང་ཁ་པར་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ནས“ང་ཚོ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད།”ཅེས་བཤད།

སྐབས་དེར་མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་གཞུང་ཞབས་པ་ཚོས་ཁྲིམས་ཀྱི་ལམ་ནས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་འགོག་ཐབས་ཤིག་འཚོལ་གྱི་ཡོད། རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་འགོག་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་སྲོལ་རྙིང་པ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། ཀིང་དང་མི་རིགས་ནག་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཀལ་བ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུའི་བཀའ་རྒྱ་བསྒྲགས། སྐབས་དེར་ཀིང་གྲོང་རྡལ་གྱི་ནང་དུ་མེད་མོད། ཁོང་མགྱོགས་པོ་མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་ལ་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཛིན་བཟུང་བྱེད་མཁན་ལ་རྟེས་སྤྲད། སྐབས་འདིར་ཁོང་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པ་འདིས་ལས་འགུལ་བཀག་ཨེ་ཡོང་དང་། མི་ཚོས་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུ་མཚམས་བཞག་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་སྟེ་སེམས་ཁྲལ་ཆེན་པོ་བྱས།

ཀིང་ལྷངས་འཁོར་ལ་བསྡད་དེ་བཙོན་ཁང་གི་མདུན་ཐད་དུ་སླེབས་དུས། ཁོང་བློ་མི་བདེ་བའི་དོགས་སྣང་དེ་དག་ཡལ་བར་གྱུར། དེ་ཏུ་དུས་སྟོན་ཞིག་ཤར་བ་ཇི་བཞིན། གྲོང་རྡལ་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཡོད་དོ་ཅོག་བཙོན་ཁང་ནང་འཛིན་བཟུང་བྱེད་དུ་

འཇུག་པར་འཇོམས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་འཇོམས་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཁྲིད་རང་འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུའི་ཐོ་གཞུང་ནང་དུ་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་པས་ཡིད་མི་དགའ་བར་གྱུར། བསྐྱར་དུ་ཀིང་གི་སེམས་སུ་མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་མང་ཚོ་ལ་ལར་ཞེན་དང་སྤོབས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས། སྔོན་ཆད་ཁོང་ཚོ་འཛིན་བཟུང་བྱ་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་སྟེ་འཇིགས་སྣང་སྐྱེ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་སྐབས་ཁོང་ཚོས་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་འཛིན་བཟུང་བྱ་འཇུག་འདོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཀིང་གི་བརྟན་བརླིང་གི་གོམ་ཁ་བརྩོན་ཁང་གི་ནང་དུ་བསྐྱུར། ཁོང་གི་མིང་ཐོར་བཀོད་དེ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་ལེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་ཞིབ་མ་བྱས་གོང་སློད་གྲོལ་བྱ་རྒྱུ་བྱས།

སྤྱི་ཟླ་༣ པའི་ཚེས་༡༩ ཉིན་ཁྲིམས་ཞིབ་བྱ་རྒྱུའི་འགོ་བཙུགས། ཁྲིམས་ཁང་གི་ནང་ཡོངས་རྫོགས་ཀིང་གི་གྲོགས་པོ་ཚོ་དང་། ཡེ་ཤུ་ཆོས་དཔོན་རྣམས་དང་། གསར་འགོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁེངས་ཤིང་། ཁྲིམས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་མང་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ལངས་ནས་བསྡད་ཡོད། མི་རིགས་ནག་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཀིང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པར་སླེབས་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་འཇིགས་ཞུམ་མེད་པར་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་ཁོ་རང་ཚོར་ལྟ་སྤྱོད་ངན་པའི་སྒོ་ནས་བརྙས་བཅོས་བྱས་ཚུལ་ཆ་ཚང་གསལ་བཤད་བྱས།

ཉིན་བཞི་ཡི་རྗེས་སུ་ཁྲིམས་དཔོན་གྱིས་ཀིང་ལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་ནག་ཉེས་ཡོད་པ་གསལ་ཁ་བཟོས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ཀིང་གིས་ཨ་སྒོར་ལྔ་བརྒྱས་ཉེས་ཆད་འཇལ་རྒྱུའམ་ཡང་ན་ཉིན་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དྲུག་རིང་བརྩོན་ཁང་དུ་འདུག་རྒྱུ་གང་རུང་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་། དེ་ནི་ཁོང་གིས་ཀིང་ལ་ཉེས་ཆད་ཡང་ཞོས་

བཅད་པ་རེད། ཁོང་གིས་ཀིང་གིས་འཚེ་བའི་ལས་འགོག་ཐབས་བྱས་པས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ལས་སླ་བོ་རེད་ཟེར། ཀིང་གི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ཚོས་གནད་དོན་འདི་མཐོ་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་ཞིག་ལ་གཏུག་བཤེར་བྱ་དགོས་ངེས་རེད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། ཀིང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་ལེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་གློད་གྲོལ་བཏང་།

ཀིང་ལ་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ནག་ཉེས་ཐོག་པས་ཁྲིམས་རའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྐད་ཅོར་བརྒྱབ། འོན་ཀྱང་ཀིང་འཇམ་དམུལ་དམུལ་ངང་ཁྲིམས་ཁང་གི་སྒོར་བུད། རྗེས་སུ་ཁོང་གིས་”ང་རང་གིས་ནག་ཉེས་བསགས་པར་སྤོབས་པ་སྐྱེ་བཞིན་ཡོད། ནག་ཉེས་དེ་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤུན་ཟླ་ཚོ་མཉམ་དུ་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ལས་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་བར་ཞུགས་པས་རེད།”ཅེས་བཤད་སྐྱོང་ཡོད།

བདུན་པ། ལས་འགུལ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་པ།

ཁྲིམས་གཏུག་གིས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་འགོག་ཐབས་མ་བྱུང་། ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་བྱས་པ་དེས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་རྩོག་ཙ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་ནུས་ཤུགས་སྟོར་ལས་ཇེ་ཆེར་བཏང་། ད་སྐབས་ཀིང་གིས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་འགོག་མི་ཐུབ་པའི་གདེང་ཚོད་རྙེད་ཡོད། ད་སྐབས་མི་རིགས་དཀར་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོ་སྤྱར་གྱི་འཇིགས་སྐྲག་གིས་མནར་བའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་ཁ་གཏད་དུ་ལང་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འཇིགས་ཞུམ་བྲལ་བའི་མི་རིགས་ནག་པོ་གསར་པ་ཞིག་གི་ཁ་གཏད་དུ་

ལངས་དགོས་ཆགས་ཡོད།

ད་ལྟ་མོན་ཊ་སྐོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་ཡར་ཐོན་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་རྣམ་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀུང་ཛེ་ཆེར་སོང་ཡོད། ཁོང་ཚོས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་རྒོལ་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། ཁོང་ཚོའི་ནང་གི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ཚོ་ཨ་རིའི་སྤྱི་མཐུན་མངའ་སྡེའི་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཁང་ཆེན་མོར་ཞུ་གཏུག་བྱེད་དུ་སོང་། ཁྲིམས་རྩོད་པ་ཚོས་ཁྲིམས་དཔོན་ཚོ་ལ་ཨཱ་ལཱ་བཱ་མཱ་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་སྲོལ་ངན་དེ་མེད་པར་བཟོ་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བཏོན་ལ། ཁོང་ཚོས་དེ་ནི་ཨ་རིའི་སྤྱི་མཐུན་མངའ་སྡེའི་རྩ་ཁྲིམས་དང་འགལ་ཡོད་ཚུལ་བཤད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོའི་ཟླ་༥ པའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་ངོས་ནས་སློབ་གྲྭའི་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་སྲོལ་དེ་རྩ་ཁྲིམས་དང་འགལ་ཡོད་སྐོར་བཤད་དེ། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་སྲོལ་མེད་པར་བཟོ་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་བསྒྲགས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོའི་ཟླ་༥ པའི་ནང་མོན་ཊ་སྐོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་ཡར་ཐོན་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ཚོས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་སྲོལ་དེ་མེད་པར་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་རེ་བ་བྱས། ཨ་རིའི་སྤྱི་མཐུན་མངའ་སྡེའི་ཁྲིམས་དཔོན་ཚོས་མོན་ཊ་སྐོ་མེ་རེ་ས་ཁུལ་ཡར་ཐོན་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ཚོའི་རེ་འདུན་ལྟར། ཨཱ་ལཱ་བཱ་མཱ་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་སྲོལ་དེ་རྩ་ཁྲིམས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་

བཤད། འོན་ཀྱང་མོན་ཊ་སྐྱོ་མེ་རེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ཚོས་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་སྲོལ་དེ་ཁྲིམས་ལུགས་དང་མཐུན་པས། གནད་དོན་འདི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་གོང་རིམ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དུ་གཏུག་བཤེར་བྱ་དགོས་ཚུལ་བཤད། སྐབས་འདིར་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་གི་ལས་འགུལ་སྔ་མཐུད་སྤེལ་གྱི་ཡོད་ལ། མཐར་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

རྒྱལ་ཁ་དེ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། མོན་ཊ་སྐྱོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་པ་ཚོས་ལས་འགུལ་ཐམ་པར་རྒྱག་ལ་ཁད་བྱས། སྤྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ནང་ཁོང་ཚོས་མོན་ཊ་སྐྱོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་ཞིག་ལ་མོན་ཊེ་སྐྱོ་མེ་རི་ས་གནས་ཡར་ཐོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རླངས་འཁོར་རྣམས་འགོག་དགོས་བའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་ཤིང་། རླངས་འཁོར་དེ་དག་ཁྲིམས་མཐུན་མིན་ཚུལ་བཤད།

ཀིང་ཡི་སྨུག་གི་ནང་དུ་ལྷུང་། ཁོང་གིས་མོན་ཊ་སྐྱོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་རླངས་འཁོར་རྣམས་འགྲོ་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་རྒྱ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཤེས་ཡོད། རླངས་འཁོར་དག་མེད་ཚེ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་རྒྱུན་ཇི་ལྟར་སྐྱོང་། ལས་འགུལ་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཟད་པ་ལྟར་གྱུར། ཀིང་གིས"དེ་ནི་ང་ཚོར་དཀའ་སྡུག་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དུས་སྐབས་རེད་"ཅེས་གསུངས།

སྤྱི་ཟླ་༡༡ པའི་ཚེས་༡༣ ཉིན་ཀིང་དང་མོན་ཊ་སྐྱོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཡར་ཐོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ཚོ་རླངས་འཁོར་རྣམས་འགྲོ་རྒྱུག་བྱེད་ཆོག་པ་ཡོད་ཆེད་

ཁྲིམས་ཁང་དུ་བཅར། ཉིན་གུང་ཡོལ་མཚམས་སུ་ཁྲིམས་རའི་ནང་དུ་ནམ་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐད་ཅོར་ཆེ་དྲ་སོང་། གསར་འགོད་པ་ཚོ་ཁྲིམས་རའི་སྒོའི་ཕྱི་ནང་ལ་ཡར་རྒྱུགས་མར་རྒྱུགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁོང་ཚོས་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཤེས་འདོད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་། གློ་བུར་དུ་ཁོང་ཚོའི་ནང་ནས་གཅིག་གིས་ཀིང་གི་ལག་ཏུ་ཤོག་ལྷེ་ཞིག་བཞག་ཅིང་། ཁོས་ཀིང་ལ"འདི་གློགས་དང་། འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་རེ་སྒུག་བྱ་ས་དེ་རེད།"ཅེས་བཤད།

ཀིང་གིས་ཨ་རིའི་སྤྱི་མཐུན་མངའ་སྡེའི་སྲིད་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་ཨ་ལ་བྷ་མ་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་དེ་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་བསྒྲགས། ཁོང་གི་སེམས་པ་སྤྲོ་བས་ཁེངས། ཁོང་ཁྲིམས་རའི་མཐའ་འཁོར་ལ་རྒྱུགས་ཏེ་ཡིད་དགའ་བའི་གཏམ་བཟང་དེ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པས། ཁོང་ཚོའི་ནང་ནས་གཅིག་གིས"བསླུ་བ་མེད་པའི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེས་ཝ་ཤིང་ཊོན་ཌི་སི་(Washington D.C)ནས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་བྱུང་།"ཟེར།

ཉིན་དེའི་དགོང་མོར་མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཁྲིམས་དཔོན་གྱིས་རླངས་འཁོར་འགྲོ་རྒྱུག་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་ཐབ། འོན་ཀྱང་ད་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་མེད། ཉིན་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ས་གནས་སུ་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་བཀའ་རྒྱ་འབྱོར་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་གི་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་དེ་མཇུག་སྒྲིལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།

དགོང་མོ་དེར་རྒྱལ་ཁ་དེ་སྒྲོ་བའི་དང་བསུ་སླད་མི་རིགས་ནག་པོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ལྷན་དུ་འཛོམས། ཁོང་ཚོས་མགུར་དབྱངས་ཤིག་བཏང་བ་དེ་ཇི་བཞིན་བློ་སྤོབས་ཀྱང་ཇེ་མཐོར་སོང་ཡོད། དེ་ནས་མི་རིགས་དཀར་པོའི་ཚོས་དཔོན་རོ་ཧྲེར་ཊ་ལྷ་རེ་ཛ་(Robert Graetz)ཡིས་ཡེ་ཤུའི་གསུང་རབ་ནང་ནས་ཚན་པ་ཞིག་བཀླགས། "ང་བྱིས་པའི་དུས་སུ། ངས་བྱིས་པ་ཇི་བཞིན་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ངས་བྱིས་པ་ཇི་བཞིན་གོ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད། ངས་བྱིས་པ་ཇི་བཞིན་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ་ནས་ངས་བྱིས་བློའི་དྲི་མ་ཡོད་ཚད་རིང་དུ་དོར་བ་ཡིན།"

མི་མང་ཚོས་སྒྲོ་སྣང་གིས་དགའ་འབོད་བྱས་ཤིང་ལག་རས་རྣམས་གཡུག་གཡུག་བྱས། ཁོང་ཚོས་རང་ཉིད་འཚར་ལོངས་བྱུང་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཀིང་གིས་ཁོང་ཚོའི་སེམས་ཁམས་སུ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་གྲུབ་སིམ་ཡོད་པ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད།

འདུ་འཛོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལས་འགུལ་མཚམས་འཛོག་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་འོས་ཤོག་འཕངས། འོན་ཀྱང་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་བཀའ་རྒྱ་མ་འབྱོར་བར་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་མི་འགྲོ་རྒྱུ་བྱས། མཚན་གུང་གདེངས་ཞྭ་གྱོན་པའི་ཀེ་ཀེ་ཀེ་ཚྭངས་འཁོར་བཞི་བཅུ་ཙམ་མི་རིགས་ནག་པོ་རྣམས་འདུག་སའི་གྲོང་གསེབ་བརྒྱུད་ནས་སླེབས། སྔོན་ཆད་ད་ཚོད་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ཁང་ཁྱིམ་ནང་དུ་འཛུལ་ཏེ་ནང་སྒོ་གཏད་ཅིང་གློག་སྒྲོན་ཡང་གཟིམ་ནས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་རིང་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཁོང་ཚོ་གློག་སྒྲོན་གྱི་འོད་གས་སུ་སྒོའི་ཁྱམས་ཀྱི་ཐེམ་པའི་སྟེང་ཅོག་ཕྱུར་བསྡད་ཡོད། ད་དུང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཀེ་ཀེ་ཀེ་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ལག་པ་གཡུག་གཡུག་ཀྱང་བྱས་པས། ཀེ་ཀེ་ཀེ་

ཚོ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། ཁང་མིག་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྒོ་འགྲམ་བརྒྱུད་ནས་སོང་མཐར་ཡིད་སུན་གྱིན་ཕྱིར་ལོག་དགོས་བྱུང་། ད་སྐབས་ཀིང་ལ་ལས་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱ་འཛུག་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ཀིང་དང་འགོ་ཁྲིད་གཞན་པ་ཚོས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འདུག་མཁན་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོར་སྤྱོད་ལམ་ཡག་པོ་སྟོན་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་ལམ་ཡག་པོ་འཛིན་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་བརྒྱབ། ཀིང་གིས"མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་མི་རིགས་དཀར་པོ་ལས་རྒྱལ་བའི་རང་སྙོམ་གྱི་བསམ་བློ་མ་གཏོང་། རྒྱལ་ཁ་དེ་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞིག་མ་ཡིན། དེ་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དང་མོན་ཊ་གོ་མེ་རི་ས་གནས་ཀྱི་མི་མང་ཡོངས་ལ་དྲང་བདེན་ལས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།"ཅེས་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོའི་ཟླ་༡༢ པའི་ཚེས་༢༠ ཉིན་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་བཀའ་རྒྱ་དེ་མོན་ཊ་གོ་མེ་རི་(Montgomery)ས་གནས་སུ་འབྱོར། དེ་སྔ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་མཇུག་བསྒྲིལ། ཀིང་གིས་ཕྱི་ཉིན་ཞོགས་པ་འཚམ་མ་ཐུབ་བྱུང་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ཐོག་མ་དེའི་ནང་ཁོ་རང་དངོས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་གཏན་ཁེལ་བྱས། ཕྱི་ཉིན་ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་༥ དང་སྐར་མ་༥༥ ཡི་ཐོག་ལ་ཀིང་དང་ཁོང་གི་ལས་རོགས་གསུམ་ཁོང་གི་ཁྱིམ་དང་ཉེ་སར་ཡོད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་འབབ་ཚིགས་སུ་སོང་། གནས་ཚུལ་དེ་གཟུགས་མཐོང་གློག་འཕྲིན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཤིང་གསར་འགོད་པ་ཚོས་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་གིས་དྲི་བ་མང་པོ་བཏོན། རིང་པོ་མ་འགོར་བར་སྤྱི་སྤྱོད་

འཁྲུལ་འཁོར་དེ་འབབ་ཚིགས་སུ་འབྱོར་ཞིང་སྒོ་ཕྱེས་པ་དང་ཀིང་ནང་ལ་བྱུད། ཀིང་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་འཁྲུལ་འཁོར་ནང་ཞུགས་པའི་འཁྲུལ་གླ་དེ་དངུལ་སྐམ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་བཞག་པ་དང་ཁ་ལོ་བས་མཇུམ་མདངས་དང་བཅས་ཁོང་ལ་སྣེ་ལེན་བྱས། ཁ་ལོ་བ་དེས་ཁོང་ལ"སྐུ་ཉིད་བཀུར་འོས་ཀིང་མཆོག་ཡིན་པ་འདྲ། ཨེ་རེད་ལགས།" ཞེས་དྲིས་པ་དང་།

ཀིང་གིས"ཡིན་ལགས།"ཞེས་ལན་བསྐྱོན། ཁ་ལོ་བས"ཞོགས་པ་འདིར་སྐུ་ཉིད་ཕེབས་པར་ང་ཚོ་དགའ་བོ་བྱུང་།"ཞེས་བཤད།

དེ་ལྟར་ཨ་ལ་བྷ་མ་ས་ཁུལ་གྱི་མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ས་གནས་སུ་སྤྱི་སྤྱོད་འཁྲུལ་འཁོར་དང་འཆམ་མཐུན་ཐོག་མར་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་༡༢ པའི་ཚེས་༥ ཉིན"ཉིན་གཅིག་གི་རིང་།" སྤྱི་སྤྱོད་འཁྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱ་རྒྱུ་བྱས་པ་ནས་ཉིན་གྲངས་༣༨༢ འགོར་བའི་རྗེས་སུ་ཡིན་པ་རེད། ཐོག་མར་སྤྱི་སྤྱོད་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་དཀའ་ངལ་ཅུང་ཙམ་འཕྲད། མི་རིགས་དཀར་པོ་མང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་འཁྲུལ་འཁོར་ནང་མི་རིགས་དཀར་ནག་འཆམ་མཐུན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཞི་བདེའི་ངང་དོན་དུ་གཉེར། མི་རིགས་དཀར་པོ་ཁ་ཤས་ཆེད་དུ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱབ་སྟེགས་གཅིག་གི་སྟེང་བསྡད་དེ་ཕན་ཚུན་མཛའ་གྲོགས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་མངོན་པར་བྱས།

འོན་ཀྱང་མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཀྱི་རིགས་རུས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་མཁན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ད་དུང་མ་དོར། ཉིན་འགའ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དྲག་སྤྱོད་ཀྱིས་གཏོར་བཤིག་བྱེད་འགོ་བརྩམས། དམིགས་བསལ་མཚན་མོར་གསང་

ཐབས་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱོད་འཁྲུལ་འཁོར་དག་མེར་བསྒྲིགས་བཏང་། སྤྱི་ཟླ་༡ པོའི་ཚེས་དགུ་ཉིན་རལ་ཧྥ་ཨ་སྦེར་ན་ཐེ་(Ralf Abenathy)ཡི་ནང་དང་ཚོས་ཁང་འབད་རྫས་ཀྱིས་གཏོར། རོ་སྦེར་ཊ་གྷ་རེ་ཛ་(Robert Graetz)ཡི་ནང་ལ་ཡང་འབད་རྫས་གཡུགས་པ་དང་། ཚོས་ཁང་གཞན་གསུམ་ཡང་འབད་རྫས་ཀྱིས་གཏོར། ཁང་རྩིག་གི་ཆ་ཡོངས་ལ་གཏོར་བཤིག་ཚབས་ཆེན་ཐེབས། སྤྱི་ཟླ་༡ པོའི་ཚེས་༢༤ ཉིན་ཀིང་གི་ཕྱི་སྒོའི་ཁྲམས་འོག་ཏུའང་འབད་རྫས་ཤིག་གཡུགས་མོད་གས་འཐོར་མ་བྱུང་།

དྲག་ལས་སྤེལ་བ་དེ་དག་གིས་ཀིང་གི་སེམས་ལ་གནོན་ཤུགས་སྦྱར། ཁོང་གིས་དོན་རྐྱེན་འདི་དག་ཚང་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རང་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྙམ་གྱིན་ཡིད་ལ་གནོང་འགྱོད་སྐྱེ་འགོ་བརྩམས། ཚོགས་ཆེན་ཞིག་གི་སྐབས་ལ་ཁོང་གིས་ངར་ཤུགས་ཆེན་པོས"དཀོན་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཅན། ངས་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཀྱི་རང་དབང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་ཁྲིད་དུ་མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཚེ་སྲོག་ཤོར་མི་དགོས་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་མི་ཞིག་ངེས་པར་དུ་འཆི་དགོས་ཚེ། དེ་ནི་ང་རང་ཉིད་ཡིན་པར་ཤོག"ཅེས་བཤད།

མང་ཚོགས་ཚོས"མ་རེད། དེ་འདྲ་མ་གསུངས།"ཞེས་ཨུར་སྐད་བརྒྱབ། དེ་ནས་ཀིང་གིས་མུ་མཐུད་ནས་གཏམ་བཤད་བྱེད་མ་ཐུབ། རྗེས་སུ་མི་རིགས་ནག་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གནད་དོན་འདི་ཁྱེད་རང་གཅིག་པུ་མ་རེད་ང་ཚོ་ཚང་མར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་པས་ད་གཟོད་ཀིང་གིས་སེམས་པ་ཁུང་ལྷོད་ལ་བབས། དྲག་སྤྱོད་སྤེལ་ཏེ་འབད་རྫས་གཡུག་མཁན་ཚོས་རིགས་ཧུས་བར་འཁོན་འཛིན་གྱི་ཐེང་འབྲུག་ལང་འདྲུག་དགོས་བསམ་མོད། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་ངོས་ནས་རྟོག་ཐེང་མ་

བསླངས། ཀིང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་"གནས་སྟངས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཀྱང་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་འཚེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ནམ་ཡང་བསྒྲུབ་མི་རུང་། འདི་ནི་ཡེ་ཤུ་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལམ་བུ་ཞིག་འཕྲེད་ཀྱིས་བཅད་ནས་འགྲོ་སྟངས་རེད།"ཅེས་གསུངས།

སྐབས་དེར་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཀྱི་མི་རིགས་དཀར་པོ་མང་ཆེ་བ་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སྤྱེལ་བར་ཧ་ཅང་མ་སྐྱིད་པ་བྱུང་། མང་པོ་ཞིག་འཚམ་མཐུན་བྱེད་པར་མི་དགའ་བར་གྱུར་མོད། ཁོང་ཚོས་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་གུས་བརྩི་བྱ་དགོས་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་རྗེས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ནས་ཁྲིམས་དང་ཆོས་ཁང་ལ་འགག་རྫས་གཡུག་པར་དོགས་ཡོད་ཀྱི་མི་བདུན་འཛིན་བཟུང་བྱས་མཐར་ད་གཟོད་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་འཚམ་མཐུན་ལེགས་ལམ་དུ་སོང་། ཀིང་གིས་"མཐར་འཚམ་མཐུན་བྱུང་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་དག་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་དུ་ཕར་སྐྱོད་ཐུབ་པ་བྱུང་བར་བཟློག་ཐབས་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་མ་འཕྲད།"ཅེས་གསུངས།

ཀིང་ལ་མཚོན་ན་མོན་ཊ་གྷོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཀྱི་རང་དབང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་དེ་ནི་དོན་སྙིང་ཆེན་པོ་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། དེས་ད་ནས་བཟུང་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་དྲང་བདེན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་མ་ཐོབ་བར་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་དང་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་བྱ་རྒྱུའི་སྟ་གོན་ཡིན་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད།

བརྒྱད་པ། དེང་རབས་ཀྱི་མོ་ཤེ་ས(Moses)

མོན་ཊ་ཀྒོ་མེ་རི་ས་གནས་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར་ཀིང་ལོ་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལས་མིན། ཁོང་ན་ཚོད་གཞོན་པའི་སྐབས་དེ་དུས་ནས་འཛམ་གླིང་ནང་མཐོང་ཆེན་བྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཚགས་པར་དང་དུས་དེབ་མང་པོའི་ནང་ཁོང་གི་སྐོར་བྲིས་ཡོད། མི་ཚོས་ཁོང་ལ"དེང་རབས་ཀྱི་མོའོ་སེ་ས(-Modern Moses)"ཞེས་འབོད་ལ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཁོང་ནི་བྷུ་ཀར་ཊེ་ཝ་ཤིང་ཊོན་(Booker T.Washington)གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མི་རིགས་ནག་པོའི་དབུ་ཁྲིད་རྐྱབས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པར་བརྗོད། ཁོང་གསུང་བཤད་གནང་བར་ཚོགས་འདུ་མང་པོའི་སྟེང་གདན་དྲངས་པ་དང་མཉམ་དུ་དགོང་ཟས་ཟ་བར་མགྲོན་འབོད་ཀྱང་ཐེངས་མང་བྱུས་ཤིང་། ཁོང་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་བྱ་དགའ་མང་པོ་ཕུལ་བ་དང་ཚ་རྐྱེན་མེད་པར་ལས་རིགས་གཉེར་བའི་གདམ་ཀ་ཡང་མང་པོ་སྦྲད།

དེ་དག་ཚང་མས་ཁོང་གི་འདོད་བློ་ཁེངས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་མོད། ཁོང་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆིམ་ནས་མ་བསྡད་པར་ཁོང་གིས"ངས་འཆི་རྒྱུ་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལོ་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གྱི་སྟེང་སྐད་གྲགས་ཐོབ་པའི་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ལས་དོན་བསྒྲུབས་པ་ལས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ངའི་མི་ཚེའི་ལྷག་མ་འདིའི་རིང་ཞྭ་མོའི་འོག་ནས་རི་བོང་འཇིན་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།"ཅེས་བཤད།

ཀིང་གིས་ཁོང་ལ་ཚ་རྐྱེན་མེད་པར་ཕུལ་བའི་ལས་རིགས་དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་མ་གཉེར་བར། མོན་ཊ་ཀྒོ་མེ་རི་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུ་ཆོས་ཁང་དུ་ཁྲུས་ཚོག་བྱེད་

པའི་ཆོས་པ་ཞིག་བྱས་ནས་འདུག་རྒྱུའི་ཐག་བཅད་མོད། འོན་ཀྱང་དྲང་བདེན་གྱི་སྐད་དུ་འཐབ་རྩོད་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་འཛིངས་བྱས། མོན་ཊ་གོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཀྱི་ཌོ་གྲོལ་ལས་འགྱུལ་མཆམས་འཛུགས་གྲབས་ཡོད་དུས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ཚོགས་པ་ཞིག་གསར་འཛུགས་བྱས། ཚོགས་པ་དེའི་མིང་ལ་ལྷོ་ཡི་ཡེ་ཤུ་ཆོས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མཐུན་ཚོགས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་དང་། ཀིང་མཐུན་ཚོགས་དེའི་ཚོགས་གཙོ་ལ་འོས་འདེམས་བྱས། ཚོགས་པ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་བརྩེ་མཐོང་རག་པར་འཐབ་རྩོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ལག་ཆ་གཙོ་བོ་ནི་"ཡེ་ཤུ་ཆོས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བརྩེ་བ་འམ་"འཚེ་མེད་ཞི་བ་"ཡིན་པ་རེད།

ལྷོ་ཡི་ཡེ་ཤུ་ཆོས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་དེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་མཆམས་འཛུགས་བྱེད་པའི་ཌོ་གྲོལ་ལས་འགྲུལ་གཞན་ཞིག་སྤེལ། མཐུན་ཚོགས་དེས་ད་དུང་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་འོས་ཤོག་འཕེན་ཚོག་པའི་ཁྲིམས་མཐུན་དེབ་སྐྱེལ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྣེ་ཁྲིད་ཀྱང་བྱས། ཐེངས་མང་རིང་ཁོང་ཚོས་དེབ་སྐྱེལ་བྱ་རྩིས་བྱེད་སྐབས་འགོག་རྐྱེན་མང་པོ་འཕྲད། དུས་རྒྱུན་དུ་ཁོང་ཚོར་ཡིག་རྒྱུགས་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་གཏོང་གི་ཡོད་པས། ཕལ་ཆེར་ཡིག་རྒྱུགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ལོན་མཁན་གཅིག་ཀྱང་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོའི་ཟླ་༥ པའི་ནང་ཀིང་གིས་ལྷ་ཤིང་ཊོན་ཊེ་སེ་ཧྲུ་སྔོན་ལམ་གསུང་ཆོས་ཤིག་གོ་སྒྲིག་བྱ་རྫོགས་བྱས་ཤིང་། དེར་སྲིད་འཛིན་དམ་པ་ལེན་ཀོན་གྱི་དྲན་གསོའི་རྗེ་རིང་གི་མདུན་ཐང་དུ་མངའ་སྡེ་སུམ་ཅུ་ནས་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་

ཅམ་འཛོམས། ཀིང་གསུང་བཤད་གནང་བར་ཡར་བཞེངས་པ་དང་མི་མང་ཚང་མ་ཡར་ལངས་ཏེ་དགའ་སྤྲོའི་འབོད་སྒྲ་ཆེན་པོ་བསྒྲགས། ཀིང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བཏོན།

ཀིང་གིས"ང་ཚོར་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་དང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་ཁྲིམས་སར་གཏུག་བཤེར་བྱེད་དུ་མི་ཡོང་། ང་ཚོས་ཚུལ་མཐུན་གྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་གཏན་ལ་འབེབས་ངེས། ང་ཚོར་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་དང་། ང་ཚོས་གྲོས་ཚོགས་སུ་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ལྡན་པའི་འཐུས་མི་བསྐོ་ངེས། ང་ཚོར་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་དང་། ང་ཚོས་གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་དཔོན་རེག་པར་བྱ་ཚོག"ཅེས་བཤད།

དེའི་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་རིང་ཀིང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པར་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ཨ་རིའི་སྤྱི་མཐུན་མངའ་སྡེ་ཁག་གི་སྲིད་གཞུང་ངོས་ནས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པར་འབད་བརྩོན་བྱས། ཁོང་མི་རིགས་ནག་པོའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་གཏམ་བཤད་གནང་བར་ས་གནས་ཁག་ཚང་མར་སོང་། ཁོང་བརྩོན་དུ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་སྐབས་སུའང་སེམས་ངལ་དེ་ཙམ་མ་བྱས། ཁོང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོའི་མི་དམངས་སྐོར་ཞིག་ལ"ངས་དཀའ་སྡུག་ཅུང་ཙམ་མྱངས་ན་སྐྱིད་པོ་འདུག ངས་དཀའ་སྡུག་ཅུང་ཙམ་མྱོང་བ་འདིས་ང་ཁྱོད་ཚོ་དང་ཁ་ཐག་ཇེ་ཉེར་འགྲོ་བར་ཕན་ཐོག་གི་འདུག"ཅེས་བཤད་མྱོང་། ཁོང་མི་སྐྱིད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ད་སྐབས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཟའ་ཟླ་དང་ནང་མི་ཚོ་མཉམ་དུ་འདུག་པའི་དུས་ཚོད་ཅུང་ཙམ་ལས་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་

རེད།

མི་མང་འདུ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མདུན་དུ་ཡང་ཡང་ཐོན་དགོས་པ་དེ་ཡང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༨ ལོའི་ཟླ་༡༠ པའི་ནང་། ཉིན་ཞིག་ཀིང་གིས་ནེའུ་ཡོག་(New York)གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་མང་པོ་འདུས་སྡོད་བྱེད་སའི་ཧེར་ལེམ་(Herlem)ས་ཁུལ་གྱི་སྡེ་ཚན་ཚོང་ཁང་ཞིག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བརྩམས་ཆོས་རྐང་དབང་གི་ཕྱོགས་སུ་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་པ།༼ཞེས་པར་མཚན་རྟགས་འགོད་པའི་སྐབས། གློ་བུར་དུ་མི་རིགས་ནག་པོའི་བུད་མེད་ཅིག་གིས་ཁོང་གི་བྲང་ངོས་སུ་ཡི་གེའི་ཁ་འབྱེད་བྱེད་ཅིག་གིས་བསྣུན་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་བུད་མེད་དེ་རིག་འཚོ་མ་ཟིན་པའི་སྨྱོ་ནད་སྨན་ཁང་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ། དུས་ཡུན་ཆུ་ཚོད་གསུམ་གྱི་རིང་སྨན་ལས་གཤག་བཅོས་བྱས་མཐར་ཀིང་སྲོག་ཉེན་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པ་བྱུང་། ཀིང་ལ་སྨན་བཅོས་བྱེད་མཁན་སྨན་པ་དེས"ཡི་གེ་ཁ་འབྱེད་བྱེད་དེས་བསྣུན་པའི་རྗེས་སུ་གལ་ཏེ་ཁོང་ཧབ་སྦྲིད་བརྒྱབ་པའམ་གློ་ལུ་བརྒྱབ་ཡོད་ཚེ་མཆོན་ཆ་དེས་ཁོང་གི་སྙིང་སྲོག་འཕྲོག་ཡོད་ངེས།"ཞེས་བཤད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་ལོ་མཇུག་ཙམ་ལ་ཀིང་གིས་མོན་ཊ་ཀྒོ་མེ་རེ་ས་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤུ་ཆོས་ཁང་གི་འཐུས་མི་ཚོ་ལ་ཁོང་གང་མགྱོགས་དགོངས་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་བཤད། ཁོང་ལུས་ཁམས་གསོ་ཆེད་ཨླ་ཊ་ལླན་ཊླ་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་རང་གི་ཁྱིམ་ལ་ལོག་འཆར་ཡོད། ཁོང་གིས་ངའི་ལས་ཁུར་ཅུང་ཟེ་ཡང་དུ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད། ཁོང་གི་ལས་ཁུར་ལྕི་དྲགས་པས་ངལ་གསོ་ཅུང་ཙམ་མ་བྱས་ཚེ་ལུས་ཁམས་ལ་གནོད་པ་ཆབས་ཆེན་ཐེབས་ངེས་ཡིན་པ་རེད། ཨླ་ཊ་ལླན་ཊླ་རུ་ཁོང་གི་

ཡབ་ཆེན་གྱིས་ཁོང་ལ་ཆོས་ཁང་གི་ཕྱག་ལས་མང་པོ་གནང་རོགས་བྱ་དེས་པས། རྗེས་སུ་ཁོང་གིས་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་དོན་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཐུབ་ངེས། ཀིང་གིས"ཡོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ངའི་ཕྲག་ཏུ་འདོར་ཐབས་བྲལ་བའི་འགན་ཁུར་ཞིག་བཀལ་བྱུང་།"ཞེས་གསུངས།

ཁོང་གིས་གསུང་བཤད་གནང་ཆར་བ་དང་སྐད་གདངས་གཉོམ་པོར་གྱུར་ཞིང་ངུས་བྱུང་།

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལོའི་ལོ་འགོ་ལ་ཀིང་ཡབ་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤུས་ཆོས་ཁང་དེར་ཕྱིར་ལོག་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཧྲག་ཧྲག་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་ཤུགས་ཆེན་སྤེལ་བའི་འགོ་བཙུགས་མ་ཐག་ཡིན། སྤྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་མི་རིགས་དཀར་པོ་དང་ནག་པོའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་མདུན་ཅོག་གཅིག་གི་སྟེང་ཉིན་གུང་གི་ཟས་ལ་མཉམ་རོལ་བྱ་བའི་ལས་འགུལ་ཐོག་མར་སྤེལ། ཁོང་ཚོ་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོ་གུང་ཚིགས་ལ་རོལ་སའི་ཅོག་ཙེའི་སྟེང་མཉམ་དུ་བསྡད་དེ་འདོད་མོས་བཞིན་ཞབས་ཞུ་མ་བསྒྲུབ་བར་མི་འགྲོ་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ། མི་རིགས་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་མཉམ་སྡོད་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་དེ་མེ་དཔུང་འབར་བ་བཞིན་དར་ཁྱབ་ཆེན་པོ་བྱུང་། རིང་པོར་མ་འགོར་བར་མི་རིགས་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་མཉམ་སྡོད་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་དེ་སྟེ་ཚན་ཚོང་ཁང་དང་། ཚོང་སྣ་མང་བའི་ཁྲོམ་ར་ཆེན་པོ་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། ཟློས་གར་ཁང་སོགས་སུ་དར་ཁྱབ་བྱུང་བ་དང་། སློབ་ཕྲུག་མང་པོ་ཞིག་འཛུ་བཟུང་གིས་བཙོན་དུ་བཙུག

ཀིང་གིས་མི་རིགས་དཀར་ནག་གཉིས་མཉམ་སྡོད་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་འགོ་

རྩོམ་པའི་སྣེ་ཁྲིད་བྱས་མེད་ལ། ཐོག་མར་སྣེ་ཁྲིད་དང་མཛུབ་སྟོན་བྱེད་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཁོང་ཚོས་རང་མོས་བཞིན་ལས་འགུལ་དེ་འགོ་བརྩམས། སློབ་ཕྲུག་ཚོ་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་མེད་པར་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་ལས་གཞིའི་ནུས་པ་ཞན་དྲགས་པར་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ཏེ། ཁོ་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་ལས་ཐབས་ཤིག་སྤེལ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱུང་ལ། སློབ་ཕྲུག་དེ་ཚོས་ཀིང་གིས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཐབས་ཚང་མ་ཞིབ་རྒྱུས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་གྲུབ་ལ་ཡིད་རྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོར་དབང་དམོད་དང་གཅར་རྡུང་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་ཕྱིར་དན་ལན་གཏན་ནས་བསློགས་མེད། ཀིང་ནི་ཁོང་ཚོའི་བསམ་བློ་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་མིག་དཔེ་ལྟ་ས་ཡིན་པ་རེད།

ཀིང་མི་རིགས་དཀར་ནག་གཉིས་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་ཏེ་ནུས་པ་ལྡན་པའི་ལས་དོན་གཉེར་ནས་རིང་པོ་མ་འགོར་བར། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༡༠ པའི་ནང་ཨཱ་ཊ་ལཱན་ཊཱ་ས་ཁུལ་དུ་སྡེ་ཚན་ཚོང་ཁང་ཞིག་གི་ནང་དུ་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་(sit-ins)ཁྲིད་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས། ཁྲིམས་དཔོན་བཙན་པོ་ཞིག་གིས་ཀིང་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ཟླ་བཞིའི་རིང་འདུག་དགོས་པའི་བཙན་བཀའ་བཏང་ཞིང་། འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་ཉིན་དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་བཙོན་ཁང་དུ་བཙུག་སྟེ་མི་གཅིག་ཀྱང་ཁོང་ལ་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་མི་ཆོག་པ་བྱས།

ཀིང་བཙོན་དུ་བཙུག་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པར་གྱུར། སྐབས་དེར་ཇོན་ཨེ་ཕྱ་ཀེན་ནེ་ཊི་(John F.Kennedy)ཡིས་ཨ་མེ་རི་ཁའི་སྲིད་འཛིན་གྱི་ཐུག་ལས་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གིས་ཨཱ་ཊ་ལཱན་ཊཱ་ས་

གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཀིང་གི་བཟའ་ཟླ་ཀོ་རེ་ཊ་ལ་ཁ་པར་བཏང་ནས་སེམས་གསོ་བྱས། རྗེས་སུ་ཀིང་གི་བཟའ་ཟླ་ཀོ་རེ་ཊ་ཡིས་ཁ་པར་གྱི་ལམ་ནས་གླེང་མོལ་བྱས་སྐོར་བརྗོད་དོན་"ཁོང་གིས་ཁྱེད་རང་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་ང་ཚོའི་གནས་བབ་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ང་ལ་ཤེས་འཇུག་འདོད་ཡོད་སྐོར་དང་། ཁོང་གི་ངོས་ནས་ནུས་པ་གང་ཡོད་བཏོན་ནས་རོགས་པ་བྱ་ངེས་ཡིན་སྐོར་སོགས་བཤད་ཡོད་པར་བརྗོད།"

ཀེན་ནེ་ཊི་ཡི་སྤུན་མཆེད་རོ་བྷེར་ཊ་ཡིས་ཀྱང་ཁ་པར་བཏང་། ཁོང་གིས་ཀིང་བཙོན་དུ་འཇུག་མཁན་ཁྲིམས་དཔོན་དེ་ལ་ཁ་པར་བཏང་སྟེ་ཀིང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་ལེན་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་གློད་གྲོལ་ཆོག་མིན་སྐད་ཆ་དྲིས་པ་དང་། ཕྱི་ཉིན་དེར་ཁྲིམས་དཔོན་དེས་ཀིང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་ལེན་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་གློད་གྲོལ་བྱ་རྒྱུའི་མོས་མཐུན་བྱས། ཀིང་གིས་ཇོན་ཨེཕ་ཀྷ་ཀེན་ནེ་ཊི་ལ་"སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་"ཞུས། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༠ ལོའི་ཟླ་༡༡ པའི་ནང་མི་རིགས་ནག་པོ་མང་ཆེ་བས་ཀེན་ནེ་ཊི་ལ་འོས་ཤོག་བླུགས་པ་དང་། མི་རིགས་ནག་པོ་མང་ཆེ་བས་འོས་ཤོག་བླུགས་པ་དེས་ཁོང་སྲིད་འཛིན་དུ་འོས་འདེམས་བྱ་བར་གཞོགས་འདེགས་ཐེབ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༨༡ ལོར་མི་རིགས་དཀར་པོ་དང་ནག་པོའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་འགྲུལ་འཁོར་ནང་བསྡད་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོད་ཀྱིས་རང་དབང་རྩོད་ལེན་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་འགོ་བརྩམས། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཁོང་ཚོ་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་དག་གི་ནང་བསྡད་དེ་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཐབས་བྱས། སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་འབབ་ཚིགས་ཁག་ཏུ་ཁོང་ཚོས་དེ་སྔོན་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་པའི་གྲུང་ཚིགས་ཟ་ས་དང་། སྒུག་སྡོད་བྱེད་

ས། ངལ་གསོ་རྒྱག་ས་སོགས་མཉམ་སྤྱོད་བྱས་པས། ཁོང་ཚོའི་ནང་ནས་མང་པོ་ཞིག་བཙོན་འཛུག་བྱས། བཙོན་ཁང་དུ་ཁོང་ཚོས་རང་དབང་ཆེད་བརྩམས་པའི་གླུ་གཞས་དག་བླངས། སྐབས་དེར་ཁོང་ཚོ་དགའ་སའི་རང་དབང་གི་གཞས་ནི"ང་ཚོ་དཀའ་སྡུག་ལས་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་ངེས།"ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གཞས་ཚིག་ཁག་ཅིག་ནི།

ཝུ་ཅག་ལག་རྡང་གིས་སྐྱོད་དང་། ཝུ་ཅག་ལག་རྡང་གིས་སྐྱོད་དང་། ཡུན་གྱིས་ཝུ་ཅག་ལག་རྡང་གིས་སྐྱོད་དང་། སེམས་བསམ་པའི་གཏིང་ནས་ཉིན་ཞིག་ང་ཚོ་དཀའ་སྡུག་ལས་རྒྱལ་བའི་ཡིད་ཆེས་ང་ལ་ཡོད་ཝུ་ཅག་སྐྲག་མི་དགོས། ཝུ་ཅག་འཇིགས་མི་དགོས། དེང་སྐབས་ཝུ་ཅག་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེ་མི་དགོས། སེམས་བསམ་པའི་གཏིང་ནས་ཉིན་ཞིག་ང་ཚོ་དཀའ་སྡུག་ལས་རྒྱལ་བའི་ཡིད་ཆེས་ང་ལ་ཡོད།

མཚམས་རེར་རང་དབང་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བར་འགྲུལ་འཁོར་ནང་ཕྱོགས་སྐྱོད་བྱེད་མཁན་ཚོར་མི་རིགས་དཀར་པོའི་ཟིང་འཛིང་སློང་མཁན་ཚོས་གཅར་རྡུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཉིན་ཞིག་རང་དབང་ལས་འགུལ་སྤེལ་བར་འགྲུལ་འཁོར་ནང་ཕྱོགས་སྐྱོད་བྱེད་མཁན་ཁག་ཅིག་གིས་ཨ་ལ་བྷ་མ་ས་ཁུལ་གྱི་ཚོས་ཁང་ཞིག་གི་ནང་ཀིང་གིས་གཏམ་བཤད་གནང་བར་ཉན་ནས་སྡོད་སྐབས། ཁོང་ཁྲོ་ལངས་པའི་མི་རིགས་དཀར་པོ་སྐོར་ཁག་ཅིག་ཚོས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛོམས་ཤིང་། ཁོ་ཚོ་ཚོས་ཁང་གི་ནང་ལ་ཤོར་རྩེས་བྱས། འོན་ཀྱང་ཨ་རིའི་སྲིད་གཞུང་གི་བདེ་སྲུང་དམག་དཔུང་གིས་མིག་ཚ་བའི་དུག་རླངས་གཡུགས་ཏེ་འགོག་ཐབས་བྱས་ཤིང་། མཐར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྲུང་མི་སྣ་ཚོ་ལ་བརྡ་བརྒྱབ་སྟེ་མི་རིགས་དཀར་པོའི་ཟིང་ཆ་སློང་མཁན་དེ་དག་ཕྱིར་ལོག་བཙུག་ནས་ཀིང་དང་རང་དབང་ལས་འགུལ་སྤེལ་བར་འགྲུལ་འཁོར་ནང་

ཕྱོགས་སྐྱོད་བྱེད་མཁན་ཚོ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས།

ཇེས་སུ་ཀིང་གིས་རང་དབང་ལས་འགུལ་སྤེལ་བར་འགྲུལ་འཁོར་ནང་ཕྱོགས་སྐྱོད་བྱེད་མཁན་སྐོར་ཞིག་ལ་"ང་ཚོ་ཚང་མས་ངེས་པར་དུ་རྩ་དོན་ཞིག་གི་ཆེད་འཆི་བར་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་བརྩལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་སྙིང་སྟོབས་གོང་འཕེལ་གཏོང་དགོས། ང་ཚོ་སུ་ཡང་འཆི་རྐྱེན་ཞིག་ལ་འཕྲད་པའི་སྣང་ཚུལ་གཏན་ནས་མཐོང་འདོད་མེད་ལ། ང་ཚོ་ཚང་མ་ཆེ་སྲོག་ལ་བརྩེ་འདུང་ཡོད་པ་རེད། འདིར་ལུས་སྲོག་ཕངས་མེད་ཀྱིས་འཆི་འདོད་མཁན་སུ་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ཚང་མས་འགའ་ཞིག་འཆི་རྐྱེན་ལ་འཕྲད་ངེས་པའང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རེད།"ཅེས་བཤད།

དགུ་པ། རྦིར་མིན་ཧྥམ་(Birmingham)གྱི་གཡུལ་འགྱེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༢ ལོའི་དཔྱིད་ཀ་དང་དབྱར་ཁ་དེར་ཀིང་གི་ལས་འགུལ་རྒྱུན་མཐུད་མ་ཐུབ་པའི་ཕམ་ཁ་ཆེ་ཤོས་དང་པོ་དེ་བྱུང་། ཁོང་དང་ཁོང་གི་རོགས་པ་ཚོས་ཇོར་ཇེ་ཡཱ་ས་གནས་ཀྱི་ཨལ་བྷ་ནི་(Albany)གྲོང་རྡལ་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ལུགས་སྲོལ་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་བྱས། ས་གནས་དེར་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚང་མ་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཏེ་གོམ་བགྲོད་དང་། མི་རིགས་དཀར་ནག་གཉིས་མཉམ་སྡོད་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་ལམ་ནང་དུ་ཆོས་འདོན་གྱིན་སྐྱོད་པ་སོགས་བྱས། ཨལ་བྷ་ནི་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱི་བདེ་མི་སྣའི་འགོ་གཙོ་དེ་ལྟ་བ་མཁྲེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་པས། དྲག་སྤྱོད་མ་བཀོལ་མོད་མི་རིགས་ནག་པོ་མང་པོ་ཞིག་བསྡུད་མར་ས་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་འགལ་བར་བསྙད་དེ་བཙོན་འཇུག་བྱས།

ཁོང་གིས་ཀིང་འཛིན་བ་ཟུང་ཐེངས་གསུམ་བྱས་པས། མཐར་དོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེ་གྲུབ་འབྲས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

དེར་བརྟེན་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀིང་དང་འཚེ་མེད་ཞི་བ་གཉིས་ཕྱ་མེད་དུ་གྱུར་སོང་ཞེས་བཤད། ཀིང་གི་བསམ་པར་ཨལ་བླ་ནི་ས་གནས་ལས་འགུལ་ཁྲིད་ནོར་འཁྲུལ་ཁ་ཤས་ཤོར་སོང་བ་དང་། ནོར་འཁྲུལ་དེ་དག་ལས་ཉམས་མྱོང་ཐོབ་བྱུང་སྙམ་གྱི་ཡོད། སྐབས་འདིར་ཀིང་གིས་འཚེ་མེད་ཞི་བ་ནི་ཕན་ནུས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་བདེན་དཔང་བྱ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་སྔར་ལས་ཀྱང་ཆེ། ཁོང་གིས་བདེན་དཔང་བྱ་སའི་ཡུལ་འཚམ་པོ་ཞིག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཛམ་ཁུ་རོ་ལམ་ལུགས་མཁྲེགས་འཛིན་བྱེད་ཤུགས་ཆེས་ཆེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་ཨཱ་ལཱ་བླ་མཱ་ས་གནས་ཀྱི་བྷིར་མིན་ཧྥམ་ཡིན་པ་ཀིང་གི་སེམས་ན་ཁྲིགས་ཁྲིགས་ཡིན། བྷིར་མིན་ཧྥམ་ས་གནས་ཀྱིས་དེ་སྔོན་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་གིས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ལུགས་སྲོལ་མཚམས་འཇོག་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་བ་དང་ལེན་བྱས་མེད། གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ལས་བྱེད་ཅིག་གིས"མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་མཚམས་འཇོག་དགོས་ཚེ། ཐོག་མར་གཞུང་ལམ་ཡོད་ཚད་ལ་ཟུངས་ཁྲག་གི་བཞུར་རྒྱུན་འཐེན་དགོས།"ཞེས་བཤད་མྱོང་ལ། གྲོང་ཁྱེར་བྷིར་མིན་ཧྥམ་དུ་ལས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་མི་རིགས་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་འབྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཐ་ན་འཐོར་ཆུ་ཡོད་ས་དག་ཏུའང་མི་རིགས་དཀར་པོའི་རྟགས་བཀོད་ཡོད། ཨ་རིའི་སྲིད་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ཡིན་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཞིག་སྒོ་རྟགས་ལ་མི་རིགས་དཀར་པོ་བཀོད་ཡོད་པའི་ཁང་ཁྱིམ་ཞིག

གི་སྒོ་འཁྲམ་བརྒྱུད་ནས་སོང་བ་འཛིན་བཟུང་བྱས། ཊིར་མིན་ཧྥམ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱི་བདེ་མི་སྣའི་འགོ་གཙོ་ཡོ་ཇེ་ནེ་བྷོལ་ཀོ་ནེར་(Eugene Bull Conner) གྱིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་སྤྱོད་མི་ཚུགས་ན་གཙུབ་ཐབས་ང་ལ་ཡོད་ཅེས་རྒྱུགས་གཏམ་བཤད་སྤྲོང་ཡོད། སྟུག་ཤོས་ནི་གང་ས་གང་དུ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་དྲག་སྤྱོད་དང་སྡིག་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒོལ་ལན་སློག་པ་དེ་རེད། འདས་པའི་ལོ་ངོ་དྲུག་གི་རིང་མི་རིགས་ནག་པོའི་ཆོས་ཁང་དང་ཁྱིམ་ཚང་བཅུ་བདུན་འགག་རྫས་ཀྱིས་གཏོར།

གྲོང་ཁྱེར་ཊིར་མིན་ཧྥམ་དུ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་མང་ཆེ་བས་རྣམ་ཁྲུ་རོ་ལམ་སྲོལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུར་འཇིགས་སྣང་བྱེད་ལ། ལམ་སྲོལ་དེར་མི་དགའ་བའི་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོ་ཡང་ངོ་རྒོལ་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུར་ཞེད་སྣང་སྐྱེ་བཞིན་ཡོད། ཀིང་གི་བསམ་པར་གྲོང་ཁྱེར་ཊིར་མིན་ཧྥམ་ནི་རྣམ་ཁྲུ་རོ་ལམ་སྲོལ་ལ་རྒོལ་ལན་སློག་པར་གནད་འགག་ཆེ་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་པར་སྙམ་གྱི་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་ཊིར་མིན་ཧྥམ་དུ་མི་དམངས་འདུ་འཛོམས་ཆེ་སའི་ས་གནས་ཁ་ཤས་ཤིག་ཏུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་མེད་པར་བཟོ་ཐུབ་ཚེ། དེ་ནི་ས་ཁུལ་གང་སར་ཡོད་པའི་རྣམ་ཁྲུ་རོ་ལམ་སྲོལ་ལ་ཕམ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་བསྙོན་དུ་མེད།

ཀིང་དང་ལྷོ་ཡི་ཡེ་ཤུ་ཆོས་པའི་འགོ་ཁྲིད་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རོགས་ཚོས་གཟབ་ནན་གྱིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཐབས་འཆར་འགོད་བྱས། ཁོ་ཚོས་ཇོར་ཇེ་ཡ་ས་ཁུལ་གྱི་ཨལ་བྷ་ནི་ས་གནས་སུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་དེ་བསྐྱར་ཟློས་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ཐབས་བཀོད་འཐེན་པའི་འཆར་གཞི་དེ་ལ་"ལས་འཆར་

ག་བ།”ཞེས་འབོད། མི་རིགས་ནག་པོའི་དབུ་ཁྲིད་ཚོས་ཐད་ཀར་གྲོང་ཁྱེར་རྙིར་མིན་སླམ་གྱི་ནང་གི་རྫམ་ཁྲུ་རོ་ལམ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཚོང་ཁང་དང་ཟ་མ་ཟ་ས་དག་ཏུ་ལས་འགུལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྲིམ་རའི་ནང་དུ་རྫམ་ཁྲུ་རོ་ལམ་སྲོལ་ཡོད་སའི་གུང་ཚིགས་ཟ་ས་དང་ཁྲུས་བྱེད་ས་དག་ཏུ་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་དང་། ཁོང་ཚོས་ད་དུང་འདུས་སྡོད་དང་གོམ་བགྲོད་བྱེད་པ་སོགས་བྱས་ཤིང་། རིམ་གྱིས་ལས་འགུལ་གྱི་འགོ་བརྩམས་པ་དང་། ལས་འགུལ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་གོང་འཕེལ་དུ་སྒྱུར།

སྤྱི་ལོ་༡༩༨༣ ལོའི་ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༣ སྔ་རེས་གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་མི་ཙུང་ཤས་ཤིག་གིས་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་རྫམ་ཁྲུ་རོ་ལམ་སྲོལ་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱིས་གུང་ཟས་ཟ་ས་རུ་འདུས་སྡོད་ལས་འགུལ་སྤེལ། འདུས་སྡོད་བྱེད་མཁན་ཚོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་སོང་ཞེས་བཤད་མོད། ཁོང་ཚོ་མ་སོང་བས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བཙོན་ཁང་དུ་བཙུག སྤྱི་བདེ་མི་སྣའི་འགོ་གཙོ་རྣོལ་ཀོར་ནེར་གྱིས་སྐབས་དེར་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྣང་འཇོག་མ་བྱས།

དགོང་མོ་དེར་ལྟོ་ཡི་ཡེ་ཤུ་ཆོས་པའི་འགོ་ཁྲིད་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་མང་བསྐོངས་བའི་ནང་གི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དང་པོ་འཚོགས་པ་དང་། མི་དམངས་ཚོས་རང་དབང་གི་གླུ་གཞས་རིགས་སྣ་ཚོགས་བླངས། མང་པོ་ཞིག་གིས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་འགྲུབ་ལྡན་པའི་ནུས་པ་འདོན་དགོས་སྙམ་གྱི་ཡོད། སྐབས་དེར་ཁོང་ཚོར་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལུགས་ངོ་སྤྲོད་དང་སྦྱོང་བརྡར་སྤྲད། ཁོང་ཚོའི་སྦྱུང་བྱ་ནི་མི་རིགས་དཀར་པོའི་སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་ཚོས་ངོ་རྒོལ་ལས་

འགྱུལ་སྤྱེལ་མཁན་ཚོར་གཅར་རྡུང་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བལྟས་ནས་འདུག་རྒྱུ་ལས། གཅར་རྡུང་བྱ་སའི་དོ་རྒོལ་ལས་འགྱུལ་སྤྱེལ་མཁན་ཚོས་ཕྱིར་རྒོལ་ལན་མི་བསློག་རྒྱུ་དེ་རེད།

སྤྱི་ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༨ སྟེ་རེས་གཟའ་སྤེན་པའི་ཉིན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ཕྱོགས་སུ་དོ་རྒོལ་ལས་འགྱུལ་གྱི་གོམ་བགྲོད་བསྡུད་མར་བྱས། གོམ་བགྲོད་མཁན་ཚོ་སྤྱི་བདེ་མི་སྣས་བཀག་འགོག་བྱས། སྤྱི་བདེ་མི་སྣའི་འགོ་གཙོ་རྙོལ་ཀཱོ་ནེར་གྱིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་དོ་རྒོལ་ལས་འགྱུལ་མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་། འོན་ཀྱང་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་མོས་མཐུན་མ་བྱས་པས། མང་པོ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་གཞུང་ལམ་འགྲམ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་བཟུང་གི་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་དགའ་འབོད་དང་ལག་པ་ཐལ་མོ་བརྡབ། བཙོན་དུ་འཇུག་པར་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གོམ་བགྲོད་མཁན་ཚོས་རང་དབང་གི་གླུ་གཞས་ལེན་གྱིན་བཙོན་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད། ཀིང་གི་བསམ་པར"གྲོང་ཁྱེར་འདིའི་ནང་གི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་རྣམ་པ་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་འགྲོ་བཞིན་འདུག"སྙམ་པ་དང་། "ཨ་མེ་རི་ཁ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚང་མའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་དང་། འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་སོགས་ལ་སྒྱུལ་ཤུགས་ཐེབས་ཀྱིན་ཡོད།" ཉིན་རེ་བཞིན་དོ་རྒོལ་ལས་འགྱུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་དང་། བཙོན་ཁང་ཚང་མ་ཁེངས་པར་གྱུར། ད་ལྟ་བར་དུ་རྙོལ་ཀཱོ་ནེར་གྱིས་དྲག་སྤྱོད་ལྡན་པའི་འཆེ་བའི་ལས་གང་ཡང་མ་སྤྱེལ་ལ། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་མཁན་ཁོང་གི་མངའ་ཞབས་ཀྱི་སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་ཚོས་ཀུང་ཏ་ཅང་འཛམ་པོ་བྱས། སྤྱི་ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༡༠ ཉིན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་དོ་རྒོལ

ལས་འགྱུལ་སྤེལ་བ་མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་ཁྲིམས་ཁང་གི་བཀའ་རྒྱ་ཞིག་འབྱོར། ཀིང་ནི་གནས་ལུགས་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་ནམ་ཡང་འགལ་མ་མྱོང་མོད། ཐེངས་འདིར་བཀའ་རྒྱ་དེ་ལ་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པའི་སེམས་ཐག་བཅད། ཁོང་གི་བསམ་པར་དེ་ལས་འདེམས་ཀ་གཞན་མེད་པར་སྣམ་གྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་བཀའ་རྒྱ་དེ་དང་ལེན་བྱས་ན་ལས་འགྱུལ་ཕམ་ཉེས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་བཀའ་རྒྱ་དེ་དང་ལེན་མི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ངའི་ལས་འགན་རེད་ཅེས་གསུངས། ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་དོན་ནི་གནད་དོན་འདིའི་ཐད་ནས་བདེན་དང་འགལ་གྱི་ཡོད་པས་ཁྲིམས་ལུགས་ངོས་ནས་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱི་ཡོད།

ཀིང་གི་ངོས་ནས་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགྱུལ་གཞན་ཞིག་སྤེལ་ཏེ་ཁོ་རང་ཉིད་འཛིན་བཟུང་བྱ་འདུག་རྩིས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རིང་པོ་མ་འགོར་བར་ཁོང་གིས་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཐོས། གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་ངོ་རྒོལ་ལས་འགྱུལ་སྤེལ་མཁན་ཚོ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་ལེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ་པར་ནར་གཏོང་བྱེད་པའི་དངུལ་སྒྲོད་ལེན་བྱ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱས་པ་དང་། ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་ལེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་གློད་གྲོལ་མི་ཆོག་པ་བྱས་ཚེ་ལས་འགྱུལ་ཁྲིད་ཞུགས་ཏེ་བཙོན་དུ་ལུས་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཁྲིམས་ཁང་དུ་རྒྱུན་རིང་ལྷག་ཉེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཀིང་གི་ལས་རོགས་ཚོས་ཁོང་བཙོན་ལ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་དུ་མ་འདུག་ཅེས་འབོད་སྐུལ་ཞུས། སྐབས་འདིར་ལས་འགྱུལ་ལ་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་དུ་དངུལ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དངུལ་དེའི་རོགས་རམ་རག་ཐབས་གཙོ་བོ་ནི་ཀིང་ཁོན་ཐུག་ཡོད་པས། མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་གཅིག་གིས་"གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་བཙོན་དུ

ཚུད་པ་ན། ཧྲིར་མིན་ཧླམ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྤེལ་བའི་ང་ཚོའི་ལས་འགུལ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བ་རེད།”ཅེས་བཤད།

བཅུ་པ། ཀིང་གྲོང་ཁྱིར་ཧྲིར་མིན་ཧླམ་གྱི་བཙོན་ཁང་དུ་ སོང་སྟེ་རྒྱལ་ཁ་བླངས་པ།

ཀིང་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར། ཁོང་གིས་མི་མང་ཚོར་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ལས་ལ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་སྐབས་བཙོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་དགའ་བ་སྒོམ་དགོས་ཞེས་གཞེན་སྐུལ་བྱས་མྱོང་ཡོད་པས། ཁོང་བཙོན་ཁང་དུ་མ་སོང་ཚེ་མི་མང་ཚོས་ཅི་ཞིག་བཤད་ཡོང་མི་ཤེས་མོད། ཀིང་གི་ངོས་ནས་ལས་འགུལ་དེ་ཕམ་པར་འཇུག་འདོད་ཡེ་ནས་མེད། གལ་ཏེ་ཁོང་བཙོན་ཁང་དུ་སོང་ཚེ་ཐེངས་འདིའི་ལས་འགུལ་ལ་ཕམ་ཁ་འབྱུང་སྲིད་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

ཀིང་གིས་ལས་ངན་པ་བསགས་འདུག་སྙམ་པའི་ཡིད་ཆད་དང་སྐྱོ་སྣང་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ས་ཡ་ཉི་ཤུ་ཡིས་ཉིན་ཞིག་ཁོང་ཚོར་རྡོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་དང་རང་དབང་གི་ཐུགས་བསམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མངོན་འགྱུར་ཡོང་ངེས་རེད་སྙམ་པའི་རྨི་ལམ་བཏང་མྱོང་བའི་སྐོར་ལ་བསམ་བློ་འཁོར། བློ་བུར་དུ་ཀིང་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་མ་ཤེས་པར་ལུས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འཆིང་རྒྱ་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར། ཁོང་གིས་ངལ་རྩོལ་བའི་སྒྲིག་ཆས་སྔོན་པོ་དེ་གྱོན་ནས། ལས་རོགས་ཚོར་ང་ངེས་པར་དུ་བཙོན་ཁང་ནང་འགྲོ་དགོས་ཞེས་བཤད། ཁོང་གིས”མཇུག་འབྲས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་ངས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ལ། ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་ལེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བཙོན་གྲོལ་

ཐོབ་པར་སྤྲོད་རྒྱུའི་མ་དཔྱལ་གང་ཞིག་ནས་རག་ངེས་ཀྱང་མི་ཤེས། འོན་ཀྱང་ངའི་ངོས་ནས་སོ་སོའི་ལས་དབང་གི་ལམ་བུ་གང་ཕྱོགས་སུ་འཐེན་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཞུགས་དགོས་བྱུང་།"ཞེས་གསུངས།

ཀིང་གིས་རཱལ་ཧྥ་ཨ་བྷེར་ནཱ་ཐེ་ལ་ཁོང་དང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་པའི་རེ་འདུན་བཏོན་པ་དང་། ཨ་བྷེར་ནཱ་ཐེ་ཡིས་མོས་མཐུན་བྱས། ཕྱི་ཉིན་དེར་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་གོམ་བགྲོད་པ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་གི་སྣེ་ཁྲིད་དེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་སོང་། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་གཞུང་ལམ་གྱི་འགྲམ་དུ་གྲལ་བསྒར་བསྒྲིགས་ནས་སྟོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་གདོང་ལ་འཛུམ་མདངས་རྒྱས་ཤིང་རང་དབང་གི་གླུ་དབྱངས་ལེན་གྱིན་གོམ་བགྲོད་མཁན་ཚོ་དང་མཉམ་ཞུགས་བྱས། སྐབས་དེར་རྗོལ་ཀཽ་ནེར་གྱིས་གོམ་བགྲོད་མཁན་ཚོ་འཛིན་བཟུང་གིས་བཙོན་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་བསྒྲགས། ཀིང་ཁེར་རྐྱང་དུ་བཙོན་ཁང་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་མི་གཅིག་ཀྱང་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་དུ་མ་བཅུག ཁོང་འཇུག་སའི་བཙོན་ཁང་དེའི་ནང་གུ་དོག་ཅིང་མུན་ནག་འཐིབས་ཡོད་དེ། བཙོན་ཁང་གི་ཀླད་ཁེབས་སྟེང་སྣེའུ་ཁུང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཞོགས་པའི་ཉི་འོད་ཙུང་ཙམ་འཕྲོ་བ་མ་གཏོགས་དཀར་འོད་ཀྱི་ཆ་ཅི་ཡང་མེད། ཀིང་སྐྱོ་སྡུག་དང་ཡིད་མུག་གི་ནང་དུ་ལྷུང་ཞིང་། ལས་འགུལ་གྱི་གནས་བབ་དེ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱི་འདུག་སྙམ། ཡོད་ཚད་མུན་ནག་གི་གློང་དུ་ཐིམ་གྱིན་པས། ཁོང་གིས་འོད་སྣང་ཞིག་མཐོང་མ་ཐུབ།

ཀིང་གི་སྐུ་ལུས་ཀའོ་རེ་ཊ་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་རྫིར་མིན་ཧྨམ་དུ་མ་སོང་བར། ཨ་ཊ་ལན་ཊ་ས་གནས་ཀྱི་རང་ཁྱིམ་དུ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཕྲུག་བཞི་པ་དེ་སྐྱེས་མ

ཐག་ཡིན། ད་སྐབས་ཁོ་མོས་རང་གི་ཁྲོ་ག་ལ་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཁ་པར་བརྒྱུད་ཀིང་གི་ཕྱོགས་ནས་གོ་ཐོས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གྱུར་བས། མོས་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཡང་བྱ་དགོས་ངེས་རེད་སྙམ་པའི་སེམས་ཐག་བཅད་པ་དང་། ཁོ་མོའི་ཡིད་དུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལོའི་ཟླ་༡༠ པའི་ནང་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་རྗོན་ཨེ་ཧྥ་ཀེན་ནའེ་ཏེ(John F. Kennedy)ཡིས་ཁ་པར་བཏང་བའི་སྐོར་དྲན། ཐེངས་འདིར་ཁོ་མོས་ལྷ་ཤིང་ཊ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྲིད་འཛིན་ཀེན་ནའེ་ཊེ་མཆོག་ལ་ཁ་པར་བཏང་། སྐབས་དེར་སྲིད་འཛིན་ཁོང་ཧྥ་ལོ་རི་ཊ་(Florida)ས་གནས་སུ་ཕེབས་པས་བཞུགས་མེད་མོད། སྲིད་འཛིན་གྱི་སྤྱན་མཆེད་རོ་བྷེར་ཊ་ཀེན་ནའེ་ཏེ(Robert Kennedy)ལ་གླེང་མོལ་བྱ་ཐུབ་པ་བྱུང་། ཁོ་མོས་"ངའི་བཟའ་ཟླ་བདེ་འཇགས་ཡིན་མིན་ཐད་སེམས་ཁྲལ་སྐྱེ་ཡི་འདུག"ཅེས་བཤད་པ་དང་། ཁོང་གིས་"ཉུས་པ་ཡོད་ཚད་བཏོན་ཏེ་རོགས་རམ་བྱ་ངེས་ཡིན།"ཞེས་བཤད། རྗེས་སུ་ཁོ་མོའི་ཁྱིམ་གྱི་ཁ་པར་གྱི་ཅོང་སྒྲ་གྲགས་པ་དང་། ལོ་ན་གཉིས་ལ་སོན་པའི་བུ་ཆུང་ཊེག་ས་ཊེར་(Dexter)གྱིས་ཁ་པར་ལ་ཉན། གོ་རེ་ཊཡིས་ཁ་པར་གྱི་ནང་དུ་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་གྱིས་ཧྥ་ལོ་རི་ཊ་ནས་ཁ་པར་གཏོང་གི་ཡོད། བུ་ཆུང་གི་ལག་ནས་ཁ་པར་ལེན་རོགས་བྱོས་དང་། ཞེས་པའི་སྐད་ཐོས་པ་དང་། མོས་བུ་ཆུང་གི་ལག་ནས་ཁ་པར་བླངས་ཏེ་ཉན་པས། སྲིད་འཛིན་གྱིས་"སྐུ་ལུས་ཀིང་ལགས། བདེ་མོ་ཡིན་ནམ།"ཞེས་འཚམས་འདྲི་བྱས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ཁོ་མོའི་བཟའ་ཟླའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་གང་ཡོད་བྱ་ངེས་ཞེས་བཀའ་མོལ་གནང་།

སྲིད་འཛིན་དང་ཁོང་གི་སྤྱན་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་བྷེར་མིན་ཧྥམ་དུ་ཁ་

པར་བཏང་། རིང་པོ་མ་འགོར་བར་ཀིང་གི་གནས་བབ་ཐེ་ཡག་ཏུ་སོང་། ཁོང་གིས་བཟའ་ཟླ་ཀོ་རེ་ཊ་ལ་ཁ་པར་གྱི་ལམ་ནས་ཁ་བརྡ་བྱ་ཚོག་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ཁོང་གི་ས་ལ་བཅར་ཚོག་པ་བྱུང་། ཁོང་གི་ཁྲིམས་རྩོད་པས་གཏམ་བཟང་ཁྱེར་ནས་ཁོང་གི་སར་སོང་། གྲོགས་པོ་ཚོས་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་ལེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ་ཆེད་དངུལ་ཕོན་ཆེན་པོ་བསྡུ་ཐབས་བྱས་ཡོད་ལ། ཀིང་མགྱོགས་པོར་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། རྗེས་སུ་ཀིང་གིས"ང་ནམ་ཡང་དཔུང་མེད་ཁེར་རྐྱང་དུ་ལྷག་གི་མེད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དཀོན་མཆོག་གི་མགོན་སྐྱབས་དཔུང་གཉེན་མཛད་རྒྱུ་དེ་བཙོན་ཁང་གི་སྒོ་ཡིས་འགོག་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་རེད། ང་བཙོན་ཁང་དུ་སྡོད་པའི་སྐབས་སུ་ངས་ཉི་མས་འོད་སྣང་སྤྲོ་མིན་མ་ཤེས་མོད། ངས་ཉིན་ཞིག་འོད་སྣང་བསྐྱར་དུ་མཐོང་ཐུབ་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།"ཅེས་གསུངས།

ཀིང་བཙོན་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཕྲུག་འཕྲིན་ཞིག་བྲིས་སྐྱོང་ཡོད་པ་དང་། ཕྲུག་འཕྲིན་དེར་དེང་སྐབས་ཚང་མས་གདེང་འཇོག་ཚད་མཐོན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་བྷིར་མིན་ཧྥམ་གྱི་བཙོན་ཁང་དུ་བྲིས་པའི་ཕྲུག་འཕྲིན་དེ་ནི་མི་རིགས་དཀར་པོའི་ཡེ་ཤུ་ཆོས་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་སྐོར་ཞིག་ལ་ལན་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཚོས་ཀིང་གི་བྱ་བྱེད་མང་པོ་ཞིག་སྐྱོན་དུ་མཐོང་གི་ཡོད།

དང་པོ། ཁོང་ཚོས་ཀིང་ནི་གྲོང་ཁྱེར་བྷིར་མིན་ཧྥམ་གྱི་ཕྱི་མི་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་པར། ཀིང་གིས་ཁོང་ནི་གྲོང་ཁྱེར་བྷིར་མིན་ཧྥམ་ལ་དྲང་བདེན་རྩོད་ལེན་བྱེད་དུ་ཡོང་བ་ཡིན། འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་ལས་འདི་འདྲའི་ནང་དུ་མི་སུ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་མི་མ་རེད་ཅེས་བཤད།

གཉིས་པ། ཁོང་ཚོས་ཀིང་གི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེ་དུས་དང་མི་འཚམ་པ་དང་། ཀིང་གི་ངོས་ནས་འགོ་གཙོ་གསར་པས་གནས་བབ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་ལ་ཅིས་ཀྱང་སྒུག་དགོས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་པར། ཀིང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་མཚོན་ན། དུས་རྒྱུན་བསྒུག་ནས་རེ་འདོད་འགྲུབ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མི་འདུག མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་ད་ལྟ་བར་རང་དབང་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུར་བསྒུག་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་འགོར་བ་རེད། ད་ནས་བཟུང་ཁོང་ཚོས་སྒུག་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད་ཅེས་བཤད།

གསུམ་པ། ཁོང་ཚོས་ཀིང་གིས་འདུས་སྡོད་དང་གོམ་བགྲོད་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་མི་འཁྲིག་པ་དང་། ཁོས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འགན་ཡོད་ལས་བྱེད་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་གྲོས་མོལ་བྱ་དགོས་ངེས་རེད་ཅེས་པར། ཀིང་གིས་འདུས་སྡོད་དང་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་གྲོས་མོལ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གྲོས་མོལ་གྱི་སྒོ་མོ་འབྱེད་ཐབས་ཀྱི་ལམ་བུ་ཉག་གཅིག་དེ་ཡིན་པ་རེད་ཅེས་བཤད།

བཞི་པ། ཁོང་ཚོས་ཀིང་གིས་ཁྲིམས་ལུགས་རྩིས་མེད་གཏོང་གི་འདུག་ཅེས་པར། ཀིང་གིས་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དྲང་བདེན་དང་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་གཉིས་རེད། མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དྲང་བདེན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་བརྩི་སྲུང་བྱ་བའི་ལས་འགན་ཡོད་པ་མ་ཟད། དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་བརྩི་སྲུང་མི་བྱེད་པའི་ལས་འགན་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་འདི་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་

རིགས་རེད་ཅེས་བཤད།

ལྷ་པ། ཁོང་ཚོས་ཀིང་གི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་དྲག་པོའི་ལས་ཤིག་རེད་ཅེས་པར། ཀིང་གིས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལུགས་འདི་དྲག་ལས་ཤིག་མིན། མི་རིགས་ནག་པོ་ཁག་ཅིག་ལ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་སྲོལ་མེད་པར་བཟོ་ཐབས་ཐད་བསམ་ཚུལ་དང་དོ་སྣང་ཅི་ཡང་མེད། མི་རིགས་ནག་པོ་ཁག་ཅིག་གིས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་འདིར་འཁོན་འཛིན་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ་ཁོང་ཚོས་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོར་རྒོལ་ལན་དུ་འཚེ་བའི་ལས་ཀྱང་བྱ་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། དེ་རིགས་ནི་མི་རིགས་ནག་པོའི་རྒྱལ་ཞེན་གྱི་རིང་ལུགས་ཤུགས་ཆེན་འཛིན་མཁན་ཚོ་རེད། འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་འདི་ནི་ལྟ་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་ལྷུང་བའི་ལམ་དབུ་མར་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཀིང་གིས་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་འདི་ལ་ངེས་པར་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཚེ་མི་རིགས་ནག་པོ་ས་ཡ་མང་པོ་མི་རིགས་ནག་པོའི་རྒྱལ་ཞེན་རིང་ལུགས་པར་འགྱུར་ངེས་ཤིང་། དེས་རིགས་རྡུས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་རྩོད་རྙོག་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་སློང་ཉེན་ཡོད་ཅེས་ཉེན་བརྡ་བཏང་།

ཉིན་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཀིང་དང་ཨ་རྦེར་ནཱ་ཐེ་(Abernathy)གཉིས་བཙོན་ཁང་དང་ཁ་བྲལ། སྐབས་འདིར་ཀིང་གིས་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་གོམ་སྟབས་གཞན་ཞིག་བསྒྱུར། ཁོང་གིས་གཞི་རིམ་གོང་མའི་སློབ་ཕྲུག་དང་མཐོ་སློབ་ཁག་གི་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་ལ་ཞུགས་པར་བསྐུ་བསྐོང་བྱས། ཁོང་ལ་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་རྒྱབ

སྐྱོར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཁོང་གི་བསམ་པར་ན་གཞོན་ཚོར་ཡང་རང་དབང་གི་འགན་ཁུར་དང་ཐོབ་སྐལ་ཡོད་པར་སྙམ།

ན་ཆུང་བྱིས་པ་ཚོ་ངོ་གྲོལ་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་པར་དགའ་སྤྲོ་སྐྱེ་བཞིན་ཡོད། ན་ཆུང་བྱིས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་ཤིང་ཁོང་ཚོར་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྲོལ་གྱི་སྦྱོང་བརྡར་སྤྲད། སྤྱི་ཟླ་༥ པའི་ཚེས་༢ ཉིན་ན་ཆུང་བྱིས་པ་ཚིག་སྟོང་ལྷག་ཅིག་གིས་གོམ་བགྲོད་བྱས་ཏེ་བཙོན་ཁང་དུ་སོང་། ཀིང་གིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྷན་རྟེ་ཡིས"བཙོན་ཁང་གང་བར་གྱིས་ཤིག"གསུངས་པའི་བསྟན་དོན་དེ་ཐོག་མར་འགྲུབ་པ་བྱུང་། སློབ་གྲྭ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སློབ་སྤྱིས་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་འགོག་ཆེད་སློབ་གྲྭའི་སྒོ་ཆེན་ལ་སྒོ་ལྕགས་བརྒྱབ་མོད། སློབ་ཕྲུག་ཚོ་སྒོ་ཆེན་གྱི་སྟེང་ནས་འཛེགས་ཏེ་གོམ་བགྲོད་མཁན་ཚོ་དང་མཉམ་ཞུགས་བྱས། ཁོང་ཚོས་གོམ་བགྲོད་བྱེད་དུས་དང་བཙོན་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཁྲིད་ནས་འགྲོ་དུས་རང་དབང་གི་གླུ་གཞས་ལེན་གྱིན་སོང་། སྐབས་འདིར་ན་གཞོན་ཚོས་ཀུང་རང་དབང་རྩོད་ལེན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱི་བདེ་མི་སྣའི་འགོ་གཙོ་རྡོལ་ཀོར་ནེར་གྱིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་ཚོར་དྲག་གནོན་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ། ཕྱི་ཉིན་དེར་སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་ཚོས་གོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོ་ལ་དབྱུག་རྡུང་དང་། ཁྱི་སློད་ནས་རྨུགས་འཛུག་པ། འཁྱིག་སྦྲུག་ནས་ཤུགས་དྲག་པོའི་ཆུ་ཡིས་བརྒྱབ་སྟེ་ས་ལ་བསྒྱེལ་འཛུག་པ་སོགས་བྱས། འདི་ལྟར་དྲག་གནོན་བྱེད་པའི་པར་རིས་དག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་སར་ཁྱབ་པའི་གསར་ཤོག་སྟེང་སྤེལ་བས། མི་མང་ཚོ་ཧ་ལས་ཤིང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་ནག་པོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་ཚོ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་འགོ་བཙུགས། ཁོང་ཚོས་གྲོང་

ཁྲེར་ཧྲེར་མིན་གླུམ་དུ་སྤེལ་བའི་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་དཔྱལ་བསྐུར་བ་དང་། གྲོང་ཁྲེར་ཧྲེར་མིན་གླུམ་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཁག་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཁྲིམ་གཞུང་གི་ཚོང་ཁང་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ནས་ཉོ་ཚོང་མི་བྱེད་པའི་ངོ་རྒོལ་བྱས།

ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་ཚོས་རྡོལ་ཀའོ་ནེར་གྱི་ལག་འོག་གི་མི་ཚོ་ཧང་སང་དུ་བཙུག ཉིན་ཞིག་མི་རིགས་ནག་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བཙོན་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་བགྲོད་བྱས་ནས་འགྲོ་འགོ་རྩོམ་པའི་ཚེ། རྡོལ་ཀའོ་ནེར་གྱིས་ཁོང་ཚོ་ཕྱིར་ལོག་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་བསྒྲགས་མོད། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་ཞི་འཇམ་གྱི་ངང་ནས་ཕྱིར་ལོག་གི་མིན་ཅེས་པར། རྡོལ་ཀའོ་ནེར་གྱིས་ཁོང་གི་མི་ཚོར་འཁྲིག་སྤྲུག་ནས་ཤུགས་དྲག་པོའི་ཆུ་གློད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བཏང་། འོན་ཀྱང་གོམ་བགྲོད་མཁན་ཚོ་འཇིགས་སྣང་གཏན་ནས་མ་སྐྱེས་ཤིང་། རིམ་བཞིན་ཁོང་ཚོ་གོམ་བགྲོད་ཀྱིས་མདུན་དུ་བསྐྱོད་འགོ་བརྩམས་པས། སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་ཚོ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་གྱུར་ཏེ། འཁྲིག་སྤྲུག་ནང་ནས་ཆུ་མ་གློད་པར་ཕྱི་ཤུར་བྱས་པ་དང་། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་ཐོག་ཐུག་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བར་བཙོན་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་བགྲོད་བྱས་ནས་སོང་བས། ཀིང་གིས་"ཏ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་།"ཞེས་གསུངས། སྐབས་དེར་གྲོང་ཁྲེར་ཧྲེར་མིན་གླུམ་གྱི་ནང་གི་ཚོང་དཔོན་ཚོའི་ཁེ་ཚོང་གི་གནས་བབ་ཇེ་ཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་པས། ཁོང་ཚོས་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་གསང་བའི་གྲོས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ཁ་ཤས་འཚོགས་ཏེ་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་མཚམས་འཇོག་བྱ་རྒྱུའི་འབོད་སྐུལ་བྱས། མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་འདོད་པ་ནི།

དང་པོ། གུང་ཚིགས་ཟ་ས་དང་། ངལ་གསོ་ཁང་། ཚོང་ཁང་ནང་གི་འཐུང་ཆུ་

འཐུང་ས་སོགས་སུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་འབྱེད་ལམ་སྲོལ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ།

གཉིས་པ། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་སྤྲར་ལས་ལས་ཞུགས་བྱ་སའི་གོ་སྐབས་ཛེ་མང་དང་། ལས་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཛེ་ཡག་ལ་གཏོང་རྒྱུ།

གསུམ་པ། བཙོན་ཁང་དུ་ལྷག་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་ཚང་མ་གློད་གྲོལ་ཐོབ་པ་བྱ་རྒྱུ།

བཞི་པ། མི་རིགས་ནག་པོ་དང་དཀར་པོ་ཚོ་དཔུང་སྡེབས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་རྙིར་མིན་ཞླམ་ནང་གི་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་སྲོལ་མེད་པར་བཟོ་ཐབས་ལ་སྤྲར་ལས་ནུས་ཤུགས་ཆེ་བའི་ལས་འཆར་ཞིག་སྤེལ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན་པ་རེད།

སྤྱི་ཟླ་༥ པའི་ཚེས་༢ ཉིན་གྲོང་ཁྱེར་རྙིར་མིན་ཞླམ་གྱི་ཚོང་པ་མང་པོ་ཞིག་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་རེ་འདུན་འདི་དག་གི་སྐོར་ལ་གྲོས་བསྡུར་བྱས། ཚོང་པ་མང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་རེ་འདུན་དེ་དག་ལ་དགག་རྒྱག་བྱས་ཤིང་། གུང་ཚིགས་ཟ་བའི་དུས་ལ་སླེབས་པས་ཚོགས་འདུ་གྲོལ་ནས་ཚང་མ་གཞུང་ལམ་ཕྱི་ལ་ཐོན་སྐབས། ཁོང་ཚོའི་མིག་སྔར་སྣང་བ་དེར་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ལྟར་གྱུར། མི་རིགས་ནག་པོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་གོམ་བགྲོད་ཀྱིས་ཡོང་ཡོད་ལ༑ བཙོན་ཁང་ཡོད་ཚད་གང་སྟེ་སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་ཚོའི་ངོས་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་ཚོ་འཛིན་བཟུང་བྱ་ཐབས་བྲལ་བར་གྱུར། གཞུང་ལམ་གྱི་ནང་དང་མཐའ་གང་སར་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་ཁེངས། ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་ཁྲོམ་གཞུང་གི་ཚོང་ཁང་དག་གི་ཕྱི་ནང་གང་སར་བཙོག་ནས་བསྡད་དེ། ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་ངང་རང་དབང་གི་གླུ་གཞས་སྣ་ཚོགས་བླངས། ཚོང་པ་ཚོས་ལས་འགུལ་དེ་འགོག་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་རྟོགས་བྱུང་། མི་རིགས་

དཀར་པོའི་ཚོང་པ་ཞིག་གིས“ངས་སྔོན་ཆད་ནས་གནད་དོན་འདིའི་ཐད་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད། གནད་དོན་འདིའི་ཐད་ང་ཚོས་བྱ་གཞག་ཅིག་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་དགོས་ངེས།”ཞེས་བཤད།

ཉིན་གསུམ་འགོར་བའི་རྗེས་སུ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་བཏོན་པའི་རེ་འདུན་ཚང་མ་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་ཞིང་། གསར་འགོད་པ་ཚོ་བརྒྱུད་གནས་ཚུལ་དེ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པར་གྱུར། ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གསར་འགོད་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ཏུ་ཡང་ཚང་མས་དོ་སྣང་བྱ་སའི་བརྗོད་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། འོན་ཀྱང་། ཁོང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་ཚང་མ་ད་དུང་སེལ་ཚར་མེད། མི་རིགས་དཀར་པོ་ཁ་ཤས་ཤིག་གནད་དོན་ཁ་ཤས་ཐད་ཞི་བའི་གྲོས་མཐུན་བྱུང་བ་དེར་ཁོང་ཁྲོ་དང་སྡང་སེམས་སྐྱེ་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ཉིན་དགོང་མོ་ཀེ་ཀེ་ཀེ་ཚོ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ཀིང་གི་སྤུན་མཆེད་རེ་ཝེ་རེན་ཊ་ཨེ་ཊི་ཀིང་(Reverend A.D.King)གི་ཁྱིམ་དང་། དེ་སྔ་གྲོང་ཁྱེར་བྷེར་མན་བྷེམ་གྱི་ནང་ཀིང་འདུག་ས་བྱེད་པའི་གླ་ས་ཊོན་མོ་ཊེལ་(Gaston Motel)སོགས་ལ་འགག་རྫས་གཡུགས། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་སུ་ལ་ཡང་རྨས་སྐྱོན་མ་ཕོག དགོང་མོ་དེར་ཀིང་ཨ་ཊ་ལན་ཊ་ས་གནས་སུ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ལོག་ནས་བསྡད་ཡོད།

འགག་རྫས་དེ་དག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་བྷེར་མིན་ཧླམ་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཡིད་སེམས་དཀྲུགས་པར་གྱུར། ཀིང་གིས་སྣེ་ཁྲིད་པའི་ལས་འགུལ་ནང་མེད་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཁ་ཤས་དང་སྤྱི་བདེ་མི་སྣའི་བར་འཁྲུག་པ་ཤོར་བས་ཟིང་འཁྲུག་ལངས། དེ་ནི་མི་རིགས་དཀར་པོའི་རིགས་ཞེན་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་

ཁག་ཅིག་གི་འདོད་དོན་དང་ཀུན་ནས་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། མི་རིགས་དཀར་པོ་དེ་དག་གིས་ཞི་མོལ་བྱུང་བ་དེ་མགོ་རྫིང་སློག་པའི་རེ་དྭན་བཅངས། འོན་ཀྱང་དེ་མྱུར་སྲིད་འཛིན་ཀེན་ནའེ་ཏེ་མཆོག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་ཟླིར་མིན་ཟླུམ་གྱི་ནང་དུ་དམག་མི་སུམ་སྟོང་ཙམ་ལ་བཀའ་བགོས་ཏེ་མངགས་ཤིང་། གིང་ཡང་མི་མང་ཚོའི་གནས་བབ་བདེ་ལ་འགོད་ཆེད་གང་མགྱོགས་ཕྱིར་ལོག་པས། ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་ཀྱིས་ཕྱིར་བདེ་བའི་གནས་ལ་འགོད་ཐུབ་པ་བྱུང་།གིང་དང་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་མཚོན་ན་གྲོང་ཁྱེར་ཟླིར་མིན་ཟླུམ་དུ་ལས་འགུལ་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། སྐབས་དེར་ཞི་བའི་གྲོས་མཐུན་བྱུང་བ་དེའི་དོན་སྙིང་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཟླིར་མིན་ཟླུམ་གྱི་ནང་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་སྲོལ་དེ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་མེད་པར་གྱུར་སོང་བ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཁག་ཅིག་གིས་ད་དུང་དྲག་སྤྱོད་སྤེལ་ནས་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་གྲོང་ཁྱེར་ཟླིར་མིན་ཟླུམ་དུ་མི་སེར་གྱི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ཐད་ཡག་ཕྱོགས་ནས་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཤིང་། གིང་གི་སེམས་སུ་རྫམ་ཁྲུ་རོ་ལམ་སྲོལ་དེ་ད་ལྟ་ཤུས་མེད་ཙ་སྟོང་དུ་འགྲོ་བཞིན་འདུག་སྙམ།

བཅུ་གཅིག་པ། ཟླིར་མིན་ཟླུམ་གྱི་ལས་འགུལ་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ མི་རིགས་ནག་པོའི་གསར་བརྗེ།

གྲོང་ཁྱེར་ཟླིར་མིན་ཟླུམ་གྱི་ནང་གི་ལས་འགུལ་ལ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་དེས་ཡུལ་ཕྱོགས་གང་སར་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་བཞག སྤྱི་ལོ་༡༩༨༣ ལོའི་དབྱར་ཁར་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད་ཚད་ནང་གི་མི་རིགས་ནག་པོ་

ཚོས་ཡར་ལངས་བྱས་ཏེ"སྒྱུར་དུ་རང་དབང"དགོས་པའི་འདོད་འདུན་བཏོན། ཁོང་ཚོས་གོ་མེད་ཚོར་མེད་དང་མནར་གཅོད་མྱངས་ཤིང་བཟོད་སྒོམ་ཆེན་པོའི་དང་རེ་སྒུག་བྱས་ནས་ཡིད་ཐང་ཆད་ཡོད། ད་སྐབས་བྲན་གཡོག་རིང་ལུགས་མེད་པར་བཟོ་བའི་ཁྲིམས་གཞི་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་འདས་ནས་བྲན་གཡོག་ཚོ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་སུ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་རང་དབང་ཐོབ་ཡོད་དམ། ཁོང་ཚོར་མི་རིགས་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་ཆེ་རང་དབང་ཐོབ་མེད། ཁོང་ཚོར་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་ཆེ་རང་དབང་ཐོབ་མེད། ཁོང་ཚོར་ལས་རིགས་ཡག་པོ་གཉེར་བའི་ཐོབ་ཐང་བྲལ་ཆེ་རང་དབང་ཐོབ་མེད། ད་ལྟ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ཁོང་ཁྲོ་ལང་ཡོད། ཁོང་ཚོས་གཞུང་ལམ་བརྒྱུད་དེ་གོམ་བགྲོད་བྱས་ཤིང་གཞུང་ཁང་དག་གི་ནང་དུ་མཉམ་སྡོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ། ཁོང་ཚོས་འཁྲིམ་འགྲུལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཁ་བཀག་ཅིང་ཚོང་ཁང་དག་གི་ནང་ཉོ་ཚོང་བྱེད་མཁན་ཚོ་ཡང་མི་འགྲོ་བའི་འགོག་རྐྱེན་སྤྲད། དེ་ལྟར་ཉིན་རྟག་ཏུ་ས་ཁུལ་གང་སར་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ། ཀིང་གིས་སྤྱི་ལོ༡༩༨༣ ལོའི་དབྱར་ཁ་ནི་མི་རིགས་ནག་པོའི་གསར་རྗེ་ཡི་འགོ་རྩོམ་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། གསར་རྗེ་དེའི་སྣེ་ཁྲིད་མཁན་ནི་ཀིང་ཁོ་རང་ཡིན་པ་སྨོས་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

དབྱར་ཁ་དེར་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་མང་ཚང་མར་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཁང་ཆེན་པོ་བྲང་དཀར་པོའི་ནང་དུ་སྲིད་འཛིན་དམ་པ་ཀེན་ནའེ་ཏེ་མཆོག་གིས"ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་མི་རིགས་ནག་པོ

ཚོ་མ་གཏོགས་མི་ཚང་མར་རང་དབང་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱ་རྩིས་ཡིན་ནམ།

ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་འདིར་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་མ་གཏོགས་གྲལ་རིམ་གཉིས་པའི་མི་སེར་མེད་ཅེས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱ་རྩིས་ཡིན་ནམ།

ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་འདིར་མི་རིགས་ནག་པོ་མ་གཏོགས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ལ་བགྲང་བའི་མངའ་ཁོངས་མེད་ཅེས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱ་རྩིས་ཡིན་ནམ་”ཞེས་གསུངས། དེ་རྗེས་སྲིད་འཛིན་ཀེན་ནེ་ཌེ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་ཚོགས་འཚོགས་པའི་སྐབས་མི་རིགས་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་སྲོལ་མེད་པར་གཏོང་ཆེད་སྲི་དམངས་ཐོབ་ཐང་གི་ནུས་པ་གོང་མཐོར་ཡོང་བའི་ཁྲིམས་གཞི་ཞིག་རྩ་ཁྲིམས་ནང་གཏན་འབེབས་བྱ་དགོས་བའི་དགོངས་ཚུལ་བཏོན། ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དག་ལ་གྲུབ་འབྲས་གང་འཚམ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཁར། སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། སྤྱི་གླིང་། མགྲོན་ཁང་། གྲུང་ཚིགས་ཟ་ས་སོགས་སུ་གཅིག་སྤྱོད་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བས། བཟོ་ལས་ཐོན་སྐྱེད་གཉེར་མཁན་གྱི་བཟོ་གྲྭ་མང་དག་ཅིག་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལས་ཞུགས་བྱ་ཆོག་པའི་འགོ་ཐོག་མར་བརྩམས་ཤིང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་གོ་གནས་གལ་ཆེན་གྱི་ལས་རིགས་གཉེར་བའི་གོ་སྐབས་ཐོག་མར་སྤྲད་པ་དང་། ཡང་མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་ལས་གཉེར་བྱེད་པའི་གོ་གནས་གོང་མཐོར་གཏོང་འགོ་བརྩམས། འོན་ཀྱང་འགྱུར་ལྡོག་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་རང་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཐད་འགྱུར་བ་སོང་བ་དེ་རེད། ཁོང་ཚོས་རང་གི་རིགས་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱེད་པའི་

བསམ་བློ་གསར་པ་རྙེད། མི་རིགས་དཀར་པོའི་ཚོང་པ་ཞིག་གིས"འདི་ནི་ངའི་ཡིད་དུ་སྣང་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་དེང་སྐབས་གྲོང་རྡལ་འདིའི་ནང་གི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་མགོ་འཕང་ཙུང་ཙམ་ཇེ་མཐོར་སོང་ཡོད་པ་རེད།"ཅེས་དྲིས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོའི་དོན་རྐྱེན་རིམ་པ་བརྒྱུད་ནས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཕ་ཤིང་ཀྲོན་ལ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་བྱས་པ་དེ་བྱུང་ཞིང་། གོམ་བགྲོད་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་འདོད་མོས་བཞིན་ལས་ཞུགས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་དང་རང་དབང་འཐོབ་ཆེད་ཡིན། དེས་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོའི་ཟླ་༨ པའི་ཚེས་༢༨ ཉིན་ཕྱོགས་མཐའ་ཁག་ནས་ཨ་རིའི་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ཕ་ཤིང་ཏོན་ཊེ་སི་ལ་འཛོམས། ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་ཡོངས་རྫོགས་ནས་རྒན་དར་གཞོན་གསུམ་ཚང་མ། མི་རིགས་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་བ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། གྲལ་རིམ་མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ལས་གནས་དང་ཚོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གང་ལའང་མ་ལྟོས་པར་གནམ་གྲུ་དང་། མེ་འཁོར། སྤྱི་སྤྱོད་འགྲུལ་འཁོར་དང་། སྒེར་གྱི་རླངས་འཁོར་སོགས་སུ་ཞུགས་ཏེ་འདུ་འཛོམས་བྱ་བར་སླེབས། ཞོགས་པ་དེར་ཚང་མས་གླུ་གཞས་གཏོང་བཞིན་ཞི་བའི་ངང་ནས་གོམ་བགྲོད་ཀྱིས་ལིན་ཀོན་དྲན་གསོའི་རྗེ་རིང་གི་ཕྱོགས་སུ་སོང་། དེ་རུ་གོ་མཚོན་ཐོགས་མེད་པའི་ཞི་བའི་དམག་དཔུང་འདིས་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པར་སྣེ་ཁྲིད་མཁན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་གཏམ་བཤད་གནང་བར་ཉན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་ལྷ་འདོད་དང་ཉན་འདོད་ཀྱི་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་ས་དེ་ནི་ཀིང་ཡིན་ལ། ཀིང་གིས་ཁོང་ཚོའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྐངས་ཏེ། སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་གནང་བའི་གཏམ་བཤད་ཀྱིས་མི་

ཚོའི་སེམས་སུ་བསུབ་ཏུ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་ཞིག་བཞག

ཁོང་གིས"ང་ལ་རྨི་ལམ་ཞིག་ཡོད། རྨི་ལམ་དེ་ནི་ཨ་རི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྨི་ལམ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་ནས་ཡོད། ང་ལ་ཉིན་ཞིག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་སློངས་གཉིད་ལས་སད་ཅིང་ཡར་ལངས་ནས་དགོན་མཆོག་གིས་འགྲོ་བ་མི་རྣམས་འདྲ་མཉམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྲུན་པའི་བདེན་ལུགས་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྙེད་དེ། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་ངེས་ཡིན་པའི་རྨི་ལམ་ཞིག་ཡོད།"

"ང་ལ་ཉིན་ཞིག་རྫོར་རྗེ་ཡ་ཡི་དམར་མདངས་ལྡན་པའི་རི་ཁུག་དེ་དག་ཏུ། དེ་སྔའི་བྲན་གཡོག་གི་བུ་རྒྱུད་རྣམས་དང་བྲན་གཡོག་བདག་པོའི་བུ་རྒྱུད་ཚོ་ཕུ་ནུའི་མཛའ་བརྩེ་ཡི་མདུན་ཅོག་གཅིག་གི་སྟེང་མཉམ་སྡོད་བྱེད་པའི་བགོ་སྐལ་གྱི་ཉི་མ་ཞིག་འཆར་ངེས་ཡིན་པའི་རྨི་ལམ་ཞིག་ཡོད། ང་ལ་ནམ་ཞིག་མི་སི་སི་པི(Mississip-pi)མངའ་སྡེ་ནི་གཉའ་གནོན་དང་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཚ་དུག་ཆེས་ཆེ་སའི་མངའ་སྡེ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་རང་དབང་དང་དྲང་བདེན་གྱི་གྲིབ་བསིལ་ལྡན་པའི་ས་གཞིས་གཞིན་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་ཡིན་པའི་རྨི་ལམ་ཞིག་ཡོད།"

"ང་ལ་ནམ་ཞིག་རང་གི་ལོ་ན་ཆུང་བའི་བྱིས་པ་འདི་བཞི་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞིས་སྡོད་ལ་ལྟ་བ་ལས་ལུས་ཀྱི་ཤ་མདངས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལ་བལྟོས་ནས་དབྱེ་འབྱེད་མི་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ནང་དུ་མི་ཚེ་སྐྱེལ་ཐུབ་པའི་རྨི་ལམ་ཞིག་ཡོད།"

"ང་ལ་ནམ་ཞིག་ལུང་ཁུག་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ངོས་མཐོན་པོར་སྒོམས་ཤིང་། རི་བོ་དང་དེའུ་འབུར་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ངོས་དམའ་རུ་སྒོམས་པ་དང་། ས་ཁོད་མི་སྙོམས་པ་རྣམས་སྙོམས་པར་བསྒྱུར་བ་དང་། ཀྱག་ཀྱོག་ཆེ་བའི་ས་ཁུལ་རྣམས་ཁོད་ཡངས་པའི་བདེ་

ཐང་དུ་བསྒྱུར་བའི་རྨི་ལམ་ཞིག་ཡོད། འདི་ནི་ང་བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཁའི་ཡིད་ཆེས་དེ་ཡིན། ཡིད་ཆེས་འདི་དང་ལྡན་དུ་ང་ཚོས་རེ་ལྟོས་ཟད་པའི་ཡི་མུག་གི་བྲག་རི་དེ་གསིལ་ནས་རེ་བཞག་གི་བྲག་རྡོ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཐུབ་ངེས། ཡིད་ཆེས་འདི་དང་ལྡན་དུ་ང་ཚོས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་ལས་ལ་བརྩོན་ཐུབ་ཅིང་། ང་ཚོས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་སློན་ལམ་འདེབས་ཐུབ། ཡིད་ཆེས་འདི་དང་ལྡན་དུ་ང་ཚོས་ཆིག་བསྒྲིལ་གྱིས་རང་དབང་རྩོད་ལེན་བྱ་ཐུབ་ལ་མཉམ་དུ་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱོད་ཐུབ། ཡིད་ཆེས་འདི་དང་ལྡན་དུ་ང་ཚོས་ཉིན་ཞིག་རང་དབང་ཐོབ་ངེས་ཡིན་པའི་གདེང་ཚོད་དང་མཉམ་དུ་རང་དབང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལངས་ཐུབ།”

“ཉིན་མོ་དེར་དཀོན་མཆོག་གིས་བྱམས་སྐྱོང་གནང་བའི་མི་ཀུན་གྱིས་(རང་དབང་གི་སྒྲ་དབྱངས་གྲག་ཏུ་ཆུགས་)ཞེས་པའི་ནང་དོན་གསར་པ་ལྡན་པའི་གླུ་གཞས་ལེན་ཐུབ་ངེས། དེར་བརྟེན་རང་དབང་གི་སྒྲ་དབྱངས་དེ་བརྙིད་ཉམས་ལྡན་པའི་ནྱུ་ཧེར་གསར་པའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ་དང་བརྟན་ཅིང་བརྙིད་པའི་ནེའུ་ཡོག་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རི་སྐྱིལ་དག་ནས་གྲག་ཏུ་ཆུགས། ད་དུང་དེས་ག་ལ་ཚད། རང་དབང་གི་སྒྲ་དབྱངས་དེ་ཇོར་ཇེ་ཡཱ་ཡི་བྲག་རིའི་གསེབ་དང་མི་སི་སི་པི་ས་ཁུལ་གྱི་རི་ཚོགས་དང་དེའུ་འབུར་ཡོད་ཚད་ཀྱི་གསེབ་ནས་གྲག་ཏུ་ཆུགས།”

“ང་ཚོས་རང་དབང་གི་སྒྲ་དབྱངས་དེ་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཡོད་ཚད་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་མངའ་སྡེ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ནང་ཁྱབ་ཏུ་བཙུག་ཆེ། ང་ཚོས་དཀོན་མཆོག་གིས་རིས་མེད་བྱམས་སྐྱོང་གནང་བའི་མི་རིགས་དཀར་པོ་དང་། ནག་པོ། འཇིའུ་ཡི་རིགས་དང་། ཡེ་ཤུ་རྣམ་དག་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་པ་ཚོ་དང་། ཡེ་ཤུ་གསར་

མའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་པ་སོགས་ཚང་མར་མཇའ་བརྩེ་ཡི་ལག་རྟང་སྤྲེལ་ཏེ་མི་རིགས་ནག་པོའི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཆོས་དཔེའི་ནང་གི །

"ང་ཚོར་རང་དབང་ཐོབ་བྱུང་། ང་ཚོར་རང་དབང་ཐོབ་བྱུང་།

བསླུ་བ་མེད་པའི་དཀོན་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཅན། མཐར་ང་ཚོ་ཚང་མས་རང་དབང་གི་དཔལ་ལ་རོལ་ཐུབ་བྱུང་།"ཞེས་པའི་ཚིག་འབྲུ་དག་གླུ་རུ་ལེན་པའི་བགོ་སྐལ་གྱི་ཉིན་མོ་དེ་མྱུར་དུ་བསུ་ཐུབ་ངེས།"

ཀིང་གིས་གཏམ་བཤད་གནང་ཚར་བ་དང་དེར་འཛོམས་པའི་སྐྱེས་ཕོ་མོ་ཚང་མས་དགའ་འབོད་ཀྱི་སྐད་གསེང་མཐོན་པོར་བསྒྲགས།

ཨ་རིའི་མི་དམངས་ས་ཡ་མང་པོས་གཟུགས་མཐོང་བརྙན་འཕྲིན་བརྒྱུད་ནས་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་དང་ཀིང་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བར་བལྟས་ཡོད་ལ། ཁོང་ཚོས་ཉིན་མོ་དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཆེས་རིན་ཐང་ལྡན་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཡོད།

དབྱར་ཁ་དེར་མི་རིགས་ནག་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ནང་དུ་ནང་འཁྲུག་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱར་བྱུང་མ་སྲོང་བའི་མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་གོམ་སྟབས་ཆེན་པོ་སྤོས། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོར་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་དེ་དག་ལ་མི་རིགས་དཀར་པོའི་རིགས་ཞེན་གྱི་ལྟ་བ་མཁྲེགས་འཛིན་མཁན་ཚོས་རྩོལ་ལན་སློག་རྒྱུ་མཚམས་བཞག་མེད། དེར་ད་དུང་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་པར་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཐབས་མང་པོ་སྤྱེལ་གྱི་ཡོད་ལ། དེ་ལས་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་གཉིས་ནི་ཆེས་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༦ པའི་ཚེས་༡༣ ཉིན་མི་སི་སི་པི་མངའ་སྡེའི་རྫག་སོན་(Jack-son)ས་ཁུལ་དུ་མི་རིགས་ནག་པོའི་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་སྣེ་ཁྲིད་

མཁན་གྲགས་ཆེན་མེ་ལྷར་ཨེ་ཕེར་ས་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྐེ་བསྒྲོངས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༡༥ ཉིན་ཨཱ་ལཱ་བཱ་མཱ་ས་ཁུལ་གྱི་བྷིར་མིན་ཧཱམ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་ཁྲིམས་ཚོག་བྱེད་སའི་ཡེ་ཤུ་ལྷ་ཁང་ཞིག་གི་ནང་དུ་འགག་རྫས་གཡུགས་ཤིང་། གཟའ་ཉི་མའི་འཛིན་གྲྭའི་ནང་གི་མི་རིགས་ནག་པོའི་སློབ་ཕྲུག་བུ་མོ་བཞི་བསད།

དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༡༡ པའི་ཚེས་༢༢ ཉིན་ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པའི་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་གཞན་ཞིག་བརྩམས་ཏེ། དེང་སང་གི་ཊེག་སཱ་ས་(Texas)ས་ཁུལ་གྱི་ཌལ་ལཱ་ས་(Dallas)རུ་སྲིད་འཛིན་དམ་པ་ཀེན་ནའེ་ཊི་སྐུ་སྲོག་མེ་མདའི་ཁ་ནས་ཤོར། ཐོག་མར་སུས་ཀྱང་སྲིད་འཛིན་མཆོག་དགྲོངས་མཁན་དེ་སུ་ཡིན་མ་ཤེས། འོན་ཀྱང་ཀིང་གི་ངོས་ནས་དེ་ནི་འཁོན་འཛིན་གྱི་འབྲུགས་རྐྱེན་ཞིག་གིས་ཡིན་པ་ལས་མི་སྣེར་ཞིག་ལ་མཇུབ་མོ་འཛུགས་ས་མེད་པར་བརྗོད་དེ། ཁོང་གིས་"སྲིད་འཛིན་དམ་པ་ཀེན་ནའེ་ཊེ་ཡི་གྲོངས་རྐྱེན་ལ་ཨུ་ཅག་ཚང་མར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། ཨུ་ཅག་གིས་འཁོན་འཛིན་ལ་བཟོད་སྒོམ་བྱས་པ་རེད། ཨུ་ཅག་གི་མི་ཚེའི་འཚོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཡོད་ཚད་ནང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ལ་བཟོད་སྒོམ་བྱས་པ་རེད། ཨུ་ཅག་གིས་མི་ཞིག་གི་འཚོ་གནས་ལ་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ལུགས་དང་མཐུན་ཚེ་ད་གཟོད་མི་དེའི་ཚེ་སྲོག་ལ་རིན་ཐང་སྤྲོད་པ་དང་དེ་ལྟར་མིན་ན་ཕ་རོལ་པོའི་ཚེ་སྲོག་ལ་རིན་ཐང་མི་སྤྲོད་པའི་རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་གྱི་རིགས་ལ་བཟོད་སྒོམ་བྱས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་ལུགས་བཟང་འདི་དར་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་མཐར་ཚང་མས་གུས་བརྩི་བྱེད་སའི་སྲིད་འཛིན་དམ་པ་

ཁོང་གི་སྐུ་སྲོག་ལའང་བར་ཆད་བྱུང་བ་རེད། ཁྱེ་ཅག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་གཞི་བརྗོད་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་སྐུ་གྲོངས་བར་སྙུ་དན་ཞུ་བ་དང་ལྷན་དུ། ང་རང་ཚོའི་ལུས་སེམས་ཀུང་རྗེས་ལུས་ཀྱི་ནད་གཙོང་གིས་གཟིར་ཀྱིན་ཡོད་པར་གདུང་ཚོར་ཟབ་མོ་སྐྱེ་དགོས།”གསུངས།

སྤྱི་ཟླ་༦ པའི་ནང་སྲིད་འཛིན་དམ་པ་ཀེན་ནའེ་ཊེ་མཆོག་གིས་གྲོས་ཚོགས་ནང་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་མཚམས་འཇོག་ཡོང་ཐབས་སུ་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ཆ་ཁྲིམས་ཉུས་པ་ལྡན་པ་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱ་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ་བཏོན། སྲིད་འཛིན་དམ་པ་ཁོང་སྐུ་གྲོངས་བའི་སྐབས་སུ་ད་དུང་ཆ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་དེ་གཏན་ལ་ཕབ་མེད། ཉིན་ལྟ་ཡི་རྗེས་སུ་སྲིད་འཛིན་གསར་པ་ལེན་ཏོན་བྷི་ཇོན་སན་(Lyndon B. Johnson)མཆོག་གིས་གྲོས་ཚོགས་ནང་གཏམ་བཤད་གནང་སྟེ་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་ཡོང་བར་ཆ་ཁྲིམས་ནང་སྒྲིག་གཞི་དེ་གང་མགྱོགས་གཏན་འབེབས་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ་བཏོན་པ་དང་། ཁོང་གིས་དེ་ནི་སྐུ་གཤེགས་པའི་སྲིད་འཛིན་དམ་པ་ཀེན་ནའེ་ཊེ་མཆོག་ལ་གུས་བཀུར་དང་དྲན་གསོའི་རྣམ་པ་མཚོན་པའི་བྱ་གཞག་གལ་ཆེན་ཞིག་ཀུང་ཡིན་པར་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༨ ལོའི་ཟླ་༢ པའི་ཚེས་༣ ཉིན་གྲོས་ཚོགས་ནང་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་ཡོང་བར་ཆ་ཁྲིམས་ནང་སྒྲིག་གཞི་དེ་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུའི་མོས་མཐུན་བྱུང་ཞིང་། སྲིད་འཛིན་དམ་པ་ཇོན་སན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་མིང་རྟགས་བཀོད། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོམས་ཆེན་དཀར་པོའི་ནང་དུ་སྲིད་འཛིན་ཇོན་སན་

གྱིས་གྲོས་མཐུན་ལ་མིང་རྟགས་འགོད་པའི་སྐབས་དེར་ཀིང་ཡང་ཚོམས་ཆེན་དཀར་པོའི་ནང་དུ་ཕེབས་ཡོད། ཁྲིམས་སྲོལ་གཏན་འབེབས་བྱེད་པའི་གྲོས་གཞི་དེ་སྤྱི་ལོ ༡༩༦༤ ལོའི་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་རྒྱ་འཛིན་ཁྲིམས་གཞི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་། དེས་ནི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་གྲལ་རིམ་དང་པོའི་མི་སེར་གྱི་ངོ་བོར་བསྒྱུར་བར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྒྱ་འཛིན་ཁྲིམས་གཞི་དེའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི།

དང་པོ། མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེའི་རིགས་རྒྱུས་ལ་བལྟོས་ནས་ཟ་ཁང་དང་། མགྲོན་ཁང་། ལྷངས་རྫས་མཁོ་སྒྲོད་ཁང་དང་། གར་བསྟན་སོགས་སུ་འགྲོ་བའི་རང་དབང་ལ་ཚོད་འཛིན་གྱིས་བཀག་འགོག་བྱ་མི་ཆོག

གཉིས་པ། མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེའི་རིགས་རྒྱུས་ལ་བལྟོས་ནས་མང་ཚོགས་འདུ་འཛོམས་བྱ་སའི་གླིང་ག་དང་། ཆུར་རྐྱལ་ས། མཚོ་འགྲམ་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་སོགས་སུ་འགྲོ་བའི་རང་དབང་ལ་ཚོད་འཛིན་གྱིས་བཀག་འགོག་བྱ་མི་ཆོག

གསུམ་པ། མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འཛིན་རིམ་དྲུག་པ་སློབ་མཐར་ཕྱིན་ཡོད་ཚེ་ཚོད་ལྟའི་ཡིག་རྒྱུགས་གཏོང་མི་དགོས་པར་འོས་ཤོག་འཕེན་ཆོག་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད།

བཞི་པ། ངལ་རྩོལ་ལས་མི་བརྒྱ་ལས་མང་བའི་བཟོ་ལས་ཐོན་སྐྱེད་སྡེ་ཁག་ཆེན་པོ་དག་དང་། ཚོགས་མིའི་གྲངས་འབོར་བརྒྱ་ལས་བརྒལ་བའི་མནའ་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་དག་གིས་བྱ་གཞག་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་ལས་མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལས་ཁུངས་ནས་ཕུད་མི་ཆོག

ལྔ་པ། ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་པའི་ངོས་ནས་མི་རིགས་དཀར་

ནག་གི་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཚོ་ཁྲིམས་ རྣར་ཁྲིད་དེ་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་ཚོག སྐབས་འདིར་ཀིང་གི་མཚན་སྙན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་ཡོད། ཁོང་ལ་ཨ་རི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དང་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་མང་པོ་ཕུལ། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༩ ལོའི་ཟླ་༡༠ པའི་ནང་ཀིང་ལ་འཛམ་གླིང་ནང་གི་གཟེངས་རྟགས་ཆེ་ཤོས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་གཟེངས་རྟགས་དེ་ཕུལ། ནོར་ཝེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ནང་གི་ནོ་སྦྲེལ་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་བའི་སྡེ་ཚན་གྱི་ངོས་ནས་ཁོང་ལ་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་དེ་ཕུལ་བ་རེད། ཀིང་གིས་གཟེངས་རྟགས་དེ་ཡིས"རང་དབང་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རྩིས་ཐང་རག་པར་འབད་པ་བྱེད་མཁན་ཚོ་ལ་འཛམ་གླིང་མི་དམངས་ཚང་མས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།"ཅེས་གསུངས། དེ་ནི་དྲང་བདེན་འཐོབ་པར་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཞུགས་མཁན་གྱི་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོར་ཐོབ་པའི་ལེགས་སྐྱེས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། གཟེངས་རྟགས་དེས་ཁོང་ལ་དྲང་བདེན་གྱི་སླད་དུ་འཐབ་རྩོད་བྱ་བར་སྤུར་མེད་ཀྱི་སྐུལ་ལྕག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པ་ནི་སྨོས་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

མཐར་ཁོང་ནོར་ཝེ་(Norway)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཆ་ཨོ་སུ་ལོའོ་(Oslo)ཞེས་པར་གཟེངས་རྟགས་དེ་བཞེས་ཆེད་གནམ་གྲུར་བསྡད་ནས་ཐེབས། ཁོང་གིས་ནོར་ཝེ་ཡི་ཨོ་ལྭ་ཕ་(Olav)རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ལྔ་པ་གཙོས་དེར་འཛོམས་པའི་མི་ཚང་མར"ཉེ་ཆར་ཨ་ལྷ་བྷ་མ་ས་ཁུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྙིང་མིན་ཕྲུམ་དུ་ངའི་རྗེས་འདུག་པ་ཚོས་མི་དང་མིའི་བར་ལ་སྤྱུན་ཟླའི་མཛའ་བརྩེ་བཅངས་དགོས་བའི་རེ་འདོད་ཀྱི་ཁ་

གཡང་བསྒྲགས་པའི་ལན་དུ། དྲག་ཤུགས་ཆེ་བའི་འཁྲིག་སྡུག་ནང་གི་ཆུ་གཏོང་བ་དང་། མཆེ་སྡེར་གཟེངས་ཤིང་འཇིགས་ཛམ་ཆེ་བའི་སྔོ་ཁྲི་གློད་དེ་བཙན་གནོན་བྱས་པ་མ་ཟད། ཤི་རྨས་ཀྱང་ཚབས་ཆེན་ཕོག་པ་དེ་ད་ལྟའང་ངའི་ཡིད་ངོར་ཨ་ལེར་དྲན་གྱི་འདུག་ལ། ཉེ་ཆར་མི་སི་སི་པི་མངའ་ཁུལ་གྱི་ཧྥི་ལ་ཌེལ་ཧྥི་ཡ་(Philadelphia)ས་ཆ་རུ་ན་གཞོན་ཚོས་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་རག་པའི་རེ་འདུན་བཏོན་པར་སྙིང་རྗེ་མེད་པའི་དྲག་གནོན་དང་། མི་གསོད་ཁྲག་སྒྱུར་གྱི་སྡིག་སྤྱོད་སྤེལ་བ་དེ་ད་ལྟའང་ངའི་ཡིད་ལ་ཨ་ལེར་དྲན་གྱི་འདུག དེར་བརྟེན་ངས་གཟེངས་རྟགས་འདི་ཕྱོགས་མཐའ་ཀུན་དམག་དཔུང་གིས་བསྐོར་བའི་ཁྲོད་དུ་ངར་ཤུགས་ཆུང་བའི་འཐབ་རྩོད་པ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་བཙོལ་ཞིང་། ནོ་སྦེལ་བྱ་དགའ་ཡི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་སྟེ་ཞི་བདེ་དང་སྤུན་ཟླའི་མཛའ་བརྩེ་ཐོབ་པར་རྩོད་ལེན་བྱས་ཀྱང་། ད་དུང་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མེད་པའི་ལས་འགྲུལ་ཞིག་ལ་ཕུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཤེས་འདོད་བྱུང་། བསམ་བློ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ཚེ་གཟེངས་རྟགས་འདི་ནི་ངས་དེ་རིང་ཚབ་བྱས་ཏེ་ལེན་པའི་ལས་འགྲུལ་ལ་གདེང་འཇོག་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེའི་དོན་ནི་འཚེ་མེད་ཞི་བ་ནི་དྲག་སྤྱོད་དང་བཙན་གནོན་ལ་བརྟེན་མ་དགོས་བར་དྲག་སྤྱོད་དང་བཙན་གནོན་ལས་ཐར་བར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགག་རྩའི་གནད་དོན་དང་དེང་སྐབས་མིའི་རིགས་ལ་མཁོ་བའི་བླང་དོར་གྱི་གནད་དོན་ལ་གསལ་འདེབས་བྱེད་པའི་དོགས་གཙོད་ཀྱི་དྲི་ལན་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་རེད།

"ངས་དེ་རིང་ཨ་རི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བཙོལ་བའི་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཤིག་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྲལ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཤིག་དང་

སྒྲགས་གཟེངས་རྟགས་འདི་དང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ངས་མིའི་རིགས་ནི་འཚོ་གནས་ཀྱི་གཙང་ངོགས་སུ་གཡེང་བའི་བེད་མེད་བདག་མེད་ཀྱི་ཅ་དངོས་ཤིག་དང་འདྲ་བར་འཛིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེར་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་ལ། ངས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་དམག་འཁྲུག་དང་རིགས་རྒྱུས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་མུན་པ་འཐིབས་ཤིང་སྐར་ཚོགས་ཀྱི་འོད་སྣང་མེད་པའི་མཚན་མོ་འབབ་ཞིག་ལས་ཞི་བདེ་དང་སྤུན་ཟླའི་མཛའ་བརྩེ་ཡི་ཉི་གཞོན་འཛུམ་པའི་འོད་སྣང་ཞིག་འཆར་རྒྱུ་གཏན་ནས་མེད་པར་མོས་མཐུན་མི་བྱེད།"

ཀིང་གིས་ནོ་སྦེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་དང་ལྷན་དུ་ཐོབ་པའི་ཨ་སྒོར་༥༤༠༠༠ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་ཆེད་དུ་སྤྲད།

བཅུ་གཉིས་པ། ཨཱ་ལཱ་བྷཱ་མཱ་ས་ཁུལ་དུ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ།

རིང་པོ་མ་སོང་བར་དྲང་བདེན་ཆེད་དུ་སྤེལ་བའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེའི་དབང་གིས་ཀིང་ཨཱ་ལཱ་བྷཱ་མཱ་ས་ཁུལ་གྱི་སེལ་མཱ་(Selma)ས་གནས་སུ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་། ཨཱ་ལཱ་བྷཱ་མཱ་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མངའ་སྡེ་གཞན་དག་ནང་དུ་ད་དུང་ཡང་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད། སེལ་མཱ་ས་གནས་ཀྱི་མི་འབོར་ཕྱེད་ལྷག་མི་རིགས་ནག་པོ་ཡིན་མོད། མི་རིགས་ནག་པོ་བརྒྱ་རེའི་ནང་ནས་གཅིག་གིས་མ་གཏོགས་འོས་འཕེན་ཐུབ་ཀྱི་མེད། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་ནང་ནས་འོས་ཤོག་འཕེན་པར་ཐོ་འགོད་བྱེད་མཁན་ཚོ་དཀའ་ངལ་ལ་གཏོད་ཀྱི་ཡོད་དེ། ཁོང་ཚོར་ཁྲིམས་

ལུགས་ནང་གི་དོན་ཚན་རིང་པོ་རེ་བློ་ཐོག་ནས་ཤར་མར་སྐྱོར་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་འདོན་གྱི་ཡོད་ལ། མཚམས་རེར་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་རང་གི་མིང་ཡིག་གི་དག་ཆ་ཙུང་ནོར་བ་ཙམ་གྱིས་འོས་ཤོག་འཐེན་པར་ཐོ་འགོད་བྱེད་པའི་ཁྲམས་ནས་ཕྱིར་ཕུད་ཀྱི་ཡོད། སྐྱོན་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ལའང་ཁ་གཡར་ཏེ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་ལག་ནས་འོས་ཤོག་འཐེན་པའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥ ལོའི་ནང་ཀིང་གིས་སེལ་མླ་ས་ཁུལ་དུ་འོས་ཤོག་འཐེན་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ཐོ་འགོད་བྱ་ཐུབ་ཐབས་ལ་འབད་རྒྱུའི་འགོ་བཙུགས། ཁོང་གིས་སྔོ་ཁྲིད་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་འཁོར་ཆེན་ཞིག་གིས་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱིས་ཁྲིམས་རའི་ཕྱོགས་སུ་འོས་ཤོག་འཐེན་པར་ཐོ་འགོད་བྱེད་དུ་སོང་། ཁྲིམས་ར་རུ་སླེབས་དུས་ཁོང་ཚོ་ཤེ་རི་ཧྥ་ཇིམ་ཀ་ལཱག་(Sheriff Jim Clark)ལ་ཐུག མི་ཚོས་བཤད་རྒྱུན་ལ་ཁོང་གི་མངའ་འོག་ན་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་ཁ་ཤས་ཀེ་ཀེ་ཀེ་ཡི་ཚོགས་མི་ཡིན་པར་བརྗོད། ཀ་ལཱག་གིས་བཀའ་རྒྱ་བཏང་སྟེ་བདུན་ཕྲག་བདུན་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཉིས་སྟོང་བཙོན་ལ་བཙུག་པ་དང་། དེའི་ནང་གི་གཅིག་ནི་ཀིང་ཡིན།

སྐབས་དེར་མཚན་མོ་ཞིག་ལ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ནང་ཞུགས་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཞིག་གྲོང་རྫལ་དང་ཉེ་སར་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་བསད། ཁོང་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མ་ཆད་གོང་མེ་མདའ་རྒྱག་མཁན་དེ་མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་དམག་མི་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད། ཀིང་གིས་སེལ་མླ་ས་གནས་ནས་བར་ཐག་མ་ལེ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ཡོད་པའི་མོན་ཊ་གྷོ་མི་རི་ས་ཁུལ་གྱི་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཁང་བར་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱིས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་བར་གྲ་སྒྲིག་བྱས། ཁོང་གིས"ངས་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་འགག་རྫས

མི་གཡུག་པའི་འགན་ལེན་བྱ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ལ། ངས་ཁྱེད་ཀྱིས་གཅར་རྡུང་སྤྲོད་མི་དགོས་པའི་ཁག་ཐེག་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་དྲང་བདེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཅིས་ཀྱང་ལང་ཐུབ་དགོས།”ཞེས་གསུངས། ཨ་ལ་བླ་མ་ས་ཁུལ་གྱི་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་རྗོར་ཇེ་ཝ་ལྷ་ལ་སེ་(Georgia Wallace)ཡིས་ཞི་བའི་གྲོམ་བགྲོད་དེ་འགོག་ཐབས་བྱས། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཀླི་༣ པའི་ཚེས་༧ ཏེ་རེས་གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན་མི་རིགས་ནག་པོ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཙམ་དང་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མོན་ཊ་ཀོ་མི་རེ་ས་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་རྒྱུའི་གྲོམ་བགྲོད་འགོ་བཙུགས། སེལ་མ་ས་གནས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་བརྒལ་མ་ཐག་དྲག་ཆས་དཀྲིས་པའི་ཨ་ལ་བླ་མ་ས་ཁུལ་གྱི་དམག་མི་དྲུག་ཅུ་ཙམ་གྱིས་ཁོ་ཚོའི་མདུན་ནས་བཀག་པ་དང་། ཤེ་རི་ཧྲ་ཀ་ལྷག་གིས་མངགས་པའི་མི་ཚོ་ཡང་དེར་སླེབས་ཡོད་ལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྟ་བཞོན་ཡོད། མངའ་སྡེའི་སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་ཞིག་གིས་ཞི་བའི་གྲོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོ་ཕྱིར་ལོག་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། ཁོས་ཞི་བའི་གྲོམ་བགྲོད་པ་ཚོ་ལ་དུས་ཡུན་སྐར་མ་གཉིས་ཀྱི་གོ་སྐབས་སྤྲད་དེ་དེའི་ནང་ཚུད་ལ་ཕྱིར་ལོག་དགོས་ཞེས་བཤད། འོན་ཀྱང་ཞི་བའི་གྲོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོ་ཕྱིར་མ་ལོག་པར་རང་སོར་བསྡད་པས། སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་ཚོ་ཞི་བའི་གྲོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་སྟེ། མིག་ཚ་བའི་དུག་རླངས་དང་། དབྱུག་པ་དང་། ལྕག་ཆན་སོགས་སྤྱད་ནས་ཉེས་རྡུང་བཏང་། ཞི་བའི་གྲོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཁ་ཤས་ས་རུ་འགྱེལ་བའི་སྟེང་དུ་རྟ་བཏང་སྟེ་རྨིག་པས་བརྫི་རུ་བཅུག མི་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཅིག་ལ་རྨས་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་ཐོག་ནས་སྨན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་དགོས་བྱུང་།

ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་གནས་ཚུལ་དེ་ཐོས་པས་ཁོང་ཁྲོ་རབ་ཏུ་ལངས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱིས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ། སྤྱི་ཟླ་༣ པའི་ཚེས་༥ སྔ་རེས་གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་ཀིང་གིས་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་གཞན་ཞིག་སྤེལ་རྒྱུའི་འཆར་སྒྲིལ་བྱས། སྐབས་དེར་ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཀུན་ནས་མི་རིགས་དཀར་པོའི་ཡེ་ཤུ་ཆོས་ཁང་གི་ཆོས་དཔོན་དང་བླ་མ། ཁྲིམས་ལུགས་སློབ་དཔོན་གྱི་རིགས་སོགས་མི་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་སེལ་མ་ས་གནས་སུ་ཡོང་ནས་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས། ཡང་བསྐྱར་སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་ཚོས་ཁོང་ཚོ་སུ་མཐུད་ནས་འགྲོ་རུ་མ་བཅུག་པར་བཀག་སྡོད། ཐེངས་འདིར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འགོག་ཐབས་བྱེད་པ་ལས་སྔར་བཞིན་དྲག་པོ་མ་བྱས།

འོན་ཀྱང་དགོང་མོ་དེར་སེལ་མ་ས་ཁུལ་དུ་ཁྲིམས་མེད་ལུགས་མེད་ཀྱི་མི་རིགས་དཀར་པོ་གསུམ་གྱིས་མི་རིགས་དཀར་པོའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་དཔོན་གསུམ་ལ་གཅར་རྡུང་བྱས་པ་དང་། གཅར་རྡུང་བྱ་ས་དེ་དག་ལས་ སྐྱོ་ས་ཉོན་ནས་ཡིན་པའི་ཆོས་དཔོན་རྣམ་སུ་རེབ་སྐུ་གྲོངས་ཤིང་དོན་རྐྱེན་དེས་ཨ་རིའི་མི་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཐེབས། སྲིད་འཛིན་རྗོན་སན་གྱིས་"འདི་ནི་མ་འོངས་པར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་བསྐྱར་དུ་འབྱུང་རྒྱུར་སྔོན་འགོག་ནན་པོ་བྱ་དགོས་པའི་རྐྱེན་ངན"ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས། སྐབས་དེར་སེལ་མ་ས་ཁུལ་དུ་སོང་སྔེ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་ཚོ་དང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་ཇེ་མང་དུ་སོང་།

མཐར་ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་དཔོན་ཞིག་གིས་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་ལྷ་ལྷ་

སེ་(Wallace)དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མར་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་བྱེད་པ་དེ་བཀག་འགོག་མ་བྱེད་ཅེས་བཀའ་བཏང་ལ། ཁོང་གིས་ད་དུང་ཝཱ་ལཱ་སེ་ལ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོ་ལ་སྤྱི་བདེ་མི་སྣའི་ངོས་ནས་བདེ་འཇགས་ཐད་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། ཝཱ་ལཱ་སེ་ཡིས་མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་ངོས་ནས་གོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོར་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འགན་ལེན་བྱེད་པར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་རྒྱུའི་དངུལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པར། སྲིད་འཛིན་ཇོན་སན་གྱིས་ཨཱ་ལཱ་བྷཱ་མཱ་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྲུང་དམག་མི་དང་ཨ་རི་གཞུང་གི་དམག་མི་བཏང་སྟེ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོའི་བདེ་འཇགས་འགན་ལེན་བྱེད་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་བཀའ་བཏང་།

སྤྱི་ཟླ་༣ པའི་ཚེས་༢༡ ཉིན་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་མི་གྲངས་སུམ་སྟོང་བརྒལ་བ་ཞིག་མོན་ཊ་གྷོ་མི་རེ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་རྒྱུའི་འགོ་བརྩམས། སྐབས་དེའི་ལས་འགུལ་གྱི་སྣེ་ཁྲིད་མཁན་ནི་ཀིང་དང་རཱལ་ཕ་བྷན་ཆེ་(Ralf Bunche) གཉིས་ཡིན། ཁོང་ཚོས་ཉིན་ལྔའི་རིང་གོམ་བགྲོད་བྱས་ཤིང་། ཉིན་གང་གོམ་བགྲོད་བྱས་ཏེ་མཚན་མོར་ཞིང་ཁའི་ནང་དུ་ཉལ་གྱིན་ཡོད་པ་ཡིན་ལ༑ ཟ་མ་ཚ་བོའི་རིགས་ངོས་སྐྱེལ་འགྲུལ་འཁོར་ནང་ཁྲེར་ནས་ཁོང་ཚོར་མཁོ་སྤྲོད་ཡོང་ཐབས་བྱས། ཉིན་ལྔ་པ་དེར་ཁོང་ཚོ་གོམ་བགྲོད་ཀྱིས་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་ཐང་དུ་སླེབས་ཤིང་། དེར་མི་རིགས་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་ཞུགས་བྱས། ཁོང་ཚོས་ཝཱ་ལཱ་སེ་ལ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་བཤད་འདོད་ཡོད་མོད། ཝཱ་ལཱ་སེ་ཁོང་ཚོའི་མཐོང་སར་མ་བྱུང་། སྐབས་དེར་ཀིང་གིས་གཏམ་བཤད་ཅིག་སྤེལ།

ཁོང་གིས"མི་ཚོས་ང་ཚོ་འདིར་སླེབས་ཐབས་མེད་པར་བཤད་སྒྲོང་ཡོད་ལ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ད་དུང་ང་ཚོ་ཚང་མ་བསད་ནས་མ་ཚར་ན་ཁྱེད་ཚོ་ས་ཆ་འདིར་སླེབས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་མ་བྱེད་ཅེས་བཤད་སྒྲོང་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་རིང་འཛམ་གླིང་མི་མང་ཚང་མས་ང་ཚོ་འདིར་འགྲོར་ཧེ་ང་ཚོས་སུ་ལ་ཡང་བསླུ་བྲིད་བྱེད་དུ་འཇུག་རྒྱུ་མིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།"ཅེས་གསུངས།

ཀིང་གིས་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། འོས་བསྡུ་བྱ་སའི་ས་ཆ་ཁག་དང་། དེ་བཞིན་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནད་དོན་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་མང་ཙམ་སྤེལ་བའི་འཆར་སྒྲུལ་བྱས་ཤིང་། ཁོང་གིས"ད་ལྟ་ང་ཚོར་ངེས་པར་དུ་རང་དབང་རག་དགོས་ལ། འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་ངོས་ནས་འདྲ་མཉམ་གྱི་བདག་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་དགོས།"ཞེས་བཤད།

ལས་འགུལ་སྤེལ་ཚར་རྗེས་གོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོ་ཞི་བའི་ངང་ནས་རང་སར་སོང་སོད། དགོང་མོ་དེར་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་མང་དག་ཅིག་སྤེལ། སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་སྐོར་ལ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་མི་རིགས་དཀར་པོའི་བུད་མེད་ཞིག་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་མོ་རང་གི་རླངས་འཁོར་ནང་བསད། ཀེ་ཀེ་ཀེ་ཡི་ཚོགས་ཁུངས་ཀྱི་མི་གསུམ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་གཉིས་ལ་ལོ་བཅུའི་ཁྲིམས་ཆད་བཅད།

ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་འགོ་མ་བཙུགས་གོང་སྔོད་འཛིན་ཇོན་སན་གྱིས་གྲོས་ཚོགས་སུ་གཏམ་བཤད་ཅིག་གནང་ས། ཁོང་གིས"རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱིན་ནླ་མི

རིགས་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པར་བྱ་དགོས། ཁག་ཅིག་ལ་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་ཚབས་ཆེན་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མས་རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་དང་བྲང་བདེན་མིན་པའི་ལས་ལ་གཞོལ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱ་དགོས།”ཞེས་གསུངས།

ད་དུང་སྲིད་འཛིན་རྗོན་སན་གྱིས་གྲོས་ཚོགས་ནང་དུ་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཁྲིམས་གཞི་གསར་པ་ཞིག་རྩ་ཁྲིམས་ནང་གཏན་འབེབས་བྱ་དགོས་པའི་གྲོས་འཆར་བཏོན་པ་དང་། གྲོས་འཆར་དེ་རྩ་ཁྲིམས་ནང་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༥ ལོར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྩ་ཁྲིམས་ནང་གི་འོས་བསྡུའི་ཐོབ་ཐང་གི་སྒྲིག་གཞིའི་དོན་ཚན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། འོས་བསྡུའི་ཐོབ་ཐང་གི་སྒྲིག་གཞི་ཞིག་རྩ་ཁྲིམས་ནང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེས། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༩ ལོར་མི་རིགས་ནག་པོའི་ས་གནས་སོ་སོའི་མི་འབོར་གྱི་གྲངས་ཚད་ཕྱེད་ཀ་མ་ཟིན་ཙམ་གྱིས་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་ཡིག་རྒྱུགས་གཏོང་དགོས་པའི་ལམ་སྲོལ་དེ་རིགས་མེད་པར་བཟོས་པ་མ་ཟད། འོས་བསྡུ་བྱ་སའི་ས་གནས་ཁག་ཏུ་འོས་ཤོག་འཕེན་མཁན་ཚོ་ཐོ་འགོད་བྱ་བར་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་རྣམས་སྲིད་གཞུང་གི་ངོས་ནས་གཏོང་རྒྱུ་བྱས། དེ་ནི་སེལ་མ་ས་གནས་སུ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་བྱས་པ་དེར་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

བཅུ་གསུམ་པ། དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་སེལ་ཆེད་ འཐབ་རྩོད་བྱས་པ།

ཀིང་གིས་སེལ་མ་ས་གནས་སུ་གཏམ་བཤད་གནང་བའི་སྐབས་དེ་ནི་ཁོང་གི་བྱ་

གཞག་ཚང་མར་གྲུབ་འབྲས་གཡུར་དུ་ཟ་བ་སྨིན་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་ཁོང་གི་ཕྱུགས་བསམ་བཙངས་སའི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལུགས་ལ་གོད་ཆག་ཚབས་ཆེན་བྱུང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༨ ལོའི་དབྱར་ཀ་དེར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཁ་ཤས་ནང་འཚོ་ཐབས་ཞན་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་ནང་ཟིང་འཁྲུག་ལངས། སྐབས་དེ་ནི་དུས་ཡུན་རིང་ཞིང་ཚ་བ་ཆེ་བའི་དབྱར་ཟླ་དང་པོའི་ནང་ཡིན་ལ༏ དེའི་རྗེས་སུ་ཟིང་འཁྲུག་གི་གནས་ཚུལ་ཇ་ཇེ་དྲག་ཏུ་སྒྱུར། གྲོང་ཁྱེར་ཝཱ་ཊ་ས་(Watts) དང་། ནེ་ཝཱག་(Newark)དང་། ཊེ་ཁྲི་རོ་ཊ་(Detroit)སོགས་སུ་བྱུང་བའི་དོན་རྐྱེན་དག་ཚགས་པར་ཁག་གི་སྟེང་དུ་གླེང་གཞི་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་སྒྱུར། གྲོང་ཁྱེར་འདི་དག་གཙོས་གྲོང་ཁྱེར་གཞན་དག་གི་ནང་དུ་འང་མི་རིགས་ནག་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཁང་པ་མེར་བསྲེགས་པ་དང་། ཚོང་ཁང་དག་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་དང་དམག་མི་ལ་འཁྲུག་རྩོད་བྱེད་པ་སོགས་བྱས། གྲོང་ཁྱེར་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོར་བཅོམ་གྱི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ལ། གཏོར་བཅོམ་དེའི་ཁྲོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་ཆེ་སྲོག་ཀྱང་ཤོར་ཡོད་དེ། མི་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ལྷག་གི་སྲོག་ཤོར་ཡོད་པ་དང་། མི་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་ལ་རྨས་སྐྱོན་ཐེབས་ཡོད།

ཟིང་འཁྲུག་འདིའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། ཇ་ཁྲིམས་ནང་བཀོད་པའི་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་དེས་གནད་འགག་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ནང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་མི་རིགས་ནག་པོ་མང་ཆེ་བ་ཞིག་གི་འཚོ་གནས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཧ་ཅང་དབུལ་པོངས་ཡིན། མི་རིགས་ནག་པོ་

མང་པོ་ཞིག་ལས་མེད་ཡིན་ལ། ལས་ཀ་ཡོད་པ་ཚོས་ཀྱང་རང་གི་ལག་ཤེས་ཡར་རྒྱས་མི་འགྲོ་བའི་ལས་ཀའི་རིགས་གཉེར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ་གླ་ཆ་ཡང་ཧ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཞིག་ལས་རག་གི་མེད། བོད་ཚོའི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུ་ས་བདག་ལ་ཁྲལ་འཇལ་རྒྱུ་དང་། ཟས་གོས་ཉོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཐད་ནས་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་དང་། ས་ཆ་ཁ་ཤས་སུ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་སྡོད་ཁང་དག་ཀྱང་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར་བའི་སྙིང་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཁང་པའི་རྩིག་ལྡེབས་དག་ལ་སེར་ཀ་གས་ཤིང་ནང་དུ་ཙི་ཙི་དང་འབྲི་ཤིག་དང་འབུ་ཞུ་ལུ་མ་སོགས་གང་ས་གང་དུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ལ། ཆུ་དྲང་སའི་ལྕགས་སྦུག་སོགས་ལ་ཡང་བཙའ་ཆགས་ཏེ་སེར་ཀ་གས་ནས་ཡོད། ས་ཁུལ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་ལྗོགས་སྐྲམ་དང་ནད་ཡམས་ཀྱིས་མནར་གྱིན་ཡོད། ཡ་ང་བའི་གནས་སྟངས་འདིའི་རྐྱེན་གྱིས་ས་ཁུལ་དེ་དག་ནང་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ལས་ཀ་ལས་མཁན་དང་བཟི་སྨན་སྤྱོད་རྒྱུར་གོམས་ཡོད་མཁན་མང་པོ་ཡོད། མི་རིགས་ནག་པོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་མུན་ནག་དེ་ལས་ཐར་ཐབས་ཤིག་མེད་པར་སྣང་གི་ཡོད་ལ། ཡི་མུག་དང་ཁོང་ཁྲོའི་ཁྲོད་ནང་ཁུལ་དུ་བསྲེག་རེས་བྱ་རྒྱུའི་འགོ་བཙུགས་པ་རེད།

གནད་དོན་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཁག་ཅིག་ཡོད་ལ༏ ཁོང་ཚོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མེ་འབར་བའི་སྟེང་ལ་སྣུམ་བླུགས་པ་ལྟར་ཟིང་འཁྲུག་ཧེ་ཆེར་གཏོང་གི་ཡོད། མི་རིགས་ནག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་དེ་རིགས་ཀྱིས་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་རང་དབང་དང་ཆེ་མཐོང་སྐོར་མི་གླེང་བར་མི་རིགས་ནག་པོའི་དཔའ་ངར་གྱི་སྐོར་གླེང་བ་དང་། ཁོང་ཚོས་བརྩེ་སེམས་དང་འཚེ་བ་མེད་པའི་སྐོར་མི་གླེང་བར་གཞུང་ལམ་གྱི་

ནང་དུ་གཡུལ་འགྱེད་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་གླེང་གི་ཡོད། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཅིག་གིས། སྤྱན་རྣ་ཚོ། ཉག་སྤྱོད་སྤེལ་རྒྱུ་ནི་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་ལག་ཏུ་མེ་མདའ་ཞིག་བཞག་སྟེ་རང་གི་དགྲ་བོ་སོད་ཅིག་ཟེར་ཚེ། ངས་སྲིད་འཛིན་ཇོན་སན་གྱི་སྐུ་ལུས་གསོད་དགོས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཨ་རི་རྒྱལ་ཁབ་ང་ཚོའི་འདོད་མོས་དང་མཐུན་པའི་ཁ་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྲོ་ཚེ་ང་ཚོས་ཨ་རི་རྒྱལ་ཁབ་མེ་ལ་བསྲེག་ཆོག་ཅེས་བཤད་སྐོང་།

ཀིང་གིས་དབྱུལ་ཕོངས་དང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཐིམ་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་ཟིང་འཁྲུག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གསལ་བོར་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་རྒྱུན་དུ་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་སྲོལ་དང་དབྱུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནད་དོན་གཉིས་ནི་གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་རེད། མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོ་དབྱུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱོར་འདོད་ཁོན་རེད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོར་ཀིང་གིས་འདྲ་མཉམ་ནི་བརྩེ་མཐོང་ཞིག་རེད། བརྩེ་མཐོང་ཞིག་ཐོབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདུན་ཕྲག་རེའི་འཚོ་བ་འཕྱོལ་ཐབས་ཀྱི་གླ་ཆ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་རག་པའི་རེ་བ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥ ལོ་བར་ཀིང་གིས་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་དང་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་འཐབ་རྩོད་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དབྱུལ་ཕོངས་དང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཐིམ་པའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་ཟིང་འཁྲུག་དོན་རྐྱེན་དེས་ཁོང་གི་སེམས་སུ་མི་སྐྱིད་པའི་རྨ་ཁ་ཆེན་པོ་བཟོས། ཁོང་གིས་དབྱུལ་ཕོངས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་དེའི་ཐད་བསམ་བློ་ཡང་ཡང་

བཏང་སྟེ། ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་མང་པོ་སྤེལ། སྐབས་འདིར་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་འཚོ་བའི་གནས་བབ་ཇེ་ཡག་ཏུ་ཡོང་ཆེད་དང་། ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་བའི་གོ་སྐབས་དང་ལས་ཀ་ཡག་པོ་གཉེར་རྒྱུ་རག་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་ཞིག་རེད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༦༦ ལོའི་དབྱར་ཁར་ཀིང་ཆི་ཀཱ་སྒོ(Chicago)ས་གནས་སུ་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་སྡོད་གནས་ཆ་ཚང་བའི་ཁང་པ་འཛུགས་བསྐྲུན་བྱས་ཏེ་དབུལ་གྲོང་གི་རྣམ་པ་ལེགས་བཅོས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཞུ་རུ་སོང་། ཕྱི་ཟླ་༨ པའི་ཚེས་༦ ཉིན་ཁོང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་གི་སྣེ་ཁྲིད་དེ་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོ་འདུས་སྡོད་བྱེད་སའི་ལམ་གཞུང་བརྒྱུད་ནས་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱིས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ། ཁོང་ཁྲོ་ལང་བའི་མི་རིགས་དཀར་པོ་མང་པོས་གོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོ་ལ་རྡོ་དང་། ཤེལ་དམ། བྱ་སྒོང་སོགས་ཀྱིས་གཞུས། ཀིང་གི་མགོ་ལའང་རྡོ་ལོག་ཅིག་གིས་གཞུས་ཏེ་ས་ལ་བསྒྱེལ་མོད་ཁོང་ཡར་ལངས་ནས་མུ་མཐུད་དུ་གོམ་བགྲོད་བྱས། དེ་རྗེས་གྲི་ཞིག་ཁོང་ལ་གཟས་ཏེ་གཡུགས་མོད། ཁོང་ལ་མ་ཕོག་པར་མི་རིགས་དཀར་པོའི་གཞོན་ནུ་ཞིག་གི་སྙེ་ལ་འཛེར། ཆུ་ཚོད་ལྔའི་རིང་མི་རིགས་དཀར་པོ་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཞི་བའི་གྲོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་ཏེ་ཟིང་འཁྲུག་ཆེན་པོ་སློང་ལ་ཁད་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་བདེ་མི་སྣ་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་གིས་མི་རིགས་དཀར་པོ་དེ་དག་ལ་ཁ་གཏད་བཅག་ནས་མང་པོ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱས།

ཆེ་ཀྲཱ་སློ་ས་གནས་སུ་སྤེལ་བའི་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་གཞན་དག་ལའང་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོས་རྫོ་དང་ཤེལ་དམ་གྱིས་གཞུས་ཤིང་། གོམ་བགྲོད་བྱེད་མཁན་ཚོར་དམོད་མོ་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོའི་དཔུང་ངོམས་བྱས། འོན་ཀྱང་ཀིང་གིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱ་མཚམས་འཛོག་མ་བྱས་པར་ད་དུང་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་མང་ཙམ་སྤེལ་རྒྱུའི་འཆར་སྒྲུལ་བྱས། ཁོང་གིས་ངལ་རྩོལ་བའི་གྲོན་ཆས་གོན་ཏེ་ལག་ཏུ་ཕྱུགས་མ་ཐོགས་ནས་དབུལ་པོ་ཚོ་འདུག་སའི་སྲང་ལམ་གཙང་མ་བཟོ་རོགས་བྱས་ལ། ད་དུང་ཁོང་གིས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཚོགས་ཁང་སྒོ་ལ་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་རེ་འདུན་དོན་ཚན་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་སྦྱར།

སྐབས་དེར་ཀིང་གིན་གྱིས་ཡེད་ནམ་(Viet Nam)གྱི་དམག་འཁྲུག་ལའང་ངོ་རྒོལ་ཡོད་པའི་གཏམ་བཤད་བྱས། ཁོང་གིས་དེར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་དོན་ནི། ཁོང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་བའི་ལས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་མི་དགའ་བས་རེད། ཁོང་གིས"འགྲོ་བ་མི་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སྤེལ་ནས་གཅིག་ཤ་གཅིག་གིས་ཟ་བ་ལྟ་བུའི་འཕོན་འཛིན་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་སླེབས་པ་རེད། མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོའི་དགོས་འདུན་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཡོངས་ལ་ཞི་བདེ་བསྐྱུན་པར་ལྟོགས་པའི་ཟས་དང་སྐོམ་པའི་ཆུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྲིད་ངེས།"ཞེས་གསུངས། ཀིང་གི་བསམ་པར་ཡེད་ནམ་དམག་འཁྲུག་གིས་ནང་རྒྱལ་དུ་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་ཐད་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུ་དང་དབུལ་ཐོངས་ཀྱི་འཁྲུག་རྐྱེན་སེལ་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཇེ་ཞན་དུ་བཏང་སོང་སྙམ་གྱི་ཡོད།

བཅུ་བཞི་པ། མཐར་རང་དབང་གི་དཔལ་ལ་རོལ་བ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོའི་ལོ་འགོར་ཀིང་གིས་ཕ་ཤེང་ཊོན་ཧྲུ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་གཞན་ཞིག་སྤེལ་འཆར་འཐེན། ལས་འགུལ་དེ་ནི་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་མི་རིགས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་དུ་སྤེལ་རྩིས་ཡིན་ལ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་གྲོས་ཚོགས་སུ་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་མི་མང་ཚང་མར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུའི་ཁྲིམས་གཞི་ཞིག་གཏན་འབེབས་ཡོང་ཆེད་ཡིན། ཁོང་གི་རེ་བ་ནི་མི་ཚང་མར་བྱ་བ་ཞིག་རག་རྒྱུ་དང་ཡོང་འབབ་ཡག་པོ་ཞིག་རག་རྒྱུ་དེ་རེད། ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༢༢ ཉིན་སྤེལ་འཆར་ཡོད།

འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཟླ་༣ པའི་ནང་དུ་ཀིང་གྲེ་ནེ་སེའི་(Tennessee)ས་ཁུལ་གྱི་མེམ་ཧྥི་ས་(Memphis)ལ་ཕྱིན་པ་དང་། དེར་གད་སྙིགས་གཙང་མ་བཟོ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོས་ལས་མཚམས་བཞག་སྟེ་རྩོད་རྒོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཀིང་གིས་ཁོང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་སླ་ཆ་ཐེ་མཐོར་གཏོང་ཐབས་ཤིག་ཡོང་ན་སྙམ་པ་དང་། དེའི་ཆེད་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ལས་འགུལ་ཞིག་གི་སྔོ་ཁྲིད་རྒྱུ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ཟླ་༣ པའི་ཚེས་༢༨ དེ་རེས་གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེ་སྤེལ་རྒྱུའི་ཐག་བཅད། ལས་འགུལ་དེ་འགོ་བརྩམས་ནས་ཡུན་རིང་མ་འགོར་བར་མི་རིགས་ནག་པོའི་བྱིས་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྐུ་འཕྲོག་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པས། ཟིང་འཁྲུག་ལངས་ཏེ་གོམ་བགྲོད་ལས་འགུལ་མཚམས་འཇོག་བྱ་དགོས་བྱུང་། ཟིང་འཁྲུག་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཀིང་གི་སེམས་མ་སྐྱིད་པ་དང་། ཁོང་གི་བསམ་པར་ཟིང་འཁྲུག་

དེ་ནི་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལུགས་དང་འགལ་སོང་སྙམ། དེ་ནས་ཁོང་ཨླ་ཊ་ལྷན་ཊླ་ས་ཆ་ལ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ལོག་པ་དང་། ཕྱིར་མེམ་ཕྱི་ས་ས་ཆ་ལ་འགྲོ་འདོད་མེད་པའི་སྣང་བ་སྐྱེས། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་བསམ་པར་ཕྱིར་མེམ་ཕྱི་ས་ལ་མ་སོང་ན་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ལ་མགོ་སྐྲུར་བ་དང་ཁྲིད་ཅི་ཡོད་སྙམ་སྟེ། ཁོང་གིས་གྲོགས་པོ་ཚོ་ལ"མེམ་ཕྱི་ས་ས་ཆ་རུ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རན་གྱི་འདུག"ཅེས་བཤད། དེར་བརྟེན་ཀིང་ཕྱིར་མེམ་ཕྱི་ས་ས་ཆ་ལ་སོང་སྟེ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུའི་སྔ་གོན་བྱས། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༨ པའི་ཚེས་༣ ཉིན་ཁོང་གིས་གཏམ་བཤད་ཅིག་གནང་བ་དང་། གཏམ་བཤད་དེའི་མཇུག་ཏུ་ཁོང་གིས་འཆི་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྐད་ཆ་བཤད། ཁོང་མེམ་ཕྱི་ས་ས་ཆ་རུ་གསོད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཉེན་བརྡ་བཏང་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཁོང་ཨླ་ཊ་ལྷན་ཊླ་ནས་འཕུར་ཡོང་སའི་གནམ་གྲུའི་ནང་དུ་འགག་རྫས་བཞག་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱ་དགོས་ཀྱང་ཐུག་ཡོད།

ཁོང་གིས"འོན་ཀྱང་ང་ལ་མཚོན་ན་ད་སྐབས་འཆི་བ་ནི་འཇིགས་སྣང་དང་དོགས་སྣང་སྐྱེ་དགོས་ས་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། རྒྱུ་མཚན་ནི་ད་ལྟ་ང་རྒྱལ་ཁའི་རི་རྩེ་ལ་སླེབས་སོང་བ་འདི་རེད། ངས་རི་རྩེ་ནས་རྒྱང་ལྟ་བྱས་པས་ཕུགས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་དེ་མཐོང་བྱུང་། ང་ཁྱེད་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཡུལ་གྲུ་དེར་སླེབས་མི་ཐུབ་པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་མོད། འོན་ཀྱང་ངས་དོ་དགོང་ཁྱེད་ཚོར་ང་ཚོ་ཕུགས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ལ་སླེབས་ཐུབ་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་ཤེས་འདུག་འདོད་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་དོ་ནུབ་ཏ་ཅང་སྐྱིད་པོ་འདུག་ང་ལ་སེམས་ཁུར་བྱ་ས་གང་ཡང་མེད། ང་མི་སུ་ལ་ཡང་སྐྲག་གི་མེད། ངས་དཀོན་མཆོག་ཁོང་མགོན་སྐྱབས་གནང་བར་ཕེབས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་གཟི་

བྱིན་གྱི་འོད་སྣང་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་།”གསུངས། དེ་ནི་ཀིང་གི་ཆེས་མཐའ་མའི་གཏམ་བཤད་ཡིན་པ་རེད།

ཕྱི་ཉིན་དེར་ཁོང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཁོ་རང་གི་ལས་རོགས་ཚོ་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱས་ཤིང་། དེ་ནི་ཁང་རྩིག་ཅིག་གི་ཐོག་རིམ་གཉིས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ལས་རོགས་ཚོ་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལུགས་ནི་རང་རེའི་མེས་རྒྱལ་འདིའི་ཚེ་སྲོག་སྐྱོབ་པར་རེ་བ་བྱ་སའི་ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་དེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཁོང་གིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གྷན་དྷི་དང་ཡེ་ཤུ་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཀྱང་གླེང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ལས་རོགས་ཚོ་ལ་”ང་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ལ་ཡེ་ནས་མི་སྐྲག་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག”ཟེར། དེ་ལྟར་གླེང་མོལ་བྱས་རྗེས་ཀིང་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁྱམས་རའི་ནང་དུ་སོང་། ཁོང་གིས་དགོང་ཟས་མ་ཟོས་གོང་ངལ་གསོ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྙམ་པ་རེད། ཁྱམས་རའི་ནང་ནས་མར་བལྟས་ཏེ་འོག་ན་ཡོད་པའི་གྲོགས་པོ་གཉིས་ལ་ཁ་བརྡ་བྱས། སྐབས་དེར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྲང་ངར་ཧ་ཅང་ཆེ། ཀིང་གི་ཁ་ལོ་བས་སྟོད་ཐུང་ཞིག་ཁྱེར་ཡོང་ནས་སྤྲད་པར་ཁོང་གིས”ཡ””ཡ”ངས་གོན་ཆོག”ཟེར། གློ་བུར་དུ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པའི་སྐད་ཅིག་གྲག་བྱུང་། མེ་མདའི་སྐད་དེ་ཀིང་འདུག་སའི་ཁང་པའི་མདུན་གྱི་གཞུང་ལམ་དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཁང་པ་ཞིག་གི་ནང་ནས་གྲགས་བྱུང་། མདེའུ་དེ་ཀིང་ལ་ཐོག་ནས་ཁོང་རྩིག་ངོས་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་བརྡབས་ཏེ་ས་ལ་འགྱེལ་སོང་། ཁོང་གི་སྐྲེ་ལ་མདེའུ་ཐོག་ཡོད་པས་རྨ་ཁ་ནས་ཁྲག་དམར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བཞུར་བཞིན་ཡོད། མེམ་ཕྱི་ས་ས་གནས་ཀྱི་སྨན་ཁང་ལ་ཁྱེར་ནས་སོང་མོད། ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཁོང་སྐུ་གཤེགས། དེར་ཡོད་པའི་ཀིང་གི་ལས་རོགས་

ཚོའི་ནང་ནས་གཅིག་གིས་“མི་གསོད་ལག་དམར། ……མི་གསོད་ལག་དམར།”ཞེས་སྐད་ཆེན་པོ་བརྒྱབ། ཀིང་གིས་“བྱེད་སྟངས་དེ་འདྲ་མ་རེད།”ཞེས་བཤད། བུད་མེད་ཅིག་གིས་“ཨོ་ཅི་……དཀོན་མཆོག་མཁྱེན། ཁོ་ཚོས་ཁོང་གསོད་དགོས་དོན་མེད། ཁོང་ཚོས་ཁོང་གསོད་དགོས་དོན་མེད།”ཅེས་ངུ་སྐད་བརྒྱབ།

ཀིང་གི་སྐུ་ཕུང་ཨཊ་ལན་ཊ་ས་ཆ་ཡི་ཁྱིམ་ལ་ཁྱེར་ནས་ཡོང་སྟེ། སྔོན་ཚད་ཀིང་གིས་ཁོང་གི་ཡབ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་ཡུལ་ཨེ་བྷེ་ནེ་ཛེར་(Ebenezer) ཁྲིས་ཚོག་བྱེད་སའི་ལྷ་ཁང་དེའི་མཆོད་ཁྲིའི་མདུན་དུ་བཞག ཨ་རི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་མི་ཚང་མ་ཧང་སང་བ་དང་མྱ་ངན་གྱིས་ནོན་པར་གྱུར། སྲིད་འཛིན་འདས་པོ་ཀེན་ནའེ་ཏེ་ཡི་སྐུ་ལྟམ་གྱིས་ཀིང་གི་སྐུ་ལྟམ་ལ་སེམས་གསོ་བྱ་ཆེད་འཕྲིན་ཡིག་བཏང་ཞིང་། མོས་“ནམ་ཞིག་ལ་རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་འདིས་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཕམ་ཁ་ཉེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གོ་དོན་གསལ་པོ་ཞིག་རྟོགས་ཐུབ།”ཅེས་དྲི་བའི་ཚུལ་དུ་བྲིས་ཡོད།

ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༩ སྐྱེ་རེས་གཟའ་མིག་དམར་གྱི་ཉིན་ཕུང་པོ་དུར་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་འགོ་བཙུགས། ཡེ་ཤུ་ལྷ་ཁང་ཚུང་ཚུང་དེའི་ནང་ལོགས་སུ་ཀིང་གི་སྐུ་ལྟམ་གོ་རེ་ཊ་དང་། ཁོ་མོའི་བྱིས་པ་ཚོ། གཞན་ད་དུང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོས་ཁེངས་ཡོད་ལ། ལྷ་ཁང་གི་ཕྱི་ལོགས་སུ་མི་དམངས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་འདུ་འཛོམས་བྱས་ཡོད། ཀིང་གི་མཛད་རྗེས་ལ་བསྔགས་བརྗོད་དང་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་ཤིས་ཚིག་སྣ་ཚོགས་བརྗོད། འོན་ཀྱང་དེར་འཛོམས་པའི་མི་མང་ཚོའི་ཡིད་ལ་ཚོར་སྣང་ཟབ་མོ་སྤྲིན་པའི་ཚིག་ནི་ཀིང་ཁོ་རང་གིས་གནང་བའི་གསུང་བཤད་དེ་རེད། གསུང་བཤད་དེ་ནི་ཁོང་གིས་ལྷ་ཁང་ནང་

དུ་ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་མཐའ་མའི་སྐབས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཉིན་དེར་སྤྲ་སྤྲུད་འཕྲུལ་འཁོར་ཞིག་གི་ནང་དུ་གྲགས་བཙུག་ཡོད། གསུང་བཤད་དེའི་ནང་དུ་ཁོང་གིས "ང་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ཁ་བྲལ་ནས་འགྲོ་ཁའི་ཉིན་མཐའ་མ་དེར་འཛོམས་པའི་མི་ཚོར་བཤད་རྒྱུ་ཞིག་ནི། ང་ལ་དུར་འཇུག་བྱེད་པར་ཚོ་ག་གཟབ་རྒྱས་ཤིག་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་མི་ཞིག་གིས་དུར་མཆོད་དང་སྦྲགས་སྐྱེལ་མ་བྱེད་པའི་སྐད་ཆ་འདྲ་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཁོང་ལ་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་མ་བཤད་ཟེར་རོགས། ཁོང་ལ་ང་ལ་ནོ་སྦེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཐོབ་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་རྟགས་མ་སུམ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཞིག་ཐོབ་པའི་སྐོར་སོགས་མ་བཤད་ཟེར་རོགས། དེ་ཚོ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མ་རེད།

དེ་ལས་ང་ནི་ཉིན་མོ་དེར་མི་ཞིག་གིས་ཀིང་གིས་མི་ཚེ་ཧྲིལ་བོར་གཞན་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་བྱས་མྱོང་ཡོད་ལ། ཁོང་གིས་མི་གཞན་བརྩེ་བས་སྐྱོང་རྒྱུར་འབད་པ་བྱས་མྱོང་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་ཞིག་ཐུང་ན་དགའ།

ང་ནི་ཉིན་མོ་དེར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀིང་གིས་ལྟོ་བཀྲེས་ཀྱིས་ཐོངས་བ་ཚོར་ལྟོ་གོས་སྦྱིན་པར་འབད་པ་བྱས་མྱོང་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་ཞིག་ཐུང་ན་དགའ་ལ། ང་ནི་ཉིན་མོ་དེར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀིང་གིས་བཙོན་དུ་ཚུད་པ་ཚོར་ལྟ་རྟ་འགྲོ་ཐབས་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་བརྩེ་བ་སྦྱིན་པའི་འབད་བརྩོན་བྱས་མྱོང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཞིག་ཐུང་ན་དགའ།" ཀིང་གི་པུར་སྣམ་དེ་ཞིང་ལས་བྱེད་པར་སྤྱོད་པའི་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་རྙིང་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ལ་བཞག་ནས་ཇོར་ཇི་ཡཱ་ས་གནས་ཀྱི་དྲིལ་གཉིས་ལ་འདྲུད་དུ་བཅུག ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་རྙིང་པ་དེ་ནི་ཀིང་གིས་དབུལ་པོ་ཚོ་མཉམ་དུ་ལྷ་ཤིང

ཊོན་ལ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་བྱ་སྐབས་སྤྲོད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ཉིན་མོ་དེར་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་ཁོང་གི་སྐུ་ཕྱུང་གི་རྗེས་དེད་དེ་དལ་མོས་དང་གོམ་བགྲོད་བྱས་ནས་ཡོད། སྐུ་ཕྱུང་དུར་འཛུག་བྱ་སྐབས་ཀིང་གི་གྲོགས་པོ་དང་ལས་རོགས་རླལ་ཧྥ་ཨ་བྷེར་ནཱ་ཐེ་མཆོག་གིས་"དུར་ས་འདི་ཁོང་གི་རྣམ་ཤེས་འཛུག་པར་དོག་དྲག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ཁོང་གི་ཕུང་པོ་ས་འོག་འདིར་འཛུག་རྒྱུ་བྱ།"ཞེས་གསུངས།

དུར་བྱང་གི་རྡོ་རིང་སྟེང་དུ་ཀིང་གི་མཚན་དང་། འཁྲུངས་ལོ་དང་། འདས་ལོ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་གཤམ་དུ་ཀིང་གིས་མཉེས་པོ་གནང་སའི་ཆོས་ཚིག་ཐོར་བུ་ཞིག་བཀོད་ཡོད། ཆོས་ཚིག་ཐོར་བུ་དེ་ཁོང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོར་ཝ་ཤིང་ཊོན་དུ་"ང་ལ་རྨི་ལམ་ཞིག་ཡོད།"ཅེས་པའི་གཏམ་བཤད་དེའི་མཇུག་ཏུ་འཁོད་ཡོད།

ཆོས་ཚིག་ཐོར་བུ་དེ་ནི།

"བདག་ལ་རང་དབང་ཐོབ་བྱུང་། བདག་ལ་རང་དབང་ཐོབ་བྱུང་། བསླུ་བ་མེད་པའི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། མཐར་ངས་རང་དབང་གི་དཔལ་ལ་རོལ་ཐུབ་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།"